

Beleids- en begrotingstoelichting
MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN
Begrotingsuitvoering 2024

Ingediend door Annick De Ridder

Vlaams Minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	3
I. SAMENVATTING.....	4
II. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
III. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	8
IV. BELEIDSVELD: REGIONALE LUCHTHAVENS	31
1. ISE LUCHTHAVENBELEID	31
2. ISE UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS	33
3. ISE LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR	35
V. BELEIDSVELD: GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER.....	40
1. ISE BASISBEREIKBAARHEID	40
VI. BELEIDSVELD: ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	64
1. ISE ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING	64
2. ISE MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID	72
3. ISE ZONDER ISE.....	79
VII. BELEIDSVELD: WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID	81
1. ISE VERKEERSVEILIGHEID.....	81
2. ISE VERKEERSBELEID	90
3. ISE WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN.....	95
4. ISE ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR	99
5. ISE INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR	102
VIII. BELEIDSVELD: WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID	122
1. ISE HAVEN- EN WATERBELEID	122
2. ISE WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN	127
3. ISE ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR.....	133
4. ISE INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR	140
5. ISE SCHEEPVAARTVERKEER	154
IX. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	171
1. Apparaatskredieten	171
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld.....	182
X. LIJST MET AFKORTINGEN.....	187
XI. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'.....	188
XII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	192
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	193
XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE"	217

INLEIDING DOOR DE MINISTER

Dit document biedt toelichting bij de uitvoering van de begroting in 2024. Voor mijn nieuwe beleid op het vlak van mobiliteit en openbare werken, verwijs ik graag naar de beleidsnota.

I. SAMENVATTING

TOTAAL – MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	454.034	52.131	0	3.899.531	3.899.794
BA-JR 2024	454.034	52.131	0	4.607.060	4.280.659
BU 2024	420.422	73.292	0	5.034.134	4.157.372

PROGRAMMA MD – REGIONALE LUCHTHAVENS

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	14	0	0	17.528	21.089
BA-JR 2024	14	0	0	24.302	21.755
BU 2024	26	0	0	20.252	21.514

PROGRAMMA ME – GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	1.499.284	1.533.324
BA-JR 2024	0	0	0	1.624.094	1.532.811
BU 2024	0	0	0	1.804.388	1.533.106

PROGRAMMA MF – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK

BA 2024	2.475	0	0	59.606	56.442
BA-JR 2024	2.475	0	0	109.167	111.298
BU 2024	4.699	0	0	109.162	89.603

PROGRAMMA MH – WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	382.704	52.131	0	1.354.226	1.370.685
BA-JR 2024	382.704	52.131	0	1.797.130	1.684.918
BU 2024	339.129	73.292	0	1.732.582	1.544.147

PROGRAMMA MI – WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	68.841	0	0	968.887	918.254
BA-JR 2024	68.841	0	0	1.052.367	929.877
BU 2024	76.568	0	0	1.367.749	969.002

Rapportering Relanceplan MOW

In 2021 besliste de Vlaamse Regering om het relancebudget voor Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) in te zetten op drie pijlers: fietsinfrastructuur, verkeersveiligheid en duurzaamheid. Deze middelen kwamen bovenop de reguliere investeringsbudgetten.

Voor fietsinfrastructuur werd 250.000 keuro extra uitgetrokken bovenop het bestaande groeipad, wat toeliet om in 2021 voor 335.000 keuro aan nieuwe projecten te lanceren.

Verkeersveiligheid kreeg 200.000 keuro extra, bestemd voor veiligere schoolroutes (30.000 keuro), de aanpak van gevaarlijke punten (50.000 keuro) en de installatie van dynamische verkeerslichten (30.000 keuro). Daarnaast werd 100.000 keuro voorzien voor de renovatie van bruggen in slechte staat (categorie IV).

Voor duurzaamheid ging 385.000 keuro naar onder meer LED-verlichting op gewestwegen (90.000 keuro), laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen

(30.000 keuro), vergroening van de vloot van De Lijn (93.000 keuro), en vrachtvervoer over water: verhoging van bruggen boven het Albertkanaal (96.000 keuro), opwaardering van de Dender (21.000 keuro), en versterking van het kaaimurenprogramma (20.000 keuro). Ook werden pompen geplaatst op Vlaamse waterlopen in het kader van de Blue Deal (35.000 keuro).

Daarnaast werd budget voorzien voor grondverwervingen voor de Nieuwe Sluis in Zeebrugge (27.000 keuro) en voor de aanpak van PFOS-vervuiling bij de Oosterweelwerken (23.000 keuro).

De vastleggingsmiddelen om deze engagementen aan te gaan werden via kredietherverdelingen ter beschikking gesteld in de loop van 2021 en 2022. Hieronder volgt de uitvoering van het relanceplan MOW:

Project Vlaamse Veerkracht	Vastleggingen (in keuro)	Reeds vereffend per 31/12/2024, incl. TOF (in keuro)
VV103 - Lantis - PFOS-vervuiling	23.000	23.000
VV106 - Vergroening openbaar vervoer (De Lijn)	93.000	78.143
VV013 - Een groter en veiliger fietsnetwerk (incl. fietstoegang economische poorten en jaagpaden) maakt de fiets een aantrekkelijker vervoersmiddel en helpt zo het gebruik van personenwagens te reduceren	252.066	159.465
VV026 - Blue Deal – MOW	36.740	25.989
VV037 - Assetmanagement - aanpakken cat. 4-kunstabouwwerken in slechte staat	105.833	93.058
VV038 - Aanpak gevaarlijke punten	51.355	48.189
VV039 - Versnelling investeringen in veilige schoolroutes	32.152	27.104
VV040 - Versnelling verkeerslichtenbeïnvloeding m.h.o.o. een betere en veiligere doorstroming voor de fietser en dynamisch verkeersmanagement	20.462	15.313
VV041 - Modal shift naar water - Albertkanaal (versneld verhogen van bruggen)	99.533	95.148
VV042 - Modal shift naar water - extra kaaimuren	17.415	12.125
VV043 - Modal shift naar water - opstart Dender (verhoging watertransportcapaciteit)	13.176	7.249
VV044 - Onteigeningen Nieuwe Sluis Zeebrugge	27.000	27.000
VV048 - Investering LED-verlichting gewestwegen (VEKP)	84.499	40.998
VV049 - Laadpalen - versnelde uitrol laadinfrastructuur	28.768	17.130

II. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

2024 was een overgangsjaar voor wat betreft het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP). Het ontwerp VEKP (uit 2023, dat voorzien was definitief vastgesteld te zijn door de Vlaamse regering in 2024) bevatte heel wat maatregelen die samenvielen met het beleid rond mobiliteit en openbare werken en het merendeel was in uitvoering. Doordat de nieuwe Vlaamse regering andere accenten legt, was een herziening van het maatregelenpakket nodig. Ondertussen is de voorbereiding van het definitieve VEKP gestart.

Ook het Luchtbeleidsplan bevat heel wat maatregelen die overlappen met de reguliere werking van het beleidsdomein MOW. De meeste maatregelen zijn in uitvoering of uitgevoerd. In het derde voortgangsrapport zal meer informatie te vinden zijn over de voortgang.

III. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken

In 2024 werd er verder gewerkt aan de grote investeringsprojecten uit het regeerakkoord die potentieel als DBFM-contracten en PPS-programma's in de markt gezet kunnen worden.

Het project **A12 Knooppunt Londerzeel-Zuid** omvat de aanleg van een nieuw ongelijkgronds op- en afrittencomplex te Londerzeel/Meise, de aanleg van fietsinfrastructuur en een fietssnelweg in de projectzone en de realisatie van een tramonderdoorgang voor de Sneltram van het Brabantnet. Het Agentschap Wegen en Verkeer stelde in juni 2024 een aannemersconsortium aan om de werken uit te voeren. De werken en de minder-hinder-aanpak werden voorbereid. Volgens de huidige planning starten de eerste werken in de zomer van 2025. Dan beginnen de nutsmaatschappijen met het verplaatsen en vernieuwen van hun leidingen.

Mechelen-Noord en Mechelen-Zuid zijn erg drukke knooppunten die de grote verkeersstromen steeds moeilijker kunnen verwerken en verkeershinder veroorzaken, zowel op de E19 als op de omliggende wegen. De complexe en onoverzichtelijke inrichting van deze knopen veroorzaakt ook onveilige verkeerssituaties. Daarom werkt AWW aan de '**Ontknoping van Mechelen**', gericht op een duurzame mobiliteit én op openbare ruimte. AWW voerde inmiddels de nodige studies uit en er werden ook dialoogmomenten met stakeholders georganiseerd. Momenteel wordt de projectnota gefinaliseerd waarna de Vlaamse Regering in de loop van 2025 een beslissing kan nemen over de aanbestedingsvorm.

Wat betreft het DBFM-project **Premetro Kerkstraat-Pothoekstraat** werd voor drie van de vier stations (Stuivenberg, Drink, Morkhoven) de omgevingsvergunning afgeleverd eind oktober 2024. Voor het station Willibrordus werd de initiële vergunningsaanvraag aangepast en opnieuw ingediend eind december. Voor de aanbesteding werd door de kandidaten in het voorjaar een eerste technische en financiële offerte ingediend. Door de vertraging in het vergunningstraject loopt de aanbestedingsprocedure echter ook enige vertraging op. De gunning is nu in het najaar van 2025 gepland met de bedoeling begin 2026 de werken aan te vatten.

In 2024 werd in het kader van **Gentspoort**, en meer specifiek de vertramming van lijnen 4 en 7, de startnota geschreven en gepubliceerd. In parallel werden alternatieven onderzocht per locatie, en een aantal voorbereidende werkzaamheden aangevat.

1.2 Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk

In 2024 werden de knooppunten Sint-Anna en Antwerpen-West op Linkeroever, onderdeel van de **Oosterweelverbinding**, in gebruik genomen. Tegelijk wordt nog verder gewerkt aan de leefbaarheidsprojecten in het projectgebied, zoals de uitrol van 16 km extra fietspaden, de plaatsing van nieuwe geluidsbermen en -schermen en het verbinden van groengebieden. Ook op de werf van de Scheldetunnel op Linkeroever wordt nog gewerkt. Die werf zit op schema om in 2025 de tunnelelementen vanop hun bouwplaats in Zeebrugge te ontvangen.

Aan het Noordkasteel werd gestart met bouw van de toegang/uitgang tot de Scheldetunnel en met het op- en afrittencomplex Oosterweelknooppunt. Verder

noordelijk is in het havengebied de bouwsite voor de Kanaaltunnels duidelijk herkenbaar. De hoofdwerken (plaatsen damwanden, baggerwerken en aanleg werkeilanden) gingen in 2024 van start. Begin 2024 startte ook de bouw van de bypass, de tijdelijke viaduct naast de R1. Op de aansluiting van de E313 met de ring wordt sinds januari 2024 gewerkt aan een 'dive under', het verleggen van de wegenis, wat een groot aantal weefbewegingen van het verkeer overbodig zal maken.

De leefbaarheidsprojecten en de Oosterweelverbinding vormen één geheel. Op Linkeroever zal in 2026 met Ringpark West het eerste leefbaarheidsproject volledig afgewerkt worden. De Oosterweelverbinding sluit op rechteroever aan op het noordelijk deel van de R1. De aansluiting van de Oosterweelverbinding zal in deze zone de onderbouw vormen voor de noordelijke ringparken, resp. Noordkasteel, Groenendaal, Lobroekdok en Het Schijn. De uitvoering van de delen van deze Ringpark die binnen de werkzone van de Oosterweelverbinding vallen, wordt gepland ofwel samen met de werken van de onderbouw, ofwel aansluitend aan de werken aan de onderbouw. De fiets- en wandelbrug over de Schelde zit sinds 2024 in een aanbestedingsprocedure (Design Build Maintain-formule). De finale offertes worden verwacht in het najaar 2026.

Voor het programma **Werken aan de Ring** werden er de grote stappen gezet. Zo werd gestart met het project van het Complex R0xA201, waarvoor de contract close werd bereikt. Ook het Viaduct van Vilvoorde ging een belangrijke fase in met het weekendverbod voor vrachtwagens op de binnenring. Ondertussen werd het GRUP voor de volledige herinrichting van de noordelijke ring rond Brussel definitief vastgesteld en werd de omgevingsvergunningsaanvraag voor de zone Zaventem ingediend. Voor het project van de A8 te Halle werd de startnota goedgekeurd door de Vlaamse Regering, waarna een openbaar onderzoek werd georganiseerd. Voor de vier knopen van de Oostelijke ring rond Brussel (R0) werd het overleg verdergezet en werd het GRUP voor de knoop Groenendaal voorbereid richting voorlopige vaststelling. In 2024 werden een heel aantal fietssnelwegen afgewerkt: zo werd de houten fietsbrug over het Vierarmenkruispunt geopend, evenals de fietssnelweg F205 te Hoeilaart en de fietsbrug over de A201 te Machelen. Talrijke andere fietssnelwegen werden ook in 2024 verder uitgevoerd of voorbereid voor uitvoering. Voor het openbaar vervoer werden de werken in kader van de Ringtrambus in Vilvoorde Centrum, aan de Europabrug en aan de Woluwelaan Zuid verder uitgevoerd.

Op 24 mei 2024 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp projectbesluit **Noord-Zuid Limburg – fase 1** goedgekeurd, waarna een openbaar onderzoek werd georganiseerd en de marktprocedure werd opgestart. De laatste "quick win" werd gerealiseerd: op 1 juli 2024 is de nieuwe ontsluitingsweg en rotonde van Centrum Zuid opengesteld.

Na de definitieve vaststelling van het GRUP eind 2023, werd in 2024 het referentieontwerp afgewerkt van **Rond Ronse** en werd de marktprocedure opgestart. De werken van de eerste fase van de fietssnelweg tussen Oudenaarde, Maarkedal en Ronse waren volop in uitvoering.

Voor het dossier van HOV Lijn 2 van het voormalige **Spartacus II-project**, dat het openbaar vervoer op de as Hasselt-Maasmechelen wil bevorderen, werd een tweede reeks van "quick wins" gestart met het oog op een betere doorstroming op korte termijn. Zo zijn de werken aan de begin- en eindhaltes van station Hasselt en Maasmechelen Village gestart in 2024, vergunningen werden verkregen voor de werken op de universitaire campus Diepenbeek en aangevraagd voor de heraanleg van de Elfde Liniestraat (inclusief halteplein) in Hasselt. Samen met de lokale besturen en de collega-minister bevoegd voor Omgeving, zetten we het

geïntegreerd planproces voor **K-R8** verder. In 2024 werd het aanbestedingsdossier voor de studieopdracht voorbereid. De onderzoeksresultaten moeten resulteren in een gedragen voorstel van het (voor)ontwerp GRUP en actualisatie van de scoping nota.

Door de **ombouw van de N49 tot autosnelweg** (E34) tussen Zelzate en Maldegem wordt het verkeer er vlotter en veiliger. Het lokale verkeer wordt gescheiden van het doorgaande verkeer. Voor het lokale verkeer wordt een aangepaste infrastructuur gebouwd naast, over en onder de N49. Alle kruispunten en rechtstreekse aansluitingen op de N49 verdwijnen. De N49 zelf wordt een snelweg voor het doorgaande verkeer met een maximumsnelheid van 120 km/u met een beperkt aantal op- en afritten. De ombouw gebeurt in verschillende deelprojecten:

- De nieuwe brug over de N49 aan de Stoepestraat is gerealiseerd. Hiermee is tevens een gevaarlijk punt van de historische lijst weggewerkt.
- Het kruispunt van de Vaartstraat (N456) met de N49 wordt omgevormd tot een op- en afrittencomplex. Het planproces voor de opmaak van het GRUP is opgestart. De gemeente Kaprijke realiseerde een fietstunnel onder de N49 (F423) met cofinanciering van het Vlaamse Gewest.
- Voor de realisatie van de fietsbrug Celieplas is de omgevingsvergunningaanvraag opgestart.
- De ombouw van de N49 tot autosnelweg tussen de Damweg en het Leopoldkanaal werd verdergezet; de planning voorziet dat de werken worden afgerond eind 2025.
- De werken voor de ombouw van de N49 tot snelweg vanaf het Leopoldkanaal tot aan de Passiedreef zijn eind 2024 aangevat. Het gaat om een omvangrijke werken waarbij de snelweg wordt aangepast, een parallelweg wordt aangelegd en 3 nieuwe bruggen worden gebouwd.
- De grondverwervingen zijn lopende voor oa de ventweg langs het tracé N49 tussen molen van Hoeke en Lapscheurestraat.
- De andere deelprojecten zitten nog in de voorbereidings- en/of studiefase.

Om de woonwijken en de doortochten van Rumst en Aartselaar te ontlasten van doorgaand sluipverkeer, en zwaar verkeer in het bijzonder, maakt AWV werk van de voorbereiding van de **doortrekking van de N171** als verbindingsweg tussen de Eikenstraat en de N177 (de parallelweg van de A12). AWV startte eind 2024 de opmaak van een technisch ontwerp en zet ook de nodige grondverwervingen verder, dit loopt verder in 2025.

Conform de Europese verkeersveiligheidseisen werd er verder geïnvesteerd in de **veiligheid en het structureel onderhoud van de TERN-tunnels**. De totaalrenovatie van de Leonardtunnels is nog lopende en de totaalrenovatie van de Beverentunnel is opgestart in 2024. In de Kennedy-, Tijsmans-, Zelzate en Sint-Annatunnel werden uiteenlopende deelwerken gerealiseerd. Er werd één live rampenoefening en twee tafeloefeningen georganiseerd.

De **herinrichting van de vrachtwagenparkings Jabbeke en Diepenbeek** werden afgerond. Op de respectievelijke parkings werden 80 en 22 extra parkeerplaatsen voor vrachtwagens gerealiseerd. Op de parkings van Gentbrugge en Boutersem werden de werken opgestart. Op 11 dienstenzones werden sanitaire voorzieningen gerealiseerd.

De **bewaking van snelwegparkings** door de inzet van 5 teams van bewakingsagenten werd in 2024 verdergezet. De gefaseerde uitrol van bewakingscamera's staat momenteel on hold in afwachting van operationele afspraken met de Federale politie.

Inzake het **onderzoek satellietbeelden i.f.v. beheer kunstwerken** werden de resultaten van het PIO-project (innovatieve overheidsopdrachten) werden

opgeleverd en deze zullen breed uitgedragen worden. Vlaanderen dient nu te beslissen over de aankoop van beelden.

1.3 Naar een Geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel assetmanagement

Vandaag is het **GIP** niet meer weg te denken in het investeringsbeleid van het Beleidsdomein MOW. Het huidige regeerakkoord drijft de ambitie van het GIP verder op via de oprichting van een Investeringscel eind 2024. Deze cel verankert de verdere ontwikkeling en uitbouw van het GIP duurzaam in de governance van het beleidsdomein. De Investeringscel nam het initiatief om een methodiek uit te werken voor het prioriteren van projecten binnen de gegeven uitdagingen en doelstellingen. Er werden afwegingskaders geformuleerd op het vlak van Asset Management, Fiets, Waterbeheer en Verkeersveiligheid. Met deze vernieuwde aanpak neemt de Investeringscel zijn rol van 'modusneutrale regisseur' op én wordt er getracht om een extra laag objectiviteit aan het GIP-prioriteringsproces toe te voegen. Dit alles om bij de begrotingsaanpassing 2025 een kwaliteitsvol meerjarig GIP te kunnen voorleggen aan het Vlaams Parlement.

In 2024 werd de eerste versie van de **Asset Wijzer** gepubliceerd. De Asset Wijzer bevat een overzicht van de toestand van alle assets binnen het beleidsdomein MOW en geeft inzicht in de benodigde middelen voor renovatie en onderhoud. De Asset Wijzer zal vanaf nu jaarlijks gepubliceerd worden.

Om de maturiteit van het asset management te verhogen werd gewerkt aan de ontwikkeling en implementatie van een **uniforme ramingsmethodiek**. De krijtlijnen van de methodiek werden binnen het beleidsdomein goedgekeurd en een overheidsopdracht voor de realisatie van een meer doorgedreven rekentool en de organisatie van een eerste reeks opleidingen ten behoeve van de brede implementatie van de methodiek werd in de markt gezet.

Via de **PPS 'Overbruggen'** worden 49 bruggen in slechte toestand (categorie 4) gefaseerd aangepakt. In de zomer van 2024 werd de opdracht toegekend. Het gekozen consortium zal de bruggen ontwerpen, bouwen, onderhouden en financieren, en is ook verantwoordelijk voor het onderhoud en de kwaliteit van de infrastructuur gedurende de eerste 30 jaar na de bouw. Samen met het studiebureau en de opdrachtnemer werd verder gewerkt aan een visie voor de verschillende bruggen en werd verdere invulling gegeven aan het uitwerken van een planning en indeling in logische clusters met het oog op het definiëren van efficiëntiewinsten (vb. Uitwerken van gestandaardiseerde bouwelementen). Begin februari 2025 werd de bestelling geplaatst voor het ontwerp van de eerste 13 bruggen.

Ook **diverse bruggen in zeer slechte staat** (categorie 5) werden door AWW aangepakt. De werken ter vervanging van de brug in de Kloosterstraat in Drongen, de (spoorlijn)bruggen over de E40 in Erpe-Mere, de Dijlebrug in Rotselaar zijn in 2024 uitgevoerd.

De **opleiding bruginspecteur** werd grondig geactualiseerd.

2. SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

2.1 Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief en aantrekkelijk fietsnetwerk

In 2024 werd verder ingezet op een verkeersveilig, kwalitatief en aantrekkelijk fietsnetwerk. In totaal werd er door de MOW-entiteiten meer dan 275 miljoen euro vastgelegd voor **fietsinfrastructuur**. In 2024 ontvingen lokale besturen eveneens een subsidiëring voor de aanleg van fietsinfrastructuur op het Bovenlokale Functionele Fietsroutenetwerk (BFF) in het kader van het Fietsfonds. Circa 60% van het BFF bevindt zich immers op wegen in beheer van de lokale besturen. In 2024 werd ca. 15 miljoen euro aan subsidies voorzien via het Fietsfonds.

Er werd in het bijzonder werk gemaakt van de implementatie van de 'Beleidsvisie functioneel en recreatief medegebruik van **jaagpaden** in Vlaanderen' uit 2023. De nadruk lag op het onderhoud van de meest risicovolle en prioritaire jaagpaden, zowel in functie van watergebonden economie (bv. optimaliseren van fietsverbindingen naar bedrijventerreinen) als met het oog op het versterken van duurzame en verkeersveilige personenmobiliteit.

AWV verzekerde de continuïteit van de winterdienstverlening op fietspaden. Het proefproject langs de fietssnelweg F72-F5 (in beheer van verschillende wegbeheerders) waarbij AWV de strooiacties uitvoert is succesvol afgerond. AWV zal nu een samenwerkingsovereenkomst 'winterdienst fietspaden' opstellen waarop steden en gemeenten kunnen intekenen. Hierbij zal AWV tegen een financiële vergoeding de **winterdienst op fietssnelwegen** van de gemeenten overnemen. De winterdienst op de fietssnelweg F72-F5 wordt verdergezet.

2.2. Een sterk, kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar en collectief vervoer uitbouwen

Het **openbaredienstencontract 2023-2027** biedt een kader voor de werking van De Lijn. In 2024 heeft de Vervoersautoriteit een eerste maal het ODC van De Lijn geëvalueerd voor het werkingsjaar 2023.

In 2023 startte de gefaseerde uitrol van **basisbereikbaarheid** met de uitrol van fase 1 op 1 juli. De grote verandering kwam er op 6 januari 2024 met de start van fase 2 van basisbereikbaarheid. Dit was meteen de grootste aanpassing aan het net van De Lijn. Daardoor was 89% van het net van De Lijn in lijn met de principes van de nieuwe mobiliteitsvisie: een vraaggestuurd aanbod waarbij de reiziger centraal staat. In juli 2024 ging ook fase 3 van start, met beperktere aanpassingen. In het najaar lag de focus op de start van fase 4, die in voege treedt op 6 januari 2025. Het nieuwe net kwam tot stand in nauw overleg en samenwerking met de vervoerregioraden en werd beslist in de 15 vervoerregio's. Bij elke fase werden reizigers breed geïnformeerd. Het netwerk wordt operationeel gemonitord en bijgestuurd waar nodig op basis van input van reizigers, chauffeurs, reacties van lokale besturen en andere stakeholders.

Naast de aanpassing van het reguliere net ging in 2024 ook het **flexvervoer** van start. Deze laag is complementair aan het kern- en aanvullend net zodat witte vlekken worden vermeden. Wanneer je een route niet of slechts gedeeltelijk kan afleggen met het vast openbaar vervoer, dan kan het flexvervoer mogelijks een oplossing bieden. De Hoppincentrale staat in voor de boeking en planning van de flexritten. Boeken kan via de telefoon, maar ook via de Hoppinapp en de website.

In 2024 telde De Lijn 373 miljoen reizigers of 4,5% meer dan in 2023. De grote netwerkaanpassing met de inzet van meer openbaar vervoer waar de vraag het grootst is, is dus een aanpak die werkt. Ook het flexvervoer kende het afgelopen

jaar een groei. Ruim een miljoen reizigers maakten gebruik van de flexbus of ongeveer een kwart meer klanten dan bij de oude belbus.

Het **aangepast vervoer** (DAV/MAV) is een belangrijke aanvulling op het reguliere net, gericht op een specifieke doelgroep. Het afgelopen jaar werden stappen gezet om deze vorm van vervoer te optimaliseren.

De Lijn zet in op een **aantrekkelijk openbaar vervoer**. Door in te zetten op stiptheid en betrouwbaarheid wordt het openbaar vervoer meer voorspelbaar voor de reiziger. Er wordt persoonlijk reisadvies geboden en reizigers kunnen digitaal opstappen. Het proces voor verlopen voorwerpen gebeurt uniform, veilig en wordt digitaal ondersteund. Sinds midden 2024 wordt ook ingezet op digitale inclusie van reizigers die minder digitaal onderlegd zijn in samenwerking met de Digibanken. Er werd een infosessie uitgewerkt over het gebruik van verschillende digitale tools (vb. app van De Lijn en de Hoppin-app). De eerste sessies werden gegeven in 2024, met de bedoeling de aanpak nog te verfijnen en verder uit te rollen in 2025.

Reisinformatie is cruciaal voor de tevredenheid van de reizigers. In mei werden nieuwe realtime-informatieschermen geplaatst aan de ingangen van de premetro in Antwerpen. Ook aan de busstations in Leuven, Hasselt, Gent Zuid en Oostende werden nieuwe schermen geïnstalleerd later in 2024. Via reisinformatie op maat en digitale reisbegeleiding wordt de reiziger op voorhand en tijdens het hele traject geïnformeerd en begeleid.

Met het project '**Lijnwinkel 2.0**' wil De Lijn de mobiliteitservaring verbeteren en evolueren de Lijnwinkels naar een beleavingswinkel met focus op advies en informatie rond verschillende mobiliteitsoplossingen op maat van elke reiziger. In navolging van Antwerpen, werd in december de tweede Lijnwinkel van de nieuwe generatie geopend in Leuven.

In 2024 werden verdere stappen gezet richting **Account Based Traveling (ABT)**. Dit systeem zal de reiziger meer gebruiksgemak bieden. Nieuwe, flexibele tariefsystemen zullen leiden tot aantrekkelijker en eenvoudiger bruikbaar openbaar vervoer. Met ABT zullen reizigers kunnen betalen in lijn met hun effectief gebruik en zet De Lijn stappen naar een meer dynamische prijszetting.

Om het netwerk nog meer vraaggericht te maken, zette De Lijn sterk in op datacaptatie, met behulp van **telcamera's**. De op- en afstappers worden geteld aan de hand van de camera's en een AI- algoritme. Dit levert De Lijn een rijke set aan data op over het gebruik van de haltes, de bezetting van de voertuigen en geeft een beter inzicht in de reizigersstromen. In 2025 zal De Lijn hier actief mee aan de slag gaan en in overleg met haar partners en stakeholders verder bouwen aan een nog efficiënter en effectiever netwerk. Eind 2024 waren 1600 camera's geïnstalleerd op voertuigen bij regie en exploitanten (30% totale vloot) goed voor 70 à 75% van alle reizigers).

Ook het **project IT aan boord** van het voertuig zal leiden tot betere datacaptatie, -analyse en -exploitatie. Het gebruik van deze data maakt het mogelijk om de beschikbaarheid van voertuigen te verhogen, om het aanbod dynamisch te kunnen aanpassen in functie van de reële vraag en om de operationele performantie te verhogen.

Veiligheid blijft een belangrijk topic. In 2024 heeft De Lijn engagementsverklaringen afgesloten rond de veiligheid op en rond het openbaar vervoer. Samen met de provincie, Justitie en de geïntegreerde politie wordt gefocust op overleg en samenwerking, veiligheid, verkeer en opleiding. Dit in de eerste plaats met het doel een veilig en vlot verkeer, waarbij de veiligheid van reizigers en medewerkers wordt verzekerd. Tegelijk is het ook de bedoeling de kwaliteit en de efficiëntie van de dienstverlening van het openbaar vervoer te verhogen en gezamenlijke acties te coördineren.

Om agressie aan te pakken, werden de gemaakte afspraken over de **aanpak van agressie op het openbaar vervoer** uitgerold. Zo werden in 2024 bussen bijkomend uitgerust met afgesloten stuurposten, werden bijkomende controleurs aangeworven, werd volop ingezet op de ondersteuning en opleiding van chauffeurs en controleurs,...

In 2024 heeft De Lijn, conform het **investeringsprogramma in het openbaredienstencontract**, geïnvesteerd in de instandhouding van het productieapparaat. Deze investeringen hebben rechtstreeks impact op de veiligheid, het reizigerscomfort en de beschikbaarheid van het openbaar vervoer.

In Antwerpen werd gestart met een grondige aanpak van de **vernieuwing van de roltrappen in de premetro**. In augustus werd de allereerste nieuwe roltrap geïnstalleerd in station Sport, gevolgd door de eerste van 15 nieuwe roltrappen in station Meir. Dit vernieuwingstraject loopt verder in 2025. In Station Schijnpoort zijn ook werken gestart, net als in het premetrostation Astrid waar een nieuwe vloer werd gelegd. Er werden ook diverse spoorvernieuwingen doorgevoerd o.m. in Wijnegem, aan de stadslus en de Cogels-Osylei.

In Gent waren er een aantal grote werven onder meer in de Veldstraat en de spoorwerken rond het kruispunt 'Duizend Vuren'.

Aan de kust was er de afwerking van het renovatie- en optimalisatieproject voor de kusttram in Zeebrugge. In juli was de volledige tramlijnvernieuwing (sporen en haltes) daar afgerond.

De investeringen in het kader van de **vergroening van de vloot** betreffen de aankoop van e-bussen, het voorzien van de stelplaatsen van de nodige laadinfrastructuur en software. In 2024 zijn verdere stappen gezet in de elektrificatie van het openbaar vervoer ondanks het faillissement van één van de leveranciers en de vertraging in de levering van voertuigen. Zo zijn er twee grote bestellingen van elektrische bussen geplaatst: 92 standaard e-bussen bij BYD Europe en 32 gelede e-bussen bij Iveco. In 2024 produceerde Iveco 109 gelede e-bussen die De Lijn in 2023 had besteld. De ingebruikname van deze voertuigen werd in 2024 voorbereid, zodat ze in de loop van 2025 kunnen instromen. Daarnaast werd in 2024 een raamcontract afgesloten voor 100 e-bussen voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV). Nieuwe voertuigen voldoen aan een hedendaags niveau van reiscomfort: moderne voertuigen die proper, functioneel, aangenaam en toegankelijk zijn.

Ook de **elektrificatie van stelplaatsen** wordt door De Lijn verder uitgerold. In Winterslag werden twee middenspanningscabines geplaatst, één voor de HOV e-bussen en één voor de standaard- en gelede e-bussen. Er kunnen nu 60 elektrische bussen opgeladen worden. Intussen zijn ook de omgevingsvergunningen om elektrificatiewerken op te starten in de stelplaatsen Brugge, Hasselt, Sint-Niklaas en Zomergem in orde.

Op 1 september 2024 werd de **nieuwe stelplaats Mortsel** (bij de luchthaven van Deurne) in dienst genomen. Deze stelplaats wordt op termijn de grootste stelplaats voor elektrische bussen van De Lijn. De stelplaats is klimaatneutraal: maximaal hergebruik van water, groendaken, bekken voor opvang regenwater, zonnepanelen,...

Eind juli verkreeg De Lijn de omgevingsvergunning voor de nieuwe klimaatneutrale tram- en busstelplaats in Wondelgem welke noodzakelijk is voor het aanbieden van emissievrij openbaar vervoer in Gent. Er werd echter bezwaar ingediend tegen deze vergunning. De Lijn startte wel reeds met een deel van de definitieve omgevingsaanleg.

Naast de vergroening binnen De Lijn worden ook de exploitanten gestimuleerd om bij de vervanging van hun bussen in te zetten op e-bussen.

Toegankelijk OV is een sleutel tot een inclusieve samenleving. Toegankelijke haltes maken daar een belangrijk onderdeel van uit. In 2024 werden onder meer ook diverse opleidingen georganiseerd, de website www.toegankelijkehaltes.be op punt gesteld, werden steekproeven naar toegankelijkheid van Hoppinpunten uitgevoerd, een themadag in het kader van de tweejaarlijkse prijs meermobiele stad/gemeente georganiseerd,...Er werd gestart met de evaluatie van het masterplan, die in 2025 afgerond wordt.

Wat betreft **het leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs** werd in 2024 gewerkt op twee sporen. Enerzijds werd gewerkt rond acties of aanpassingen die op korte termijn (i.e. implementatie schooljaar 2024-2025) gerealiseerd konden worden. De focus was om de dataflow rond de leerlingen te optimaliseren en de capaciteit op de bussen beter te benutten. De centrale MOVIS- databank, waarin de scholen de gegevens ingeven van de leerlingen die gebruik maken van het collectief leerlingenvervoer, onderging een stevige data-opkuis. Daarnaast werd een app in gebruik genomen waarbij chauffeurs de opstappende leerlingen registreren. Deze verbeterde data zorgen voor een betere planning. Er werd tot slot beleidsdomeinoverschrijdend werk gemaakt van de voorbereiding voor aanpassingen op langere termijn.

Bij het **tevredenheidsonderzoek** bij reizigers van het openbaar vervoer werd gepeild naar de algemene detailtevredenheid (13 aspecten) over de rit waarop men zat. Er werden in 2024 ruim 13 000 reizigers bevraagd tijdens hun rit. 77% van hen was tevreden over hun rit met De Lijn.

2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren

AWV verzekerde de **monitoring van de verkeersstromen** op de weg. In 2024 werden circa 13.000 verkeersincidenten (inclusief hinderongevallen) gedetecteerd. AWV zorgde samen met de hulpdiensten en met de F.A.S.T.- dienstverlening voor een efficiënte afhandeling van incidenten zoals pech en/of een ongeval. In functie van de hoge verkeersdruk, werven, evenementen of incidenten zorgde AWV voor het geleiden en aansturen van de verkeersstromen.

2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke vervoersknooppunten voor combimobiliteit

Net zoals de afgelopen jaren werd er ook in 2024 ingezet op de verdere aanleg van kwalitatieve en toegankelijke **Hoppinpunten**. Vandaag zijn er 213 actieve Hoppinpunten ingericht.

In 2024 is de **Hoppinpuntendatabank** (met een bijhorende API voor gegevens-uitwisseling) doorontwikkeld. Deze databank bevat een overzicht van alle geïdentificeerde Hoppinpunten én alle informatie over het (mobiliteits)aanbod van reeds gerealiseerde Hoppinpunten. Verder fungeert de databank als bron voor de Mobiliteitscentrale, de Hoppinwebsite en (de leverancier van) de Hoppinzuilen.

In samenwerking met de VVSG blijven we zorgen voor praktische ondersteuning van de lokale besturen bij de realisatie van Hoppinpunten. De organisatie van een '**Hoppinacademie**' per vervoerregio is een goed voorbeeld van deze samenwerking en bedoeld om de nieuwe raadsleden en schepenen onder te dompelen in de vervoerregiowerking en de topics die daarbij aan bod komen, waaronder ook de aanleg van Hoppinpunten. We houden hier indachtig dat de lokale besturen gebonden zijn aan de BBC en vragen hier via de vervoerregio's de nodige aandacht voor.

2.5. Een sterke impuls voor het mobiliteitsdelen

Deelsystemen maken onderdeel uit van het vervoer op maat (VOM) binnen de uitrol van basisbereikbaarheid. De vervoerregio's bepalen hoe ze de VOM-

deelsystemen realiseren, en welke partij instaat voor de realisatie en het beheer van de VOM-deelvoertuigen. In 2023 sloot het Vlaamse Gewest reeds met penhouders een subsidieovereenkomst af ter financiering van de VOM-deelsystemen. In 2024 werden ook de overeenkomsten voor de vervoerregio's Vlaamse Rand, Kempen, Mechelen, Oostende en Leuven afgesloten.

In 2024 werden de eerste **deelfietsen** geplaatst in de vervoerregio's Kortrijk, Vlaamse Ardennen, Aalst, Mechelen, Limburg, Waasland en Gent. In de vervoerregio's Oostende, Brugge, Leuven, Aalst, Vlaamse Ardennen, Midwest en de Westhoek werden ook deelwagens geplaatst. In 2025 volgen nog deelfietsen in 6 andere vervoerregio's.

M.b.t. deze deelsystemen werd ook actief gecommuniceerd, o.a. via de betrokken gemeenten, om het gebruik ervan te stimuleren en op meerdere locaties werden proefmomenten georganiseerd zodat de burger kennis kon maken met het deelsysteem. Zo maken we ook werk van de last mile in het vervoerssysteem.

2.6. Stimuleren van prioritaire Vlaamse spoorprojecten

Er werd in 2024 verder gewerkt aan de uitvoering van het samenwerkingsakkoord betreffende prioritaire gewestelijke spoorinfrastructuur. Het project R4WO om verschillende gelijkgrondse overwegen aan te pakken werd aan DWV overgedragen, deze werken gingen in 2024 in uitvoering.

2.7. Personenmobiliteit over het water

MDK zette in 2024 volop in op initiatieven om personenmobiliteit over water verder te optimaliseren en waar nodig uit te breiden. De veerdienst Sint-Anna werd uitgebreid en continuïteit van de veerdienst Schellebelle bleef verzekerd. Verder vond de heraanbesteding plaats van De Waterbus te Antwerpen die samen met het Sint-Annaveer als minderhinder maatregel voor de Oosterweelwerken dienstdoet. De in 2024 uitgevoerde screening over de toegankelijkheid van de verbindingen over water kadert in het verhogen van de veiligheid en toegankelijkheid en krijgt in 2025 een vervolg.

3. SD 3: NAAR EEN GOED VERKNOOPT LOGISTIEK NETWERK EN OPTIMAAL ONTSLOTEN INTERNATIONALE KNOOPPUNTEN

3.1 Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

Het tweede proefproject rond langere en zwaardere vrachtwagens (LZV's) werd een laatste keer verlengd. De eindevaluatie in juni wordt gebruikt om nu richting definitieve regelgeving te werken.

Het stakeholderoverleg inzake emissievrije stedelijke distributie culmineerde in de ondertekening van een kaderovereenkomst. Er wordt nu onderzocht welke maatregelen gerealiseerd kunnen worden.

Voor het **Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA)** kunnen voor 2024 (niet limitatief) een aantal sites worden vermeld. Voor het ENA-terrein Lanaken-Lanaken is de vermarkting afgelopen, maar deze leidde in 2024 niet tot een ondertekende concessie. Hetzelfde geldt voor het ENA-terrein Genk-Zuid-Kaatsbeek. Voor beide terreinen zal het vermarkttingsproces (minstens ten dele) hernomen dienen te worden. Voor 'Genk-Zuid-Ebema' werden de nodige processen opgestart om ontbossing te kunnen realiseren en om buurtwegen te verleggen. Wat betreft de versnelde realisatie van het ENA terrein Albertknoop te Lanaken werd een studiebureau onder de arm genomen om een inrichtingsontwerp uit te werken.

De in 2024 afgesloten **nieuwe PPS-overeenkomsten voor de realisatie van kaaimuren** leiden ertoe dat er de komende 10 jaar meer dan 10 miljoen ton aan goederen via het water zullen worden overgeslagen.

Met het **ondersteuningsprogramma 'Versnelling modal shift /Impulsprogramma'** beogen dMOW, Lantis, POAB en North Sea Port Flanders de kwaliteit van het intermodale aanbod per binnenvaart van een naar de Vlaamse zeehavens te verhogen. In 2024 werden twee projecten geselecteerd: 'Flanders Container Corridor' en 'Terminalhub Logistiek Centrum Gorinchem'. Het programma loopt nog tot 31 december 2025.

3.2 Inzetten op de uitbouw van het waterwegnetwerk

De Vlaamse Waterweg monitort de tonnage dat jaarlijks via zeeschepen wordt vervoerd. Dit geeft immers een indicatie voor het aantal grotere schepen op klasse VI waterwegen. Vanaf het tweede kwartaal 2024 was er opnieuw een stijging van het aantal ton vervoerd via zeeschepen ten opzichte van vorig jaar (+5,01%), een stijging die in de tweede jaarhelft sterker toenam zowel op het Zeekanaal als op het Albertkanaal.

Bij het **Seine-Schelde project** liepen alle deelprojecten in 2024 op schema. Op de Leie-as werd de bouw van de fietsersbruggen in Menen en Nevele verdergezet, evenals de verruiming van de waterweg tussen Deinze en Sint-Baafs-Vijve en uitvoering van de baggerwerken op het Afleidingskanaal van de Leie. De aannemingsopdracht voor de bouw van de Lysbrug in Ingelmunster werd in maart 2024 gegund, de uitvoering startte in december 2024. Het openbaar onderzoek rond het voorkeursbesluit van het kanaal Bossuit-Kortrijk vond plaats in april-juni 2024. De verzamelde feedback wordt nu verwerkt.

Ook de **modernisering van de ABC-as** verloopt volgens schema. In het najaar van 2024 zijn aan de Bospoortburg de aansluitende oevers gebouwd en de baileybrug verplaatst. De nodige voorbereidingen werden getroffen zodat de oude Bospoortbrug in het voorjaar 2025 kan worden afgebroken.

Voor de **uitvoering van het Scheepvaartdecreet** werd de aangepaste handhaving verder geïmplementeerd. Sinds juni 2024 telt De Vlaamse Waterweg 28 eigen personeelsleden met een handhavingsbevoegdheid als toezichthouder, bestuurlijk opsporingsagent en/of agent van de gerechtelijke politie.

Sinds november 2024 worden in Vlaanderen goedgekeurde **opleidingsprogramma's** aangeboden die voldoen aan alle kwalificaties zoals voorgeschreven in de richtlijn beroepskwalificaties: matroos (middelbaar en via zijnstroom), stuurman (via 7e jaar middelbaar) en schipper (meer informatie op <https://www.vlaanderen.be/binnenvaart>).

3.3 Pijpleidingen als een volwaardige transportmodus

Na een grondige scan van het beleidsveld en alle actieve spelers daarin, is duidelijk gebleken dat de belangrijkste rol voor het verder ontwikkelen van pijpleidinginfrastructuur of het reserveren van leidingstraten, ligt bij het verlenen van vergunningen. Daarom is het belangrijk dat het Departement Omgeving de nodige planprocessen (her)opstart. Wij zijn hierbij een betrokken partner en overleggen hierover met onze collega's van Omgeving.

3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

De Vlaamse havens spelen een cruciale rol in het veiligstellen van onze welvaart. De complexe uitdagingen die op ons afkomen, o.m. op vlak van industrieel beleid, ruimtegebruik, digitalisering, klimaat, energie en innovatie vragen om meer

samenwerking met alle stakeholders. De verschillende partners binnen de Vlaamse overheid en de havens hebben de handen in elkaar geslagen om deze ambities om te zetten in acties.

De **nieuwe havenstrategie** zorgt voor concrete acties rond Europees beleid, Europese financiering, grond- en bodembeleid, ruimtelijk beleid, walstroom, alternatieve brandstoffen, veiligheid en beveiliging. In 2024 kregen de verschillende werkgroepen gestalte. Het is de bedoeling om in 2025 een nieuw overlegorgaan op het hoogste niveau te organiseren (Havenforum).

Er werd in 2024 een **onderzoek schaalvergroting containervaart in de Hamburg- La Havre range** gevoerd. Indien de schaalvergroting van de voorbije decennia zich doorzet, moet Vlaanderen zich hierop voorbereiden. Er zijn heel wat winsten te behalen in vlothed en veiligheid van het scheepvaartverkeer in het Gemeenschappelijk Nautisch Beheerd-gebied (GNB- gebied).

In 2024 voerden we het voorkeursbesluit van het **'Complex Project Extra Containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen' (CP ECA)** verder uit. Er werd intensief verder gewerkt aan twee projectbesluiten: Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven (WOW) en Container Cluster Linkerscheldeoever (CCL). Voor Westelijke Ontsluiting kan de Vlaamse Regering in de loop van 2025 een definitief projectbesluit vaststellen. Voor de Containercluster werd het milieueffectenonderzoek in 2024 verder verfijnd.

De **aanneming van de nieuwe Boudewijnbrug** is lopende, maar door een juridisch dispuut liggen de werken op het terrein momenteel stil.

In 2024 is bereikten we het diepste punt van de werken aan de **nieuwe Royerssluis**. Na afbraak van de oude sluisconstructie is men nu begonnen aan de heropbouw van de nieuwe sluis. De betonwerken van de deurlopen, omloopkanalen, sluishoofden zijn opgestart. In de werkhuisen zijn de staalconstructies ook in volle voorbereiding en zijn alle grote stukken gerealiseerd om dan te worden samengevoegd tot de respectievelijke deuren, bruggen....

In oktober 2024 was de plechtige openingshandeling van de **nieuwe sluis te Terneuzen** in aanwezigheid van het Belgisch en Nederlandse koningshuis. Om de sluis ook volledig in exploitatie te nemen worden de laatste discussie- en restpunten aangepakt.

De adviezen van de adviesinstanties vereisten een bijstelling aan het voorontwerp van het **CP NSZ (nieuwe sluis Zeebrugge)**. De resultaten van het openbaar onderzoek werden verwerkt. Er werden in 2024 twee bedrijven en een woning verworven. Daar waar mogelijk zijn een aantal verworven en leegstaande woningen gesloopt, om veiligheidsproblemen ten gevolge van verkrotting te voorkomen.

In 2024 werd een volgende stap in de **renovatie van de Vandammesluis** aangepakt. De rails, deur en deurloop van deurkamer 3 werden gerenoveerd. Deze zal begin 2025 terug in dienst worden genomen. We blijven aandacht hebben voor verdere onderhoudsnoden .

Inzake de **aanleg en instandhouding kaaimuren en taluds** in havengebieden Oostende en Zeebrugge, lag de focus op de kaai 101 te Oostende, waarvoor een traject van concurrentiegericht dialoog werd doorlopen.

De uitvoering van het bestek "Duurzame **onderhoudsbaggerwerken in de maritieme toegangswegen**" loopt goed. Het samenvoegen van de zones Kust en Schelde levert zijn vruchten af op vlak van flexibiliteit in de inzet van baggerschepen. Door de gunningscriteria opgenomen in dit bestek is duurzaamheid een troef. Inspanningen om duurzaam te werken bvb door gebruik van biofuel werden verder uitgebreid.

De uitvoering van **de onderhoudsbaggerwerken op het kanaal Boudewijnkanaal** is afgerond.

De **onderhoudsbaggerwerken op het kanaal Gent** Terneuzen werden dit jaar succesvol uitgevoerd. Een nieuwe opdracht zit in gunningsfase om in 2025 in uitvoering te gaan. Het nog aanwezige obstakel in de buurt van de Air Liquide leiding in het kanaal blijft een probleem voor eventuele verdieping van het kanaal. De ruiming ervan zal hoogstwaarschijnlijk een tijdelijke uitdienststelling of bypass van de bestaande leiding vergen.

In 2024 kreeg het toekomstplan voor de **nieuwe beloodsingsmiddelen op de Westpost** formaal vorm. De eerste concrete stap was het in de markt zetten en gunnen van een opdracht voor de bouw van een nieuwe loodsboot kotter. De opdracht voorziet ook de bouw van een zusterschip, waarvoor in 2025, samen met de bouw van 4 nieuwe Tender-SWATHS het verder financieringskader wordt uitgewerkt.

In 2024 werd **de renovatie van de startbaan en de taxiwegen op de Luchthaven Oostende-Brugge** uitgevoerd, evenals de vernieuwing van het ILS (Instrument Landing System) op baan 26. De noodzakelijke renovatie van de verkeersstoren werd, in afwachting van de realisatie van digitale torens, opgestart en wordt in de loop van 2025 gefinaliseerd. De bouw van de nieuwe brandweerkazerne werd verder voorbereid.

Op de **Luchthaven Antwerpen** is de herstelling van het laadplatform en de riolering in voorbereiding. Het bestek is opgemaakt, en wordt in de loop van 2025 in de markt gezet.

De LOM-LEM structuur wordt op korte termijn niet geïmplementeerd op de **Luchthaven Kortrijk-Wevelgem**. Er bleek onvoldoende interesse in de markt om de LEM-functie te vervullen. De luchthavenexploitant, NV Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem, bekijkt samen met haar aandeelhouders hoe de luchthavenexploitatie geoptimaliseerd kan worden.

De samenwerkingsovereenkomst met Skeyes m.b.t. de **realisatie van een Remote Tower** is in opmaak. De basisprincipes zijn reeds uitgewerkt: het Vlaamse Gewest zal instaan voor de bouw van het controlecentrum van waaruit in de toekomst de luchtverkeersleiding kan gebeuren, en Skeyes zal instaan voor de noodzakelijke apparatuur (zowel de camera's op het luchthaventerrein als de apparatuur van de luchtverkeersleiders in het controlecentrum).

4. SD 4: NAAR EEN SLACHTOFFERVRIJ VERVOERSSYSTEEM

Het project Mobiliteit Innovatief Aanpakken (MIA) werd in 2021 gelanceerd. Het doel was om verkeersveiligheid en fietsgebruik te verbeteren door kleinschalige infrastructurele ingrepen sneller en eenvoudiger te realiseren via een experimenteel kader. MIA omvatte onder andere proeftuinen in Limburg en West-Vlaanderen, waar nieuwe methoden werden getest, zoals proactieve detectie van verkeersonveilige punten en verkeersveiligheidsonderzoek met drones en slimme camera's. In december 2024 werd het project afgerond. AWV voerde op 64 knelpunten kleine verkeersveiligheidsingrepen uit. Voor de MIA-deelprojecten werden eindevaluaties opgemaakt.

4.1. Verkeersveilig gedrag bij alle weggebruikers

Een duidelijke regelgeving vormt de basis voor zowel de kennisverhoging door educatie en sensibilisering bij weggebruikers, als voor de handhaving en het corrigeren van onveilig gedrag.

De **Vlaamse wegcode** werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 19 juli 2024. Dit vormt een samenhangend geheel met het nieuw federaal verkeersreglement (KB 03/06/2024).

Verder werd gewerkt aan een duidelijk en geüpdatet kader voor de wegbeheerders met nieuwe plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens en ondersteuning in de vorm van heldere richtlijnen en communicatie hierover.

Daarnaast voerden we de **sensibiliseringscampagnes** conform de planning en met de voorziene middelen uit. Hierbij monitorden we het bereik en de effecten. In de grootschalige campagnes lag de focus op de killers in het verkeer: afleiding, onaangepaste snelheid en rijden onder invloed. Voor risicogroepen of over specifieke onderwerpen communiceerden we doelgroepgericht met aangepaste boodschappen en via specifieke kanalen, waarbij o.a. extra aandacht uitging naar de verkeersveiligheid van fietsers.

Vanuit het Verkeersveiligheidsfonds kenden we conform de voorziene middelen subsidies toe aan een aantal relevante **verkeersveiligheidsprojecten** die uitvoering gaven aan de doelstellingen van het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen.

Het **vormingsmoment voor begeleiders** van kandidaat-autobestuurders werd vanaf 1 maart 2024 succesvol terug ingevoerd. Dit liep samen met een digitale ommezwaai waarbij alles voortaan digitaal geattesteerd wordt.

Met het **professioneel rijonderricht** wordt een professionalisering van de rijlessen beoogd. Daarbij wordt ook gestreefd naar een digitale transformatie van het hele gebeuren van rijopleidingen om op die manier een halt toe te roepen aan valse attesten (fraude) en de mogelijkheid wordt voorzien om meer toe te zien op de kwaliteit van de rijlessen.

De erkenningsvoorwaarden van **begeleidingsondernemingen van begeleiders van uitzonderlijk vervoer** traden in het voorjaar 2023 in werking. Ondertussen zijn er 173 erkende begeleidingsondernemingen voor uitzonderlijk vervoer. Er werden circa 44.000 aanvragen voor vergunningen uitzonderlijk vervoer verwerkt in 2024.

4.2. Verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruiker

Op vlak van verkeersveiligheidsonderzoek werden het **diepteonderzoek oorzaken fietsongevallen** en de **effectevaluatie van de historische en dynamische gevaarlijke puntenlijst** gefinaliseerd.

Uit de effectevaluatie van VIAS (2025) blijkt dat de aanpak van gevaarlijke punten werkt. Er is een significante daling in zowel het aantal ongevallen als het aantal slachtoffers. Het aantal letselongevallen daalt met 24%, het aantal slachtoffers daalt met 28%. Ook bij kleine ingrepen daalt het aantal letselongevallen met 19%. Niet op elke locatie is dus een volledige heraanleg nodig om een effect te hebben op de veiligheid.

De **nieuwe dynamische lijst gevaarlijke punten** (ongevalengegevens 2020, 2021 en 2022) telt 264 locaties. 119 punten (45%) op de nieuwe lijst zijn ondertussen aangepakt en op 38 punten (14%) zijn werken in uitvoering of op korte termijn gepland.

De laatste punten uit de **historische lijst van gevaarlijke punten** (TV3V-projecten) worden aangepakt, in 2024 werden de werken op 5 locaties afgerond. Momenteel zijn 804 van de 809 punten van de historische lijst gevaarlijke punten afgerond. Op 4 locaties zijn de (voorbereidende) werken aangevat en op een laatste locatie is de ingreep nog in voorbereiding.

Aan de hand van een bevraging van de lokale besturen inventariseerde AWW 874 **schoolroute knelpunten** op gewestwegen. Hierbij werd ook in kaart gebracht of en met welke kleine ingrepen deze knelpunten kunnen aangepakt worden. In 2024 rondde AWW nog op 85 locaties ingrepen af. In totaal is er nu op 442 locaties een ingreep uitgevoerd ter bevordering van de verkeersveiligheid. Op 67 locaties zijn de werken in uitvoering en op nog eens 11 locaties zijn er ingrepen concreet ingepland. Op 272 knelpunten is geen ingreep door AWW vereist, dit aantal kan nog verder oplopen want op 78 knelpunten is het onderzoek of de voorbereiding van een ingreep nog lopende.

Conform de Europese richtlijn voerden we **verkeersveiligheidsaudits en -inspecties** uit op alle infrastructuurprojecten op het TEN-T netwerk en autosnelwegen. In 2024 werden 19 verkeersveiligheidsaudits en 16 verkeersveiligheidsinspecties uitgevoerd. De aanpak werd voor het eerst ook toegepast op wegenisprojecten op het lagere wegennet.

In 2024 is het PIO-project '**Integrale aanpak verkeersveiligheid**' opgestart. Het doel van dit project is het ontwikkelen van een geïntegreerd instrument waarbij de 'traditionele' gevaarlijke punten op basis van ongevallendata nog steeds het fundament vormen, maar dat versterkt en uitgebreid kan worden met inzichten uit andere objectieve en subjectieve data. In 2025 wordt een marktverkenning opgestart om zo inzicht te krijgen in de functionele vereisten en kosten.

4.3. Verbeterde controle en handhaving

Voor de ontwikkeling van een **registratiesysteem voor geregionaliseerde verkeersinbreuken** is door het departement DMOW met het Vlaamse Agentschap Justitie en Handhaving (AJH) een samenwerking rond het Vlaams Handhavingsplatform opgestart.

Voor de **evaluatie van de toepassing van de GAS 5-wetgeving** door lokale besturen werd een onderzoeksbestek opgemaakt.

In het kader van het **terugdringen van het aantal niet-gekeurde voertuigen** onderwierp VLABEL 4.787 personenvoertuigen en lichte vrachten aan een gerichte controle (blacklisting) met in 96% van de gevallen passende vaststelling tot gevolg. Herinneringskaarten voor de keuring worden nu 8 weken van tevoren verzonden in plaats van 4 à 6 weken. De herinnering wordt ook via e-box uitgestuurd naar gekende klanten.

Ook de in het kader van richtlijn EU 2014/47 **verplichte controles langs weg** vonden plaats. GOCA-Vlaanderen verleende daarbij als contractant ondersteuning aan VLABEL en politiediensten. 6.516 transporteenheden werden op die manier langs de weg aan een controle op de technische eisen onderworpen.

Vanaf 1 september 2024 werd de **tweejaarlijkse keuring voor personenvoertuigen** ingevoerd, wat de druk op keuringscentra zal verlichten. Gedecentraliseerde keuringen zijn nu ook mogelijk voor personenwagens en lichte vrachtwagens, wat moet zorgen voor een betere spreiding van de capaciteit.

Het **toepassingsgebied van de deeltjestellertest** bleef nog ongewijzigd. Wel wordt strenger opgetreden na aanhoudend overschrijden van de afkeurdrempel van 1.000.000 miljoen deeltjes per cm³. De vervolgstudie naar een pragmatisch NOx-test met testing binnen een proefopzet is nog lopend.

4.4. Geactualiseerd verkeersveiligheidsplan

De in de beleidsnota 2024-2029 voorziene **actualisering van het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025** vertrekt ten dele vanuit de

evaluatie van dit verkeersveiligheidsplan. Eind 2024 werd daartoe een online bevraging van de belanghebbenden uitgevoerd.

Aanvullend werden de nodige bestekken gepubliceerd voor een **benchmarking** met andere landen en regio's en voor een **omgevingsanalyse** van de verkeersveiligheidssituatie in Vlaanderen in 2025.

Met samenwerking als basis voor verkeersveiligheid in de beleidsnota 2024-2029 voor ogen werden verkennende gesprekken opgestart voor het vormgeven van een verkeersveiligheidspact met lokale besturen en werden voor de opmaak van het geactualiseerde verkeersveiligheidsplan focusgroepen met de stakeholders voorbereid.

5. SD 5: MOTIVEREN EN PRIKKELEN TOT GEDRAGSVERANDERING EN EEN NIEUWE MOBILITEITS- EN LOGISTIEKE CULTUUR

5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

In 2024 is een proefproject gestart voor **milieuvriendelijk uitzonderlijk transport**. Hierbij wordt het gebruik van E-trucks mogelijk gemaakt, deze zijn milieuvriendelijker maar door hun batterijpak zwaarder en langer dan vrachtwagens met verbrandingsmotoren. Om deze milieuvriendelijke voertuigen economisch niet te benadelen tegenover de klassieke vrachtwagens is de wetgeving nu op dit punt aangepast en kan voor deze E-trucks een vergunning aangevraagd worden. Er zijn 8 vergunningsaanvragen in behandeling.

5.2. Het gebruik van vervoersnetwerken op een efficiënte manier beprijzen

De studie "**vergroening en verruiming van de kilometerheffing voor het goederenvervoer**" werd gefinaliseerd, en dient als een onderbouwing van het toekomstig Vlaams beleid ter ondersteuning van het emissievrij maken van het wegtransport. Er werd inmiddels een fiscale stimulans voor emissievrij vrachtvervoer door middel van een tijdelijke vrijstelling van de betalingsverplichting van de kilometerheffing voorzien.

6. SD 6: NAAR EEN SLIMMERE EN INNOVATIEVERE INFRASTRUCTUUR

6.1. Naar een ITS-plan voor Vlaanderen

In 2024 werkten de werkgroepen onder de Taskforce Autonoom Vervoer verder om Vlaanderen voor te bereiden op een grootschalige implementatie van autonome mobiliteit.

6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk

In het **Mobili-data-programma** werken overheden, bedrijven en onderzoekers samen om vernieuwende technologische verkeersoplossingen tot bij de weggebruiker te brengen. Die leveren heel wat voordelen op zoals beter route-advies, verkeersmeldingen op maat en vlotter groen licht bij intelligente verkeerslichten.

Het afgelopen jaar werden een aantal partners begeleid in het connecteren met Mobili-data. O.a. de brandweerzone Gent werd geconnecteerd in functie van 'automatisch groen voor hulpdiensten'. Ook De Lijn heeft in Gent een 50-tal

voertuigen geconnecteerd en kon zo de 'voordelige lichtenregeling voor openbaar vervoer' testen.

Het zijn de **iVRI's** (intelligente verkeers-regelinstallaties) die communiceren en permanent informatie-uitwisseling tussen infrastructuur, weggebruikers en navigatie-apps mogelijk maken. Door deze tweerichtingscommunicatie krijg je als weggebruiker informatie, maar tegelijk voed je het netwerk met informatie door jouw verplaatsingsgedrag. Ondertussen zijn circa 150 kruispunten uitgerust met iVRI's, Circa 100 bijkomende iVRI's zijn in opbouw en worden midden 2025 in gebruik genomen.

In 2024 werden opnieuw 125 kruispunten aangepast conform het **actieplan slimme verkeerslichten**. Hierbij krijgt verkeersveiligheid voorrang op doorstroming om vooral de actieve weggebruikers maximaal te beschermen. Naast de nieuwe kruispunten en grondige herinrichtingen wordt prioriteit gegeven aan kruispunten die op de dynamische lijst gevaarlijke punten voorkomen en knelpunten op schoolroutes. Momenteel zijn circa 1000 van de 1761 lichtengeregelde kruispunten in beheer van AWV aangepast volgens het actieplan.

Het **BVR wegencategorisering** legt de selectie van het hoofdwegennet en dragend wegennet vast. Het BVR wegencategorisering is principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 7 juni 2024, waarna het ter advies is voorgelegd aan MORA en SARO.

6.3. Een slim, innovatief en duurzaam waterwegennetwerk

Binnen het **Smart Shipping programma** werden in 2024 9 extra experimenteervereenkomsten gegend. Voor de eigenaar biedt het de kans om met een aantal schepen nieuwe vaste contracten op de lijnvaart met containers af te sluiten en de vaartuigen naar Vlaanderen terug te halen. Er vonden in 2024 ook 64 testschuttingen 'onbemande sluispassage' plaats. Er werd een BVR inzake 'Innovatief Varen' voorbereid.

In juni 2024 werden de **afstandsbedieningscentrales in Hasselt en Evergem** operationeel. DVW heeft deze centrales in gebruik genomen met als doel om tegen 2032 alle sluizen, beweegbare bruggen en stuwen op afstand te bedienen, waardoor het verkeer op de waterwegen efficiënter kan verlopen. In 2024 werden 41 beweegbare kunstwerken effectief ingekoppeld in de afstandsbedieningscentrale in Hasselt en in Evergem, en werd de bediening van daaruit opgenomen.

Binnen het **EU-INTERREG project Polder2C's** werd onderzoek uitgevoerd naar overloop-erosie en stabiliteit van dijken. De resultaten, die bijdragen aan beter ontwerp van dijken in Vlaanderen, werden gepubliceerd, de bijbehorende wetenschappelijke paper wordt begin 2025 afgerond. Parallel werd een CFD-model van watersprongen gevalideerd, wat cruciale inzichten biedt voor dijkontwerp en toepassingen zoals stuwbescherming en vispassages.

Een innovatieve **meetmethodiek voor de validatie van sluisnivellerings** werd ontwikkeld via Proof of Concepts, die hogere precisie toonden dan bestaande methodes. Dit opent de deur naar efficiënter en veiliger sluisontwerp en draagt bij aan duurzame mobiliteit. Vlaanderen overweegt samen met De Vlaamse Waterweg de aanschaf van een operationele opstelling, wat de kwaliteit van toekomstige waterbouwkundige infrastructuur verder zal verbeteren.

Een van de nieuwe projecten in uitwerking is het **EU-INTERREG-project BONSAI**, dat gericht is op het verbeteren van de robuustheid van dijken en dijkbekleding tegen de impact van klimaatverandering. Dit project vergelijkt referentiesites in Noord- en Zuid-Europa en levert waardevolle inzichten voor

waterbouwkundige oplossingen die bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden.

Om de aanpak van **drijvend vuil** in de kustjachthavens op continue basis beter onder controle te houden, werd in 2024 met het oog op een innovatieve oplossing een pilootproject voor de jachthaven van Blankenberge in de markt gezet. De onderhandelingen worden verder gevoerd begin 2025.

De eerste **testproducten voor S-101 (zeekaarten) en S-102 (bathymetrie)** zijn in het najaar van 2024 ontwikkeld en ter beschikking gesteld. In de loop van 2025 zal tot een werkzame operationele S-100 kaartproductie overgegaan worden.

Uit de analyse van de eerste data van het project **predictief onderhoud sluizen** blijkt nog geen link te leggen met de toepassing in een early warningsysteem. Het project dient dus verlengd te worden om bijkomende data te capteren ifv analyse om na te gaan hoe die data uiteindelijk kunnen ingezet worden om preventief onderhoud uit te voeren.

6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

We startten de **uniforme fietsregistratie/mybike**, een samenwerking tussen de federale overheid en de drie gewesten werd succesvol gelanceerd op 23 april 2024. Via het mybike platform kunnen fietsers zichzelf en hun fiets(en) registreren, als preventie voor fietsdiefstal.

7. SD 7: AANDACHT VOOR EEN EVENWICHTIGE EN DUURZAME MULTIFUNCTIONALITEIT VAN ONS TRANSPORTNETWERK

7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken

We blijven investeren in het **multifunctioneel gebruik** van de openbare ruimte langs de kust en in de kustjachthavens met aandacht voor waterrecreatie, natuur en economische activiteiten.

Het project nieuwe beweegbare voetgangers- en fietsbrug realiseren om het nieuwe stadsdeel Rechtersloot Nieuwpoort met de kaai te verbinden werd voorbereid, realisatie is afhankelijk van de realisatie van het nieuwe jachthavendok.

De **onderhoudsbaggerwerken** t.b.v. de toegankelijkheid van de Vlaamse **kustjachthavens** werden uitgevoerd. In Blankenberge konden bepaalde zones evenwel pas in het najaar van 2024 gebaggerd worden. De nieuwe aanbesteding voor de onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens met aandacht voor verduurzaming werd voorbereid.

Voor **zwemmen in open water** werd er bij DVW een proefproject opgestart met als doel een screening plaatsbepaling en een sjabloon van risicobeoordeling op te maken. Gelet op de nieuwe wetgeving bleef het aantal zwemzones in 2024 ongewijzigd (10 zones).

7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

Rond het thema **Clean Power for Transport (CPT)** werd in 2024 heel wat laadinfrastructuur gerealiseerd. De doelstelling van 35.000 CPE tegen 2025 werd hiermee ruimschoots gehaald. De parkings langs grote en drukke verkeersassen zijn belangrijke en strategisch gelegen locaties om laadinfrastructuur te voorzien. Momenteel zijn 108 AWV locaties voorzien van laadinfrastructuur voor

personenwagens en werd de pre-signalisatie borden aangepast. Daarmee bereiken we de doelstelling om in 2025 langs alle grote verkeersassen elke 25km ultra snellaadinfrastructuur te voorzien. Aansluitend zijn in 2024 de eerste 2 locaties voorzien van laadinfrastructuur voor vrachtwagens.

In 2024 werd een premie toegekend voor de aankoop of het gebruik van een **nieuwe of tweedehands zero-emissie wagen**, beschikbaar voor natuurlijke personen, autodeelaanbieders en vzw's. Deze premie werd vervroegd stopgezet en resulteerde in een extra financieringsbehoefte van 50 miljoen euro ten opzichte van het budget bij begrotingsaanpassing 2024. De benodigde middelen werden binnen het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) vrijgemaakt. Voor een gedetailleerdere toelichting verwijzen wij naar artikel MB0-1MFH2LC-WT in het budgettaire luik van dit document.

In het domein van zero-emissie vrachtvervoer, werd het project **VIAVIA** (Vrachtvervoer Intelligent Aanpassen en Vergroenen via een Integrale Aanpak) gelanceerd. Doel is om, samen met de sector, de doelstellingen van de Europese Green Deal te realiseren. Transport is in Vlaanderen verantwoordelijk voor 21% van de totale CO2-uitstoot.

Er werd gewerkt aan het **Vlaams Actieplan voor Ecologische Ontsnippering**. De werken aan het Ecoduct Hallerbos en de ecotunnel Battenbroek zijn in 2024 afgerond. De werken aan de ecoducten Dilsen-Stokkem, Mol-Lommel en ecovalei Oudsbergen werden aangevat.

De verouderde NaLP en NHP verlichting wordt vervangen door **energiezuinige LED verlichting**. De ombouw op gewestwegen werd afgerond eind 2024, de ombouw van de verlichting op autosnelwegen is gestart en wordt verder afgerond in de loop van 2025.

AWV startte een aantal projecten voor **energieopwekking op restgronden** op. Zonnepanelen op restgronden blijkt een moeilijk verhaal te zijn. Voor heel wat tunnels werd ook onderzocht of een zonnepaneelinstallatie haalbaar is, op basis van de bevindingen en binnen de beschikbare middelen worden de komende jaren projecten voorbereid en gepland. Indien mogelijk worden ze gecombineerd met een voorziene tunnelrenovatie. De realisatie van een zonnepaneelinstallatie aan het complex Zelzate-West is gepland voor 2025. Voor de Beveren-, Wevelgem- en Tijsmanstunnel verwachten we dat de installaties gerealiseerd kunnen worden in de loop van 2025 en 2026.

De oplevering van het **elektrisch transportvaartuig 'Faraday'**, voor het transport van loodsen op de Schelde, werd uitgesteld naar 2025.

In uitvoering van AFIR werden eind 2023 middelen uit het Vlaams Klimaatfonds ter beschikking gesteld voor een verdere **uitrol van walstroomkasten** voor de komende jaren. Samen met netbeheerder Fluvius werd in de loop van 2024 bekeken hoe deze versnelling op het terrein kan gerealiseerd worden. Deze realisatie is immers afhankelijk van de beschikbaarheid van capaciteit op het distributienet. In de loop van 2025 zal bijkomende walstroominfrastructuur gerealiseerd worden.

Op vlak van de **Green Deal Binnenvaart** werden door het Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) in juni 2024 steunmaatregelen gelanceerd voor binnenvaartondernemers die willen investeren in vergroening.

In 2024 werd ook ingezet op de bouw van een **nieuwe waterkrachtcentrale** aan de sluis Genk.

7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

Inzake de uitvoering van de **Maaswerken** bleef de uitvoering van het project 'Herenlaak' in 2024 op schema; de werken zijn in het voorjaar van 2025 zijn de werken begonnen. Anderzijds liep het project-MER Mazenhoven-Meeswijk-Molenveld vertraging op (bijkomende geotechnische informatie nodig).

Het **stuwenprogramma Dender** kent eveneens vertragingen. De werken aan de stuw van Aalst gingen in 2024 over naar de eindfase met het testen van de nieuwe stuw en sluis. In Geraardsbergen konden de werken nog niet opnieuw aanvatten door twee vernietigingsberoepen tegen de nieuwe omgevingsvergunning, en een strafklacht met betrekking tot de reeds uitgevoerde werken. In Denderleeuw is een vernietigingsberoep tegen de omgevingsvergunning nog in behandeling. Voor de werken in Idegem loopt de vergunningsaanvraag. De aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de werken in Pollare is gepland voor 2025. Het tijdsplan voor de werken in Terafene en Denderbelle dient nog te worden bepaald in functie van opname ervan in het meerjarenprogramma. Als belangrijke vervolgstap, op het vlak van waterbeheer in de vallei van de Dender maar ook ruimer, werd het Strategisch Plan Ruimte voor Water in Dendervallei in 2024 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en werd aansluitend meteen aanvang genomen aan de eerste uitvoeringsfase van het plan.

Binnen het **geactualiseerde Sigmaplan** werd in 2024 het dijkenprogramma gefaseerd verdergezet. In totaal bevindt zich circa 445 kilometer dijken en waterkeringen in het Zeescheldebekken, waarvan eind 2024 reeds 83 procent op hoogte van de Sigma-vereisten werd gebracht. Volgende dijkwerken zijn in uitvoering: RO Wetteren, RO in Antwerpen ter hoogte van de Scheldekaaien Nieuw-Zuid en op de LO ter hoogte van Burchtse Weel. Daarnaast lopen de voorbereidingen nog voor de dijkwerken ter hoogte van Fort Lillo en de werken tussen Schoonaarde en Dendermonde.

In 2024 werd ook uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de Taskforce 'Weerbare Westhoek'. Zo werden de renovatie van de sluisdeuren in Fintele en de Nieuwpoortsluis in Veurne vastgelegd. De onderhoudsbaggerwerken op de Oude Veurnevaart en de IJzer werden voorbereid, deze op de Lovaart werden gestart. Achterstallig structureel onderhoud werd aangepakt, en inzake optimaliseren van uitwateringscapaciteit naar zee werd grote vooruitgang geboekt: het project 're-engineering' van drie pompstations kan in uitvoering gaan in voorjaar 2025.

In 2024 werd in samenwerking met de VMM en het departement Omgeving de **studie waterzekerheidsdoelstellingen** opgestart die het wensbeeld van een waterweerbaar Vlaanderen dient te schetsen. De studie zal in 2025 verder lopen.

Het **strategisch beleidsplan Kustvisie** werd voorbereid. Dit plan legt de strategie vast om onze kust de komende 100 jaar te blijven beschermen, ongeacht of de zeespiegel tegen dan 1 meter, 2 meter of – in het slechtste geval – 3 meter zal gestegen zijn. Daarmee is Vlaanderen een pionier in Europa en de hele wereld.

In het kader van het **Masterplan Kustveiligheid** werden in 2024 de werken aan de stormvloedkering in Nieuwpoort evenals de overstromingsmaatregelen rondom de oude vissershaven in Zeebrugge, verdergezet. Het ontwerp van overstromingsmaatregelen rondom de haven van Oostende werd verder uitgewerkt. In Blankenberge is gestart met het vernieuwen van de uitwateringsconstructie van de Blankenbergse Vaart.

De **toetsingsstudie van de bestaande stuwen en sluizen** heeft in 2024 geleid tot input voor het renovatiebestek van de Visserijsluis in Oostende. De andere toetsingen werden verder uitgewerkt.

De aanleg van de nieuwe **strekdam in Blankenberge** kende een goede vooruitgang. In 2024 bleken volgens de toetsing van de kustlijn geen extra strandsuppleties nodig te zijn.

De living labs van nieuwe duinen op het strand in Raversijde, Westende, Oostende en Knokke werden als pilot van **natuurgebaseerde kustbescherming** binnen het Europees Interreg project Manabas Coast ingebracht. Binnen deze internationale context kunnen zowel de monitoringmethode als de praktische werkwijze voor het herstel van de duinen als natuurlijke zeewering een niveau hoger getild worden.

Het doorlopend onderzoek naar **slikken en schorren in het Schelde-estuarium en natuurvriendelijke oevers langs waterwegen** focust op het versterken van ecologische functies, waterveiligheid en biodiversiteit. Binnen het Sigmaplan wordt intensief gemonitord hoe deze ecosystemen zich ontwikkelen onder invloed van natuurlijke en menselijke processen. Dit onderzoek biedt cruciale inzichten in de sedimentatie, vegetatiedynamiek en de rol van slikken en schorren bij klimaatadaptatie en waterbeheer. Daarnaast dragen de resultaten bij aan de optimalisatie van natuurvriendelijke oevers langs kanalen en rivieren, met specifieke aandacht voor de integratie van waterkwaliteit, habitatverbetering en robuuste infrastructuur.

In 2024 werd een nieuwe state-of the-art **golfgoot** opgeleverd. Door het gebruik van innovatieve optische technieken kan de impact van golfslag op zeedijken, havendammen, kademuren en andere constructie nog nauwkeuriger bepaald worden.

In het **duin-voor-dijk onderzoeksprogramma** wordt gekeken naar natuur gebaseerde oplossingen om onze kust te beschermen tegen overstromingen en de stijgende zeespiegel. De grote golfgoot zal vanaf 2025 ook ingezet worden binnen het Europees project **DuneFront**, dat zich richt op hybride oplossingen die natuurlijke elementen, zoals duinen, combineren met kunstmatige structuren, zoals zeeweringen.

8. SD 8: EXPERTISE DELEN EN NIEUWE SAMENWERKINGEN AANGAAN

8.1. Een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

In alle 15 vervoerregio's werden de regionale mobiliteitsplannen (RMP) definitief vastgesteld, goedgekeurd en gepubliceerd. Vervolgens werden ze als mededeling op de Vlaamse Regering gebracht en in het staatsblad gepubliceerd. In 2025 zal vooral ingezet worden op het uitwerken van de in de RMP's voorgestelde maatregelen en de uitrol van de vervoerregiowerking 2.0.

8.2. Vlaamse betrokkenheid op Europees en internationaal niveau vergroten

Tijdens het Belgische EU-Voorzitterschap beïnvloedden we in samenwerking met relevante partners de EU-agenda voor de volgende legislatuur met belangrijke uitdagingen (fietsbeleid, alternatieve brandstoffen voor (verduurzaming) transport, vergroening goederenvervoer, smart shipping, geconnecteerde en geautomatiseerde voertuigen, waterveiligheid, ...) die er in Vlaanderen en Europa toe doen en gaven zo invulling aan de inhoudelijke prioriteiten uit het projectplan EU-Voorzitterschap.

In een eerste fase van het voorzitterschap werd gefocust op het afronden van trilooqdossiers met het Europees Parlement (EP) waarbij akkoorden werden gesloten voor verschillende voor Vlaanderen prioritaire dossiers: de richtlijn over grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over verkeersovertredingen en

de Europese Fietsverklaring. In totaal konden elf wetgevende transportdossiers in triloog worden afgerond met het EP. In een tweede fase werd gefocust op de werkzaamheden binnen de Raad en het bereiken van algemene benaderingen voor de Transportraad van juni. Op de Transportraad werden drie algemene benaderingen aangenomen inzake i) de richtlijn geharmoniseerde rivierinformatiesystemen (RIS) op de binnenwateren; ii) het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA); en iii) de verordening inzake het gebruik van spoorweginfrastructuurcapaciteit in de gemeenschappelijke Europese spoorwegruimte. Ook keurden de ministers raadsconclusies goed over het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer over de inspanningen van de EU om haar ambitieuze doelstellingen inzake verkeersveiligheid te verwezenlijken. Tot slot werden er voortgangsverslagen aangenomen voor het dossier gecombineerd vervoer, de richtlijn maten en gewichten van zware voertuigen en het pakket passagiersrechten. Daarnaast werd ook een verlenging van de wegvervoerakkoorden met Oekraïne en Moldavië onderhandeld.

De vijf door Vlaanderen getrokken transportevents droegen bij tot kennisuitwisseling, inspireerden en namen Europese partners mee in het verhaal.

Vlaanderen zette bijvoorbeeld als Europees koploper in fietsbeleid dit thema eind januari 2024 ook op de Europese agenda. Ministers en vertegenwoordigers van 15 Europese lidstaten kwamen naar Hasselt om de uitwerking van de Europese Fietsverklaring te bespreken in een gezamenlijke sessie met de Europese Commissie en het Europees Parlement. Deze Fietsverklaring geeft richting aan het toekomstige fietsbeleid in Europa, zodat fiets, als volwaardige modus, meer integraal deel zal zijn van het Europese transportbeleid. Daarnaast organiseerden we ook onder meer een 'Smart Shipping Conference'. Het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zette hier de technologische ontwikkelingen van Vlaamse bedrijven, en ons beleid rond Smart Shipping in de kijker. Het doel was om het Europese netwerk te mobiliseren en te inspireren.

Op 3 en 4 april 2024 ging de Informele Raad Transport door in Brussel met als thema's actieve mobiliteit (met ondertekening van de Europese Fietsverklaring), spoorconnecties tussen hoofdsteden en de veerkracht van het EU-infrastructuurnetwerk. De Vlaamse transportminister was als assessor aanwezig en deed een interventie in de sessies actieve mobiliteit en veerkracht van het EU-infrastructuurnetwerk.

Voor het Connecting Europe Facility (CEF) programma startten de projecten op die binnen de CEF2022 oproep werden geselecteerd, waaronder Seine-Schelde 2.2 en de conversie van de N49 tot snelweg E34 in Damme-Maldegem in het kader van militaire mobiliteit. In het kader van RIS COMEX2, werd De Vlaamse Waterweg opnieuw aangesteld als aanbestedende overheid voor de Europese gemeenschappelijke aanbestedingen binnen het kader van de European Corridor Management Agreement (EuRIS) en coordinator van het EuRIS-portaal. Dertien Europese landen hebben, op basis van de opgebouwde ervaring en het wederzijds vertrouwen, voor de tweede maal hun voorkeur uitgesproken voor De Vlaamse Waterweg, wat de centrale positie van Vlaanderen in de verdere ontwikkeling van het Europese binnenvaartplatform EuRIS bevestigt.

Ook werd de selectie van projecten voor de laatste brede oproep voor financiering van grote infrastructuurprojecten op het TEN-T bekendgemaakt. Daarbij werden 3 projecten met implementatie in Vlaanderen goedgekeurd. Daarnaast werd de 2024 oproep voor financiering rond modernisering van het netwerk afgerond en werden 6 projectvoorstellen met implementatie in Vlaanderen gevalideerd en ingediend.

Op het internationale speelveld deelden we onze kennis en plaatsen we thema's proactief op de agenda. Met de Mekong Riviercommissie, waarvan Vlaanderen

sinds 2020 development partner is, werd expertise mbt RIS gedeeld. De oeverstaten en MRC gaan hier verder mee aan de slag om dit voor de Mekong uit te rollen de komende jaren. We zullen bekijken hoe hier eventueel verder Vlaamse expertise kan ingebracht worden.

In maart 2024 vormden we samen met de Benelux de stuwende kracht achter een Europese Watertop in Lanaken die basis vormde voor een 'Roadmap voor Betere Transnationale Waterveiligheid'.

8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

In aanloop naar de verkiezingen en in afwachting van de vorming van een regering op Federaal niveau en in Brussel was er vooral operationeel overleg met de andere gewesten en met de federale overheid.

8.4. Samenwerken in quadruple-helix verband

We werken innovatiegericht samen met bedrijven en kennisinstellingen in speerpuntclusters, in de opmaak en implementatie van de onderzoeksagenda en in verschillende beleidsvoorbereidende en uitvoeringsgerichte projecten.

8.5. De vinger aan de pols houden

We zorgen voor een cijfermatige onderbouwing van het mobiliteitsbeleid en infrastructuurprojecten door middel van het ontwikkelen van actuele verkeersmodellen. Deze verkeersmodellen worden ingezet voor concrete projecten om de mobiliteitseffecten te kwantificeren.

Het Onderzoek Verplaatsingsgedrag Vlaanderen 7 (i.s.m. Brussel Mobiliteit) liep voor een eerste veldwerkperiode tot en met oktober 2024. De resultaten hiervan zullen gepubliceerd worden begin 2025.

Om in staat te zijn om het fietsbeleid in Vlaanderen te evalueren, wordt verder ingezet op het opvolgen van indicatoren via fietsdata. De opvolging van data past binnen de datastrategie van het beleidsdomein.

Naast het Mobili-data-programma dat overgaat tot de effectieve uitrol van coöperatieve intelligente transportsystemen (C-ITS), werken we binnen ons beleidsdomein nog aan projecten die C-ITS diensten ontwikkelen en testen. Ook deze projecten dragen bij tot de introductie van zelfsturende voertuigen. Het zijn allemaal projecten met Vlaamse pilots waarvoor Europese subsidies werden verkregen.

8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

Op ambtelijk niveau werden afspraken gemaakt met het Beleidsdomein Omgeving om te komen tot een betere samenwerking op niveau van beleid, regelgeving en bij concrete projecten.

Voor de aanpak van de **PFAS-vervuiling** vormde het Tijdelijk Handelingskader dat door de Vlaamse Regering goedgekeurd werd op 7 juli 2023 het kader voor infrastructuurwerken, waarbij PFAS-vervuilde grond verzet dient te worden. Dit ondanks het feit dat het kader nog niet in werking trad. Door de vele vragen die rezen over de doeltreffendheid van het kader en de verhouding van de kosten versus de baten voor men en milieu, werd een evaluatie opgestart onder coördinatie van het Departement MOW en betrokkenheid van alle relevante actoren. Parallel werd door OVAM een MKBA-studie opgestart omtrent het bredere PFAS-beleid.

8.7. Daadkrachtige samenwerking binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het **e-procurement programma** werd in 2024 verder uitgevoerd. De geplande nieuwe functionaliteiten werden in gebruik genomen en de migratie naar de publieke cloud werd gerealiseerd.

De publicatie van de **nieuwe versie standaardbestekken 260 & 280** is uitgesteld. Een nieuwe deadline van publicatie moet nog afgesproken worden.

Het **Eigen Vermogen Xperta** is operationeel sinds 1 juli 2024. Op 1 juli 2024 werd een prestatieregistratietool gelanceerd voor het Eigen Vermogen Xperta. Deze tool helpt bij het opvolgen van prestaties, inzicht geven in de werklust van medewerkers en facturering aan klanten.

IV. BELEIDSVELD: REGIONALE LUCHTHAVENS

Het beleidsveld 'Regionale luchthavens' omvat 3 inhoudelijke luiken: het algemene beleid van de Vlaamse luchthavens, de exploitatie van de Vlaamse luchthavens en de investeringen in de Vlaamse luchthavens uitgevoerd door de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen (LOM Vlaanderen).

1. ISE LUCHTHAVENBELEID

Naast de nationale luchthaven in Zaventem, telt Vlaanderen met de luchthavens van Antwerpen, Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem ook drie regionale luchthavens. Dit inhoudelijk structuurelement focust op uitgaven gelinkt aan het vormgeven en uitvoeren van het beleid rond deze luchthavens.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

1.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

LUCHTHAVENBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	100	100	68	282	282	117
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	68	282	282	117

Inhoudelijke toelichting:

De VAK/VEK realisatie m.b.t. het luchthavenbeleid ligt lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. De niet-benutte beleidskredieten werden ten bedrage van 31 keuro geblokkeerd ter financiering van het loontekort bij het DMOW.

Daar het loontekort werd bepaald na de begrotingsaanpassing 2024, was er geen mogelijkheid tot kredietherschikking doorheen het begrotingsjaar 2024. Zowel het uitgavendecreet horende bij de begrotingsaanpassing 2024 als de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën bevatten geen bepaling die dergelijke herschikking toelaat. Bijgevolg werd er met een blokkering gewerkt. Op die manier bleef het DMOW wat de uitgaven betreft binnen de door het Vlaams Parlement goedgekeurde contouren.

Parallel aan de beleidskredieten werd er voor 31 keuro aan vereffeningskredieten geblokkeerd. Het restant viel in onderbenutting.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

MB0-1MDH2BA-WT – LUCHTHAVENBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft werkingskosten in het kader van het luchthavenbeleid (studies, juridische ondersteuning, organisatie luchthavendag, subsidies,...).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	100	100	68	282	282	117

Inhoudelijke toelichting:

De VAK/VEK realisatie m.b.t. het luchthavenbeleid ligt lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. De niet-benutte beleidskredieten werden ten bedrage van 31 keuro geblokkeerd ter financiering van het loontekort bij het DMOW.

Daar het loontekort werd bepaald na de begrotingsaanpassing 2024, was er geen mogelijkheid tot kredietherschikking doorheen het begrotingsjaar 2024. Zowel het uitgavendecreet horende bij de begrotingsaanpassing 2024 als de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën bevatten geen bepaling die dergelijke herschikking toelaat. Bijgevolg werd er met een blokkering gewerkt. Op die manier bleef het DMOW wat de uitgaven betreft binnen de door het Vlaams Parlement-goedgekeurde contouren.

Parallel aan de beleidskredieten werd er voor 31 keuro aan vereffeningskredieten geblokkeerd. Het restant viel in onderbenutting.

2. ISE UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Voor de uitbating van de regionale luchthavens ontvangen de uitbaters werkings- en investeringssubsidies vanwege het Vlaams Gewest. Een nieuwe subsidieovereenkomst m.b.t. veiligheid en beveiliging is in voorbereiding in overleg met de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

2.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	16.189	15.001	15.000	16.189	16.289	16.213
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	16.189	15.001	15.000	16.189	16.289	16.213

Inhoudelijke toelichting:

De realisatie van de vastleggingskredieten lag in uitvoering lager dan de raming bij de begrotingsaanpassing, maar in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde. De daling t.o.v. de begrotingsaanpassing is het gevolg van een kredietherschikking ten bedrage van 1.188 keuro ter spijziging van de overkappingsruiter (MB0-1MHH2RD-WT).

De vereffeningskredieten werden t.o.v. de BA2024 verhoogd met 100 keuro (via kredietherschikking) teneinde te voorzien in de verwachte betaalnoden. De effectieve uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MDHACA-OW – UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaams Gewest geeft een deel van de gronden waarvan ze eigenaar is in concessie aan de luchthaven Kortrijk-Wevelgem. In de overeenkomst die afgesloten is met het oog op de oprichting van de beheersstructuur voor de regionale luchthaven Kortrijk-Wevelgem is afgesproken dat hiervoor een concessievergoeding wordt betaald aan het Vlaams Gewest..

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	14	0	0
BA-JR 2024	14	0	0
BU 2024	26	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De gerealiseerde ontvangsten betreffen de concessievergoedingen van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem aan het Vlaams Gewest voor 2024 en voorgaande jaren. De realisatie lag in 2024 hoger dan geraamd bij de begrotingsaanpassing omwille van de ontvangsten van achterstallige onroerende voorheffing. Concreet bedroegen de concessievergoedingen 17 keuro en de achterstallige onroerende voorheffing 9 keuro.

Uitgaven

MB0-1MDH2CA-WT – UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de subsidies aan de LEM's voorzien. Concreet worden op voorliggend artikel volgende subsidies voorzien:

- Investeringsubsidie LEM Oostende-Brugge;
- Investeringsubsidie LEM Antwerpen;
- Werkingssubsidie LEM Oostende-Brugge;
- Werkingssubsidie LEM Antwerpen
- Werkingssubsidie NV ILKW

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	16.189	15.001	15.000	16.189	16.289	16.213

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten dalen t.o.v. de begrotingsaanpassing met 1.188 keuro. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking:

- 1.188 keuro VAK van voorliggend begrotingsartikel naar MB0-1MHH2RD-WT in het kader van de spijziging van de overkappingruiter.

De VAK-uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten na kredietherschikking.

De vereffeningskredieten stijgen t.o.v. de begrotingsaanpassing met 100 keuro als resultaat van volgende kredietherschikking:

- 100 keuro VEK van MB0-1MEH2EG-WT teneinde te voorzien in de verwachte betaalnoden van begrotingsjaar 2024.

De VEK-uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten na kredietherschikking.

3. ISE LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR

Het Vlaams Gewest staat mee in voor het beheer, het onderhoud en de duurzame ontwikkeling van de infrastructuur van de regionale luchthavens. Hierin speelt de luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen een vooraanstaande rol. De LOM's investeren in de luchthaveninfrastructuur zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen (EASA).

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

3.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4 De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	0	7.396	0	0	0	0
Toe-lagen IS	1.239	1.805	5.184	4.618	5.184	5.184

Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.239	9.201	5.184	4.618	5.184	5.184

Inhoudelijke toelichting:

De VAK/VEK realisatie betreffende de werkings- en investeringstoelagen aan de LOM ligt in lijn met de bij BA2024 voorziene budgetten.

De afwijking van de realisatiegraad in VAK van de bij BA2024 vooropgestelde budgetten is te verklaren door het restsaldo op dit geruiterde begrotingsartikel en door het feit dat de aanwending op dit artikel (MB0-1MDH2DB-WT) via herverdeling in de loop van het begrotingsjaar gebeurt en hier dus niet opgenomen werd in de uitvoeringscijfers 2024 (zie toelichting onder begrotingsuitvoering van het betrokken begrotingsartikel). Daarnaast wordt om technische redenen de realisatie in VAK gelijk gezet aan de voorziene VEK op jaareinde.

De LOM investeert in de luchthaveninfrastructuur zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen (EASA).

Projecten vastgelegd in 2024:

- Oostende-Brugge
 - o Verrekeningen bij renovatie startbaan: 1.940 keuro
 - o Verrekening bij renovatie verkeerstoren: 566 keuro
 - o Werken ten behoeve van skeyes (Glide path, Outer Marker, Middle Marker, Windmast, Serverlokaal): 172 keuro
 - o Kabelwerken: 103 keuro
 - o CCTV: 51 keuro
 - o Diverse studies: 206 keuro
- Antwerpen
 - o Verrekening bij renovatie startbaan: 588 keuro
 - o Diverse studies: 70 keuro
 - o Diverse herstellingen: 29 keuro

In totaliteit heeft de LOM Vlaanderen 3.725 keuro geïnvesteerd in 2024. Hiervan werd:

- 2.081 keuro gefinancierd via een lening;
- 817 keuro gedragen door de omzet van de LOM Vlaanderen;
- 827 keuro gefinancierd via de investeringssubsidie.

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

MB0-1MDH2DA-WT – LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de investeringssubsidie aan de luchthaven Kortrijk-Wevelgem voorzien. Voor 2024 worden geen subsidies voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering in lijn met de begroting.

MB0-1MDH2DB-WT – PROVISIE LUCHTHAVENS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft hier de provisie voor de luchthavens. De LOM Vlaanderen heeft de decretale en statutaire taak om de instandhouding van de basisinfrastructuur op de luchthavens te waarborgen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	7.396	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het restsaldo (7.396 keuro) op dit geruiterde artikel zal komende jaren aangewend worden voor investeringen in de luchthavens.

In 2024 werd de begrotingsruiter aangewend ten bedrage van 566 keuro in het kader van een kredietherschikking teneinde te voorzien in de financiering van de onvoorziene kosten bij de renovatie van de verkeerstoren op de luchthaven van Oostende-Brugge, ten gevolge van betonrot.

MB0-1MDH2DY-IS – LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de werkingstoelage aan de LOM Vlaanderen. Sinds juli 2021 worden LOM Oostende-Brugge en LOM Antwerpen samengevoegd in LOM Vlaanderen. Zie bespreking van de begroting van de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen voor de verdere details.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	239	239	239	239	239	239

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de voorziene kredieten.

MB0-1MDH5DY-IS – LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ
VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Sinds juli 2021 worden LOM Oostende-Brugge en LOM Antwerpen samengevoegd in LOM Vlaanderen. De investeringsmiddelen zullen dus via dit toelageartikel voorzien worden. Zie bespreking van de begroting van de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen voor de verdere details.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.000	1.566	4.945	4.379	4.945	4.945

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggings- en vereffeningskredieten liggen op jaareinde 566 keuro hoger dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van een kredietherverdeling ten bedrage van 566 keuro in VAK en VEK om te voorzien in de onvoorziene kosten bij de renovatie van de verkeerstoren op de luchthaven van Oostende-Brugge ten gevolge van betonrot.

De benodigde vastleggingskredieten werden voorzien vanuit het begrotingsartikel MB0-1MDH2DB-WT (provisie luchthavens), terwijl de vereffeningskredieten hun oorsprong kennen op het investeringsartikel in waterinfrastructuur van het DMOW (MB0-1MIH2VA-WT).

3.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen (LOM Vlaanderen)

Omschrijving

De LOM Vlaanderen is belast met de instandhouding van de basisinfrastructuur op de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge. In de afgelopen jaren werden reeds belangrijke investeringen gerealiseerd (zoals de vernieuwing van de startbaan op de Luchthaven Antwerpen en de vernieuwing van apron 2 op de Luchthaven Oostende-Brugge). Ook in de komende jaren blijft de LOM investeren om de basisinfrastructuur in stand te houden. Deze investeringen zijn noodzakelijk omwille van:

- Het behoud van het EASA-certificaat;
- De staat van de infrastructuur;
- De milieuvergunning van de luchthavens.

Wat betreft het EASA-certificaat werden DAAD's (Deviation Acceptance and Action) opgelegd. Dit betreft strikte deadlines tegen dewelke de huidige inconformiteiten weggewerkt moeten worden.

Ontvangsten

De ontvangsten van de LOM Vlaanderen betreffen onderstaande:

- De concessies (met name de jaarlijkse concessievergoeding die de LEM Antwerpen en LEM Oostende-Brugge betaalt) ten belope van 1.679 keuro;
- De werkingstoelage van het Vlaamse Gewest ten belope van 239 keuro;
- Opname van de leningen (zie infra.): 28.400 keuro.

De LOM Vlaanderen ontving in 2024 nog een investeringstoelage van 4.945 keuro (vereffeningen) van het Vlaamse Gewest.

De LOM Vlaanderen wordt gevat door de beslissing van de Europese Commissie inzake staatssteun d.d. 12 november 2019, die stelt dat de LOM Vlaanderen maximum 30.164 keuro (in npv 2015) aan investeringssubsidies mag aanwenden. De LOM moet – aldus de beslissing van de Europese Commissie – beroep doen op een marktconforme financiering om verder in de benodigde investeringsmiddelen te voorzien. De LOM heeft hiertoe in 2021 een lening afgesloten bij Belfius Bank voor een totaalbedrag van 22.000 keuro. Ten slotte heeft de LOM Vlaanderen een bijkomende lening afgesloten in 2023 ten bedrage van 6.400 keuro. Deze leningen zijn per 31/12/2024 volledig aangewend.

Uitgaven

De belangrijkste investeringen op het investeringsprogramma van de LOM Vlaanderen voor 2024 waren de volgende:

- Oostende-Brugge
 - o Verrekeningen bij renovatie startbaan: 1.940 keuro
 - o Verrekening bij renovatie verkeerstoren: 566 keuro
 - o Werken ten behoeve van skeyes (Glide path, Outer Marker, Middle Marker, Windmast, Serverlokaal): 172 keuro
 - o Kabelwerken: 103 keuro
 - o CCTV: 51 keuro
 - o Diverse studies: 206 keuro
- Antwerpen
 - o Verrekening bij renovatie startbaan: 588 keuro
 - o Diverse studies: 70 keuro
 - o Diverse herstellingen: 29 keuro

V. BELEIDSVELD: GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

1. ISE BASISBEREIKBAARHEID

Basisbereikbaarheid is ontstaan door de vraag naar een vraaggestuurd model op het vlak van openbaar vervoer waarbij steden en gemeenten meer inspraak hebben, meer maatwerk voor “the last mile” en dit alles in combinatie met combimobiliteit. Het nieuw vraaggestuurde openbaar en collectief vervoernet zal bestaan uit vier lagen. Elke laag binnen heeft een specifieke rol en de vervoerlagen worden optimaal op elkaar afgestemd.

1. Het **kernnet** is de vervoerslaag die inspeelt op de hoge vervoersvraag op grote assen. Het is een netwerk van vast, lijngebonden openbaar vervoer. De bussen en trams van het kernnet rijden tussen de grote woonkernen en centraal gelegen attractiepolen zoals bv. scholen, sport- en recreatiecentra, ziekenhuizen en handelscentra. Het kernnet wordt afgestemd op het treinnet.
2. Het **aanvullend net** bestaat uit de bussen tussen kleinere steden en gemeenten. Het zorgt voor de aanvoer naar het kernnet en het treinnet. Ook het woon-werkverkeer en het woon-schoolvervoer die alleen tijdens de spitsuren bestaan, kunnen deel uitmaken van dit net.
3. Het **vervoer op maat** is de vervoerslaag die inspeelt op specifieke individuele of collectieve mobiliteitsvragen van personen die geen toegang hebben tot de andere vervoerslagen wegens doelgroep, locatie of tijdstip. Ook het aanbod aan verschillende deelsystemen (deelfietsen, deelauto's ...) kan voor de ‘first and last mile’ aangeboden worden en deel uitmaken van het vervoer op maat. De Diensten Aangepast Vervoer inclusief MAV's en het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs maken eveneens deel uit van het vervoer op maat.
4. Het **treinnet** is de ruggengraat van het openbaar vervoer in Vlaanderen. Onder basisbereikbaarheid wordt ook sterk ingezet op combimobiliteit. Combimobiliteit is de omschrijving van het multimodaal reisgedrag, waarbij reizigers voor hun verplaatsingen verschillende vervoersmiddelen combineren. De beschikbaarheid van verschillende vervoersmodi en goed uitgeruste knooppunten maken het mogelijk vlot te schakelen tussen verschillende vervoersmiddelen. Hiertoe worden de verschillende vervoersmodi maximaal op elkaar afgestemd.

Samen met NMBS en Infrabel maakten we ook in 2024 werk van de uitvoering van de prioritaire spoorprojecten opgenomen in het samenwerkingsakkoord. Naast het goedgekeurde samenwerkingsakkoord met de federale overheid in verband met de cofinanciering van de 11 prioritaire spoorprojecten werkten we aan een actualisering van de Vlaamse spoorstrategie. Deze strategie vormt de basis voor onze samenwerking met Infrabel, NMBS en de federale overheid.

Onder basisbereikbaarheid werd ook sterk ingezet op combimobiliteit. Combimobiliteit is de omschrijving van het multimodaal reisgedrag, waarbij reizigers voor hun verplaatsingen verschillende vervoersmiddelen combineren. De beschikbaarheid van verschillende vervoersmodi en goed uitgeruste knooppunten maken het mogelijk vlot te schakelen tussen

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 5: Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

1.2. Operationele doelstellingen

OD 2.2. Een sterk, kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar en collectief vervoer uitbouwen

OD 2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke Hoppinpunten met oog op combimobiliteit

OD 2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven

OD 2.6. Stimuleren van prioritaire Vlaamse spoorprojecten

OD 2.7. Personenmobiliteit over het water

OD 5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

OD 8.1. Inzetten op een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BASISBEREIKBAARHEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	46.364	28.634	23.602	55.736	30.703	31.005
Toelagen IS	1.452.920	1.486.175	1.779.623	1.477.588	1.500.938	1.500.938
Overige LE, PA, andere	0	109.285	1.164	0	1.170	1.164
Totaal	1.499.284	1.624.094	1.804.388	1.533.324	1.532.811	1.533.106

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-uitgaven in VAK in het kader van basisbereikbaarheid bedroegen 23.602 keuro in 2024 en lagen dus lager dan geraamd bij de begrotingsaanpassing. Dit is te wijten aan het feit dat het geruiterd krediet niet volledig werd aangewend in 2024. Dit is het gevolg van het feit dat in 2024 enkel de elfde vordering m.b.t. de Vlaamse prioritaire spoorprojecten werd ontvangen en in de begroting werd rekening gehouden met de laatste schijf m.b.t. 'Stationsomgeving Mechelen'. Deze schijf schuift door naar 2025, in functie van de eindafrekening. Daarenboven werd er ook niet voorzien dat de volledige VAK-ruiter werd aangewend in 2024.

De uitvoering op de toelageartikelen betreft de werkings- en investeringstoelage aan De Lijn en de toelage aan het Pendelfonds. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing is de werkingstoelage van De Lijn verhoogd met 37.336 keuro VAK en 39.579 keuro VEK via diverse herverdelingen.

Daarnaast werd ook de investeringstoelage van De Lijn verlaagd met 4.855 keuro VAK via enkele herverdelingen doorheen 2024.

Voor de oplijsting van alle herverdelingen en de reconciliatie van de beschikbare middelen kan men zich wenden tot de sectie met betrekking tot De Lijn (cf. infra).

De uitvoering op de toelageartikelen overstijgt het beschikbare budget omwille van de oefening onder leiding van het Departement Financiën en Begroting m.b.t. de afwikkeling van de 'aard 5'-kredieten. Bij deze oefening werden de historische encours op de investeringsmachtigingen in anomalie opgeboekt, resulterend in een hoge uitvoering.

Voor de oplijsting van alle herverdelingen en de reconciliatie van de beschikbare middelen kan men zich wenden tot de sectie met betrekking tot De Lijn (cf. infra).

Het budget van 109.285 keuro betreft een geruiterd krediet voor deelnemingen en participaties (ESR 8 kredieten) in het kader van combimobiliteit dat volledig werd overgedragen naar 2024. De aanwending in 2024 betreft een juridisch dossier.

Tot slot lagen de ESR-uitgaven in VEK in lijn met de begroting.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

MB0-1MEH2EA-WT – BASISBEREIKBAARHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Een clustering van de uitgaven met betrekking tot de basisbereikbaarheid wordt voorzien onder dit begrotingsartikel. Het gaat onder andere over studies, ondersteuning, proefprojecten leerlingenvervoer, tevredenheidsonderzoek,... in het kader van basisbereikbaarheid. Daarnaast worden ook de uitgaven in het kader van het Masterplan Toegankelijkheid haltes en mobipunten voorzien op dit begrotingsartikel.

Tot en met 2023 werden de uitgaven in het kader van vervoer op maat, waaronder de subsidiëring van de mobiliteitscentrales aangepast vervoer (MAV's) en de diensten aangepast vervoer (DAV's), alsook de subsidies ter ondersteuning van het woon-werkverkeer, op voorliggend begrotingsartikel opgenomen. Vanaf 2024 worden deze apart opgenomen op een nieuw begrotingsartikel (MB0-1MEH2EG-WT) om zo alles rond vervoer op maat (VOM) duidelijk af te zonderen en zo dus de transparantie te verhogen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	8.785	4.172	4.172	8.785	7.385	7.287

Inhoudelijke toelichting:

De beschikbare vastleggingskredieten op jaareinde liggen 4.613 keuro lager dan de middelen voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 1.011 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EC-WT teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering vna de projecten in het kader van cofinanciering spoor;
- 3.602 keuro VAK, naar MB0-1MHH2RD-WT in het kader van de spijziging van de overkappingsruiter.

2024 werd gekenmerkt door onderstaande, voornaamste vastleggingen:

- Implementatie vervoerrregio's: 370 keuro;
- Communicatie m.b.t. de uitrol van basisbereikbaarheid: 842 keuro;
- Overkoepelende werking vervoerrregio's: 327 keuro;
- Subsidie leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs Roeselare: 80 keuro;
- IT-gerelateerde opdrachten m.b.t. basisbereikbaarheid: 462 keuro;
- Vervoersautoriteit: 138 keuro;
- Subsidies in het kader van het toegankelijk maken van haltes en halteinfrastructuur: 359 keuro;
- Tevredenheidsenquête openbaar vervoer: 335 keuro.
- Hoppinpunten: 664 keuro

De effectieve VAK-uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

De beschikbare vereffeningskredieten lagen op jaareinde 1.400 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van onderstaande herschikkingen van middelen:

- 1.000 keuro VEK, naar MB0-1MIH2UA-WT teneinde te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in lijn met de noden;
- 400 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de financiering van de operationele meerkost m.b.t. basisbereikbaarheid bij De Lijn.

De VEK-uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten na herverdeling.

MB0-1MEH2EC-PA – COFINANCIERING SPOOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het geruiterd krediet in het kader van participaties voor cofinanciering spoor en combimobiliteit.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	109.285	1.164	0	1.170	1.164

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd een bedrag van 1.164 keuro VAK en VEK aangewend in het kader van een juridisch dossier. Daar de VAK-middelen geruiterde kredieten betreffen waren er geen vereffeningsmiddelen voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. Teneinde over de benodigde vereffeningskredieten te beschikken werd onderstaande kredietherschikking doorgevoerd doorheen 2024:

- 1.170 keuro VEK, komende van MD0-1MHH2RA-PA.

MB0-1MEH2EC-WT – COFINANCIERING SPOOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen voorzien voor de cofinanciering van spoorinvesteringen, alsook voor het project in het kader van de stationsomgeving Mechelen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.730	6.616	2.176	13.230	2.273	2.273

Inhoudelijke toelichting:

Op jaareinde lagen de beschikbare vastleggingskredieten 2.886 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 1.011 keuro VAK, komende van MB0-1MEH2EA-WT in het kader van de financieringsnoden van de projecten in het kader van cofinanciering spoor;
- 1.561 keuro VAK, komende van MB0-1MEH2EG-WT in het kader van de financieringsnoden van de projecten in het kader van cofinanciering spoor;
- 1.000 keuro VAK, naar de werkingstoelage van De Lijn (MB0-1MEH2EY-IS) in het kader van de operationalisering van basisbereikbaarheid, meer bepaald het 'beheerder vervoerssysteem'.

Rekening houdend met het saldo op de begrotingsruiter per eind 2023 ten bedrage van 1.314 keuro VAK, vormen bovenstaande herverdelingen samen met het decretale budget zoals bepaald bij de begrotingsaanpassing 2024 het totale beschikbare VAK-budget op jaareinde ten bedrage van 6.616 keuro.

In 2024 werd de elfde vordering vastgelegd m.b.t. de Vlaamse spoorprioriteiten ten bedrage van 2.176 keuro. Meer bepaald beslaat de vastlegging volgende projecten:

- Beseinen regelmatig gebruikte spoorbundels Antwerpen Rechteroever: 1.809 keuro;
- L19 Mol- Neerpelt- Hamont: elektrificatie- volledig project: werken korte termijn: verlengen perrons in alle stopplaatsen: 367 keuro.

Het dient te worden vermeld dat deze projecten worden bepaald door Infrabel en de bijdrage van het Vlaamse Gewest een cofinanciering betreft.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 10.957 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het resultaat van volgende kredietherschikkingen:

- 5.457 keuro VEK, naar MB0-1MIH2UA-WT teneinde te voorzien in de acute vereffeningsnoden;
- 1.200 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS teneinde te voorzien in de vereffeningsnoden ten gevolge van de operationele meerkost m.b.t. basisbereikbaarheid;
- 1.000 keuro VEK, naar de werkingstoelage van De Lijn (MB0-1MEH2EY-IS) in het kader van de operationalisering van basisbereikbaarheid, meer bepaald het 'beheerder vervoerssysteem'.
- 3.300 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de financieringsnoden m.b.t. het leerlingenvervoer gefaciliteerd door De Lijn.

MB0-1MEH2ED-WT – BIJKOMEND EXPLOITATIEBUDGET VVM DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord wordt er jaarlijks 2 miljoen euro aan beleids- en betaalkrediet bijkomend ingeschreven als exploitatiebudget voor de Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn. Dit artikel werd gecreëerd om deze middelen in te schrijven in de begroting om ze in de loop van begrotingsjaar over te hevelen naar De Lijn.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. de begroting.

MB0-1MEH2EE-WT – COMBIMOBILITEITSFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 is voorzien in de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten of vervoersknooppunten, overeenkomstig de Vlaamse beleidsvisie. Voor de financiering ervan is in het regeerakkoord voorzien dat het Fonds Stationsomgevingen wordt hervormd tot een Combimobiliteitsfonds. Om de combimobiliteit optimaal te ondersteunen, zijn goed verknoppte netwerken nodig. Daarom wordt voorzien in de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten. De financiering hiervan zal overeenkomstig het regeerakkoord gebeuren door dit combimobiliteitsfonds.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	19.390	5.701	5.437	19.262	10.686	11.508

Inhoudelijke toelichting:

Zoals vermeld in het uitgavendecreet bevat voorliggend begrotingsartikel een begrotingsruiter. Het saldo van deze VAK-ruiter bedroeg per 31/12/2023 19.228 keuro.

Samen met het decretale budget, bepaald bij de begrotingsaanpassing 2024, sommen de beschikbare kredieten naar 38.617 keuro VAK.

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2024, rekening houdende met bovenstaande, dalen de beschikbare kredieten met 32.917 keuro. Dit ten gevolge van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 354 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 2.828 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de reeds gedane vastleggingen in 2024 voor stationsomgevingen;
- 1.455 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 337 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 13.030 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS waarbij voor 3.030 keuro wordt voorzien voor de aanwerving van extra controleurs i.h.k.v. het agressieplan en 10.000 keuro om extra aanbodsoptimalisatie te vermijden in 2024;
- 12.313 keuro VAK, naar MB0-1MHH2RD-WT in het kader van de spijziging van de overkappingsrutier;
- 2.600 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de financiering van de operationele meerkosten m.b.t.basisbereikbaarheid.

In 2024 sommeert de uitvoering (5.437 keuro) naar volgende bestedingen:

- Uitrol van hoppinpunten door het Agenschap Wegen en Verkeer: 5.178 keuro;
- Subsidies aan lokale besturen voor de uitrol van hoppinpunten: 259 keuro.

De effectieve VAK-uitvoering ligt in lijn met de beschikbare middelen per jaareinde. De niet-aangewende vastleggingskredieten ten bedrage van 264 keuro worden geruiterd naar 2025.

De vereffeningskredieten liggen op jaareinde 8.576 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het resultaat van volgende kredietherschikkingen:

- 354 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 1.455 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 337 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;

- 13.030 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS waarbij voor 3.030 keuro wordt voorzien voor de aanwerving van extra controleurs i.h.k.v. het agressieplan en 10.000 keuro om extra aanbodsoptimalisatie te vermijden in 2024;
- 8.600 keuro VEK, komende van MB0-1MIH2UA-WT in het kader van de acute vereffeningsnoden.
- 2.000 keuro VEK, naar MB0-1MEH5EY-IS in het kader van de projectkosten m.b.t. basisbereikbaarheid.

De effectieve VEK-uitvoering lag op jaareinde 822 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Deze budgettaire overschrijding werd in anomalie geboekt en is het gevolg van de TOF (te ontvangen facturen)-boekings teneinde te voorzien in een correcte, boekhoudkundige aanrekening.

MB0-1MEH2EF-WT – COMBIMOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Teneinde een landelijke spreiding van deelmobiliteit te ondersteunen, wordt de mogelijkheid geboden subsidies toe te kennen aan lokale besturen (in samenspraak met de vervoerregio's).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting

MB0-1MEH2EG-WT – VERVOER OP MAAT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de budgetten in het kader van vervoer op maat (VOM) voorzien teneinde deze expliciet af te zonderen. Dit met als doel de transparantie over VOM-uitgaven te vergroten en de verschillende types uitgaven te bundelen. Onderstaande uitgaven worden op dit begrotingsartikel aangerekend:

- Uitgaven in het kader van werknemersvervoer;
- Uitgaven m.b.t. deelsystemen (VOM);
- Uitgaven in het kader van DAV (diensten aangepast vervoer) en MAV (mobiliteitcentrales aangepast vervoer).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	14.459	12.145	11.817	14.459	10.359	9.937

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 2.314 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van onderstaande kredietherschikking:

- 1.561 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EC-WT teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de projecten in het kader van cofinanciering spoor;
- 753 keuro VAK, naar MB0-1MHH2RD-WT voor de spijziging van de overkappingsruiter in 2024.

De effectief benodigde middelen lagen in 2024 2.642 keuro lager dan ingeschat bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is voornamelijk het gevolg van het feit dat bepaalde contracten m.b.t. deelsystemen en subsidies later werden vastgelegd dan initieel voorzien. De effectieve vastleggingen over de 3 categoriën (deelsystemen, werknemersvervoer en DAV/MAV):

- Deelsystemen: 2.123 keuro;
- Werknemersvervoer: 2.766 keuro;
- MAV/DAV: 6.928 keuro.

Het verschil tussen de effectieve aanwending en de beschikbare kredieten op jaareinde (328 keuro) viel in onderbenutting.

De finale vereffeningskredieten lagen t.o.v. de begrotingsaanpassing 2024 4.100 keuro lager. Dit is het gevolg van onderstaande kredietherschikkingen:

- 1.000 keuro VEK, naar MB0-1MIH2UA-WT in het kader van de acute vereffeningsnoden op jaareinde 2024;
- 100 keuro VEK, naar MB0-1MDH2CA-WT om te voorzien in voldoende vereffeningskredieten;
- 3.000 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de financieringsnoden m.b.t. het leerlingenvervoer.

De finale VEK-uitvoering lag 422 keuro lager dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Dit bedrag viel in onderbenutting.

MB0-1MEH2EW-IS – VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN - VERVOER OP MAAT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op voorliggend begrotingsartikel worden de budgetten in het kader van vervoer op maat (VOM) voorzien teneinde deze expliciet af te zonderen. Dit met als doel de transparantie over VOM-uitgaven te vergroten en de verschillende types uitgaven

te bundelen. Het betreft een interne stroom naar De Lijn voor het voorzien van vervoer op maat door De Lijn.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	55.197	55.971	55.971	55.197	55.971	55.971

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering is in lijn met de begrotingsaanpassing 2024.

MB0-1MEH2EX-IS – PENDELFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de toelage aan het Pendelfonds.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.549	1.549	1.549	1.549	1.549	1.549

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering is in lijn met de begrotingsaanpassing 2024.

MB0-1MEH2EY-IS – VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage aan De Lijn. Zie bespreking van de begroting van De Lijn.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.135.167	1.172.503	1.172.503	1.135.167	1.174.746	1.174.746

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 37.336 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024 ten gevolge van volgende kredietherschikkingen:

- 354 keuro VAK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 3.032 keuro VAK, komende van MB0-1MEH5EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. E-Bus;
- 500 keuro VAK, komende van MB0-1MHX2OB-PR (provisie kilometerheffing) om te voorzien in het flankerend beleid naar aanleiding van de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens;
- 2.736 keuro VAK, naar MB0-1MEH5EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. de overdracht plan vastgoed;
- 1.455 keuro VAK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) voor projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 337 keuro VAK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) naar De Lijn voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 13.030 keuro VAK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) naar De Lijn waarbij voor 3.030 keuro wordt voorzien voor de aanwerving van extra controleurs i.h.k.v. het agressieplan en 10.000 keuro om extra aanbodoptimalisatie te vermijden in 2024;
- 2.600 keuro VAK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) voor de financiering van de operationele meerkosten m.b.t. basisbereikbaarheid;
- 1.000 keuro VAK, komende van MB0-1MEH2EC-WT in het kader van bijkomende middelen voor de operationalisering van basisbereikbaarheid, meer bepaald het 'beheerder vervoerssysteem';
- 2.000 keuro VAK, komende van MB0-1MEH5EY-IS voor de financiering van de projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 7.837 keuro VAK, komende van MB0-1MEH5EY-IS om te voorzien in de financiering voor de organisatie van het leerlingenvervoer;
- 7.584 keuro VAK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 793 keuro VAK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 39.579 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024 ten gevolge van volgende kredietherschikkingen:

- 354 keuro VEK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 3.032 keuro VEK, komende van MB0-1MEH5EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. E-Bus;
- 500 keuro VEK, komende van MB0-1MHX2OB-PR (provisie kilometerheffing) om te voorzien in het flankerend beleid naar aanleiding van de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens;

- 2.243 keuro VEK, komende van MB0-1MIH2VA-WT teneinde een bedrijfseconomische aansluiting te bekomen;
- 2.736 keuro VEK, naar MB0-1MEH5EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. de overdracht plan vastgoed;
- 1.455 keuro VEK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) voor projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 337 keuro VEK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) naar De Lijn voor de inzet van touringcarbedrijven voor de versterking van schoolritten;
- 13.030 keuro VEK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) naar De Lijn waarbij voor 3.030 keuro wordt voorzien voor de aanwerving van extra controleurs i.h.k.v. het agressieplan en 10.000 keuro om extra aanbodoptimalisatie te vermijden in 2024;
- 1.200 keuro VEK, komende van MB0-1MEH2EC-WT voor de financiering van de operationele meerkosten m.b.t. basisbereikbaarheid;
- 1.000 keuro VEK, komende van MB0-1MIH2SA-WT voor de financiering van de operationele meerkosten m.b.t. basisbereikbaarheid;
- 400 keuro VEK, komende van MB0-1MEH2EA-WT voor de financiering van de operationele meerkosten m.b.t. basisbereikbaarheid;
- 1.000 keuro VEK, komende van MB0-1MEH2EC-WT in het kader van bijkomende middelen voor de operationalisering van basisbereikbaarheid, meer bepaald het 'beheerder vervoerssysteem';
- 2.000 keuro VEK, komende van MB0-1MEH5EY-IS voor de financiering van de projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 3.300 keuro VEK, komende van MB0-1MEH2EC-WT om te voorzien in de financiering voor de organisatie van het leerlingenvervoer;
- 3.000 keuro VEK, komende van MB0-1MEH2EG-WT om te voorzien in de financiering voor de organisatie van het leerlingenvervoer;
- 1.087 keuro VEK, komende van MB0-1MIH2UA-WT om te voorzien in de financiering voor de organisatie van het leerlingenvervoer;
- 7.584 keuro VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 793 keuro VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.

Voor de gedetailleerde inhoudelijke bespreking wordt er verwezen naar de toelichting van De Lijn.

MB0-1MEH5EY-IS – VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage en machtiging van De Lijn. Zie bespreking bij de begroting van De Lijn.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	261.007	256.152	549.600	285.675	268.672	268.672

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 4.855 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het resultaat van volgende kredietherschikkingen:

- 2.000 keuro VAK, komende van MB0-1MFH2LB-WT in het kader van de financiering van de projectkosten gerelateerd aan 'Basisbereikbaarheid', uitgevoerd door De Lijn;
- 3.032 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. E-Bus;
- 2.828 keuro VAK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) voor de reeds gedane vastleggingen in 2024 voor stationsomgevingen;
- 2.736 keuro VAK, komende van MB0-1ME2EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. de overdracht plan vastgoed;
- 2.000 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de financiering van de projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 7.837 keuro VAK, naar MB0-1MEH2EY-IS om te voorzien in de financiering voor de organisatie van het leerlingenvervoer.

De effectieve uitvoering lag op jaareinde beduidend hoger dan de beschikbare kredieten. Dit is het gevolg van de VAK-afwikkeling van de 'aard 5'-kredieten. Dit betreft een oefening vanuit het Departement Financiën en Begroting waarbij het historische encours op de investeringsmachtiging wordt opgeboekt.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 17.003 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het resultaat van volgende kredietherschikkingen:

- 2.000 keuro VEK, komende van het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) in het kader van de financiering van de projectkosten gerelateerd aan 'Basisbereikbaarheid', uitgevoerd door De Lijn;
- 3.032 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. E-Bus;
- 2.736 keuro VEK, komende van MB0-1ME2EY-IS om te voorzien in de financieringsmiddelen m.b.t. de overdracht plan vastgoed;
- 2.000 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS voor de financiering van de projectkosten in het kader van basisbereikbaarheid;
- 18.793 keuro VEK, komende van CB0-1CBD2AH-PR in het kader van relance;
- 35.500 keuro VEK, naar MD0-1MHH2RA-WT in het kader van de acute financieringsnoden bij het Agentschap Wegen en Verkeer.

Zie inhoudelijke bespreking bij de toelichting van De Lijn.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Pendelfonds

Omschrijving

Het Pendelfonds subsidieert projecten die een duurzaam woon-werkverkeer bevorderen. Projecten die tot doel hebben om het aantal autoverplaatsingen op het vlak van woon-werkverkeer te verminderen kunnen in aanmerking komen voor

subsiëriëg uit het fonds. Bedrijven of andere private instellingen, maar ook lokale of provinciale overheden of andere publieke instellingen (in samenwerking met een private partner) kunnen in het kader van een projectoproep subsidies aanvragen.

Ontvangsten

De uitvoering van de ontvangsten van het Pendelfonds lagen in 2024 in lijn met de begroting.

Uitgaven

Er was een bedrag van 3.381 keuro voorzien in VAK, dit werd bijna volledig aangewend (3.369 keuro) voor de nieuwe projectoproep (14). Dit resulteerde in 45 goedgekeurde dossiers die medio 2024 werden vastgelegd.

De projectoproepen van het Pendelfonds worden in drie schijven uitbetaald: 30% - 30% - 40% (saldo). Rekening houdend met de projectoproepen van de afgelopen jaren werd een bedrag van 2.100 keuro geraamd aan uit te betalen encours.

De uitbetaling van de 1e subsidieschijf van oproep 14 (1.011 keuro) werd volledig afgehandeld in 2024. Daarnaast werd er voor 356 keuro aan vastleggingen uit het verleden vereffend. De focus op de vereffening van oproep 14 en de vereffeningen op het openstaande encours, resulteerde in een uitvoering dewelke ongeveer 733 keuro lager lag dan begroot. De afwerking van historische dossiers gaf in de meeste gevallen nl. aanleiding tot de nodige schrappingen en terugstortingen.

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn

Omschrijving

Van 2023 tot 2027 vormt het nieuwe openbaredienstencontract het kader voor de werking van De Lijn. De komende jaren zal De Lijn stappen vooruit zetten op het vlak van klantvriendelijkheid, duurzaamheid en efficiëntie. In 2024 zette De Lijn verder in op een kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar vervoer, evolueerde ze naar een meer efficiënte, wendbare en performante organisatie en werd sterk ingezet op duurzaamheid.

Daarnaast rolde De Lijn in het kader van basisbereikbaarheid de implementatie van het openbaar vervoernet verder uit. Hiertoe werd ook een aparte toelage voorzien voor het gedeelte rond vervoer op maat in het kader van basisbereikbaarheid.

Ontvangsten

De Lijn werd enerzijds gefinancierd door eigen ontvangsten ten belope van 245.804 keuro.

De stijging ten opzichte van BO 2024 bedraagt 2.253 keuro. Het betreft:

- + 1.133 keuro: Administratieve boetes
- + 813 keuro: Boetes exploitanten
- Toename NVO's

Biljetten, SMS, Kaarten

In vergelijking met december 2023 stijgen de ontvangsten voor Biljetten & Kaarten met ongeveer +5.900 keuro (+8%).

Abonnementen

De ontvangsten van abonnementen stijgen 3.300 keuro (+3%) tov 2023.

We hebben ongeveer 5% meer Buzzy Pazz en Omnipas abonnementen met startdatum in 2024 in vergelijking met dezelfde periode in 2023.

De verkoop van Omnipas en Buzzy Pazz samen ligt YTD december nog 6% onder 2019.

Tussenkost derden en Bijzondere diensten

Totale evolutie van de cumul t.o.v. 2023 komt op +335 keuro of +6%. De ontvangsten Bijzondere Diensten stijgen in vergelijking met YTD december vorig jaar (+64 keuro of +26%)

De stijging is te wijten aan de inkomsten van VOM flex (enkel betaling op het voertuig) die vanaf 2024 onder deze categorie geboekt worden (+68 keuro).

Werkingsstoelagen en investeringsmachtiging

De Lijn ontvangt ook werkingstoelagen en een investeringsmachtiging vanuit het Vlaams Gewest.

De werkingstoelagen hebben betrekking op het kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, vervoer op maat Vast/Flex, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.

Er wordt verwezen naar volgende begrotingsartikelen:

- MB0-1MEH2EY-IS: werkingstoelage m.b.t. kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.
- MB0-1MEH2EW-IS: werkingstoelage m.b.t. het vervoer op maat;
- MB0-1MEH5EY-IS: investeringsmachtiging.

Uitgaven

De werkingsuitgaven betreffen alle aspecten van de bus- en tramexploitatie, zowel in eigen beheer als deze uitbesteed aan exploitanten.

Deze hebben betrekking op het kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, vervoer op maat Vast/Flex, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.

Deze evolueren met de indexeringen en aanpassingen zoals vermeld bij de werkingstoelagen.

11.XX Lonen en sociale lasten

Ten opzichte van 2023 zijn de belangrijkste wijzigingen:

• Overschrijding spilindex 2024:	+ 8.377 keuro
• Recurrente impact overschrijding spilindex 2023:	+ 11.699 keuro
• Q-effect internen +14VTE	+ 3.900 keuro
• Voorziening Niet-opgenomen vakantiedagen (Terugname)	- 486 keuro

De Lijn ontving 8.377 keuro vanuit artikel MBO-1MEH2EY-IS vanuit de indexprovisie. De VAK/VEK uitgavenrubriek 11.11 werd verhoogd met 8.377 keuro.

In absolute cijfers stijgen de internen van 7.638 VTE einde 2023 naar 7.692 VTE einde 2024, dit is een stijging van 54 VTE.

Endogene Groei :

Daarnaast speelt eveneens de endogene groei (ook wel vergrijzing genoemd) een rol. Deze zorgt voor een ingeschatte toename van de kost met 1,6M€.

12.11 Algemene werkingskosten

12.11.1 verbruiken	44.229 keuro
12.11.2 brandstoffen	49.142 keuro
12.11.3 elektriciteit	9.656 keuro
12.11.4 exploitanten	343.801 keuro
12.11.5 leerlingenvervoer	143.727 keuro
12.11.6 goederen en diensten	156.132 keuro
12.11.7 verzekeringen	11.601 keuro
12.11.8 beschikbaarheidsvergoeding stelplaatsen	4.064 keuro
12.11.9 beschikbaarheidsvergoeding Masterplan	25.128 keuro
12.11.10 beschikbaarheidsvergoeding Livan	2.823 keuro
12.11.11 minder hinder maatregelen bij werken	1.721 keuro
12.11.12 VoM Flex/Vast	52.209 keuro

12.11.01 verbruiken

Voor de rubriek '12.11.1 verbruiken' zien we door hogere voorraadaankopen ten opzichte van 2023 een totale stijging van 2.930 keuro:

12.11.02 brandstoffen

Omwille van de daling van de brandstofprijzen zien we een daling van 2.983 keuro tov van 2023.

12.11.03 elektriciteit

Voor de rubriek '12.11.3 elektriciteit' (hoogspanning) komen we in uitvoering 2023 uit op 9.656 keuro, wat 3.742 keuro minder is dan 2023.

De gemiddelde prijs daalde met 28,6%. Het prijseffect komt neer op -3.949 keuro. De verbruikte KWH is gestegen met 3,6%.

12.11.04 exploitanten

Voor deze rubriek zien we dat we in de uitvoering 2024 uitkomen op 343.801 keuro, wat neerkomt op een stijging met 1.088 keuro ten opzichte van het begrootte bedrag.

Enerzijds hebben we impact van duurdere voertuigen en loonkost, het gevolg van wijzigingen in de contracten omwille van het nieuwe net.

12.11.05 leerlingenvervoer

Voor deze rubriek zien we dat we in de uitvoering 2024 uitkomen op 143.727 keuro, wat neerkomt op het begrootte bedrag en een stijging van 7.354 keuro tov het bedrag in 2023.

Belangrijkste oorzaak is hier het prijs-effectP (Indexatie, marktkrapte, marktverstoring).

12.11.06 Goederen & diensten

Voor de rubriek '12.11.6 Goederen en diensten' zien we in uitvoering 2024 een stijging van 18.502 tov 2023.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- Overdrachten De Werkvennootschap: +8.839 keuro
- Erelonen raadgevers: +3.433 keuro
- Vergoedingen aan derden: +2.434 keuro
- Onderhoud bus: +2.262 keuro
- Hardware,software,netwerk: +1.764 keuro
- Uitzendkracht & ter beschikking gesteld personeel arbeiders: +1.773 keuro
- Publicaties voor externen: -1.219 keuro

12.11.07 verzekeringen

Voor de rubriek '12.11.07 verzekeringen' zien we in uitvoering 2024 een stijging van 960 keuro tov 2023.

12.11.08 beschikbaarheidsvergoeding stelplaatsen

Voor de rubriek '12.11.08 beschikbaarheidsvergoeding stelplaatsen' zien we in uitvoering 2024 een stijging van 113 keuro tov 2023 ten gevolge van prijsindexaties.

12.11.09 beschikbaarheidsvergoeding Masterplan

Voor de rubriek '12.11.09 beschikbaarheidsvergoeding Masterplan' zien we in uitvoering 2024 een daling van -168 keuro tov 2023 ten gevolge van prijsindexaties.

12.11.10 beschikbaarheidsvergoeding Livan

Voor de rubriek '12.11.10 beschikbaarheidsvergoeding Livan' zien we in uitvoering 2024 een daling van 107 keuro tov 2023 ten gevolge van prijsindexaties.

12.11.11 minder hinder maatregelen bij werken

Voor de rubriek '12.11.11 minder hinder maatregelen bij werken' zien we een meeruitgave van 34 keuro tov 2023.

12.11.12 VoM Flex/Vast

Voor de rubriek '12.11.12 VoM Flex/Vast' zien we een totale uitgave van 52.209 keuro.

Overzicht belangrijkste investeringen 2024:

Overzicht belangrijkste vastleggingen 2024 (VAK-Beleidskredieten):

De belangrijkste voorziene investeringen in 2024 worden hieronder opgesomd. Voor een totaal overzicht wordt verwezen naar het GIP 2024.

A. Kapitaalsubsidies (251.125 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MBO-1MEH5EY, basisallocatie MBO 1ME022 6141 , zijn o.a. :

- Aankoop e-bussen (24.586 keuro)
De aankoop van de elektrische bussen volgt op de doelstellingen in het Vlaams Regeerakkoord om over te schakelen naar zero-emissie bussen. Er werd in 2024 een derde schijf van 32 elektrische gelede bussen besteld, inclusief het leveren van de nodige strategische wisselstukken.
- Laadinfra en vergroening stelplaatsen (48.779 keuro)
De belangrijkste stelplaatsen waarvoor in 2024 middelen werden vastgelegd in het kader van de vergroening zijn Brugge en Zomergem.
- Midlife revisie Hermelijntrams (24.052 keuro)
Een midlife revisie is noodzakelijk om de trams gedurende de volledige voorziene
gebruiksduur verder te kunnen inzetten . De oudste hermelijntrams zijn inmiddels
20 jaar. De gerenoveerde trams moeten voor nog eens 20 jaar in
reizigerexploitatie geschikt zijn. De vastlegging van 2024 betreft de
bestelling van
de revisie van de wagenkasten van 27 Hermelijntrams.
- Tractienet Antwerpen (16.526 keuro)
De middelen werden aangewend voor de bouw/renovatie van tractiestations ter versterking van het Antwerpse tractienet waaronder onder andere:
 - TS121 Blancefloerlaan;
 - TS108 Schotensesteenweg;
 - TS122 Zwijndrecht;
 - TS138 Grotesteenweg
 - TS106 Desguilei
 - TS146 Menegemlei
 - TS102 Boudewijnsesteeg
- Spoorvernieuwing Antwerpen (13.015 keuro)
Belangrijkste vastleggingen:
 - Spoorvernieuwing Antwerpen bochten Provinciehuis
 - Spoorvernieuwing Antwerpen Melkmarkt Kipdorp Koepoort
 - Spoorvernieuwing Antwerpen – Bochten
 - Spoorvernieuwing Antwerpen – Spoedherstelling Borsbeekbrug
- Spoorvernieuwing Kust (10.405 keuro)
Belangrijkste vastleggingen:
 - Spoorvernieuwing Kust De Panne Esplanade - Adinkerkelaan
 - Spoorvernieuwing Kust - Kust Knokke Arcadelaan
 - Spoorvernieuwing Kust – Toegankelijkheid haltes CAF
- Spoorvernieuwing Gent (6.799 keuro)
Belangrijkste vastleggingen:

- Spoorvernieuwing Gent Begijnhoflaan
 - Spoorvernieuwing Gent Coupure rechts
 - Spoorvernieuwing Gent - Bochten Orbanlaan
 - Spoorvernieuwing Gent - Bochten S-Salvator tem L.Steenstraat
 - Spoorvernieuwing Gent vernieuwen camera netwerk
- Premetro Antwerpen (6.715 keuro)
 - Studie renovatie station Meir
 - Studie renovatie station Plantin
 - Studie tunnelrenovatie Antwerpen
 - Vernieuwen roltrappen Diamant
 - Vernieuwen roltrappen Plantin
- Patrimonium (16.188 keuro)
 - Laadinfrastructuur personenwagens
 - Plaatsing PV-panelen
 - Stelplaats Deurne
 - Werkplek optimalisatie stelplaatsen en dienstgebouwen
- Aankoop zware dienstvoertuigen (11.099 keuro)
 - Betreft vooral zware dienstvoertuigen zoals bovenleidingswagen Oostende, depannagevoertuig Gentbrugge, 2 interventie Unimogs Antwerpen, 3 bovenleidingswagens Antwerpen
- Strategische projecten (DOE, ERP) (9.284 keuro)
- Verkoopkanalen en informatie reizigers (11.204 keuro)
 - voornamelijk experience van de verkoopkanalen verbeteren (Account Based Traveling)
- Schermen aan de halte (2.317 keuro)
- Schermen op het voertuig (1.357 keuro)
- IT aan boord van het voertuig (6.132 keuro) - IT- architectuur van de voertuigen aanpassen aan de nieuwste technologische normen en standaarden

B. Stationsomgevingen (2.828 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MBO-1MEH5EY, basisallocatie MBO 1ME016 6141, zijn o.a.:

- Stationsomgeving Mechelen
- Stationsomgeving Tongeren
- Stationsomgeving Gent Sint-Pieters

C. Plan Vastgoed (2.736 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Plan vastgoed, zijn o.a.:

- Stelplaats luchthaven Deurne

Overzicht belangrijkste leveringen/prestaties 2024 (VEK-Betaalkredieten):

A. Stationsomgevingen (4.837 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MBO-1MEH5GY, basisallocatie MBO 1ME016 6141, zijn o.a.:

KV002 - OC Rumst - UITV OC heraanbesteding	3.638 keuro
K4919 - Veurne - herinrichten - UITV	1.083 keuro

B. Kapitaalsubsidies (171.308 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MBO-1MEH5GY, basisallocatie MBO 1ME022 6141 , zijn o.a. :

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MBO-1MEH5GY, basisallocatie MBO 1ME022 6141 , zijn o.a. :

K4125 - S5 ANT - 18Trams	23.277 keuro
K3846 - TRA ANT - F2 - bouw & renovatie tractiestations	8.183 keuro
K4296 - STA luchth. Deurne - uitvoering heraanbesteding	8.107 keuro
K4157 - Aankoop 44 e-Hybride bussen - Reeks 223C3	6.903 keuro
K4302 - E-bus_Deurne Luchthaven_Werken EBS	6.194 keuro
K4325 - E-bus_Brugge_PPS - WO-BO	5.930 keuro
K4796 - ROVK voor 4G/5G communicatiemodules 2de proc	4.712 keuro
K4404 - E-bus_Zomergem_PPS - WO-BO	3.956 keuro
K4103 - SOM GSP - GSP.080 sporen 7 tem 1 - 2de HER UITV	3.887 keuro
K4628 - S6 ANT - 2 tweerichtingstrams	3.855 keuro
KC024 - Containerinvesteringen 2024	3.458 keuro
K4857 - Spoorvernieuwing Gent Begijnhoflaan - UITV	3.242 keuro
K4833 - Spoorvernieuwing Kust - Noordspoor Bredende-Oostende - UITV	3.146 keuro
K4882 - Account Based Ticketing	2.927 keuro
K3994 - Spoorvernieuwing Zeebrugge Visart-Vandammesluis - aanneming	2.742 keuro
K4414 - Spoorvernieuwing ANT - tramlus Kipdorp - UITV	2.741 keuro
K4754 - Spoorvernieuwing Antw - Cogels-Osylei - Aanneming	2.669 keuro
K3967 - EXT BUS Profiel- E-bus_Algemeen	2.553 keuro
K4345 - Hermelijn - revisie stuurelektronica	2.476 keuro
K4377 - ICT - vernieuwing Storage & Back-up - hardware	2.439 keuro
K4203 - Spoorvernieuwing Grotesteenweg (Uitbreidingstr-Elisab) - UITV	2.296 keuro
K4822 - Telcamera's - perceel 02: aankoop telcamera's	2.275 keuro
K4871 - Wissenhage - aankoop gronden ABC en Nieuwe Vaart	2.269 keuro
KV002 - OC Rumst - UITV OC heraanbesteding	2.179 keuro
K4868 - Implementatie Commerce Cloud & BTP - UITV	2.137 keuro
K3861 - INT BUS Profiel- E-bus_Algemeen	2.020 keuro
K3432 - Implementatie digitale radio - UITV	1.661 keuro
K4450 - Hermelijn - revisie wagenkasten - uitvoering	1.633 keuro
K4430 - DOE Upgrade naar HASTUS 2024	1.587 keuro
K4373 - E-bus - AANK bussen PAB 2 - midi-bus (226)	1.544 keuro
K3881 - Prefinanciering Antwerpen - Brabo 2	1.440 keuro
K3682 - DV - personenwagens en camionettes - 5j ROVK	1.392 keuro
K4151 - TRA ANT - F2 - bovenleiding- & kabelwerken	1.355 keuro
K3613 - EXT ICT Profiel- SP19b Exploitatie - DOE	1.345 keuro
K4686 - EXT BUS Profiel- Account Based Ticketing	1.327 keuro
K3420 - S1 WV - 24Trams+PIS+Camera	1.248 keuro
K4888 - Schermen halte - P1 infoscherm halte - uitvoering	1.247 keuro
K3877 - Seinbeveiligingssysteem 66 CAF trams	1.222 keuro
K4823 - Telcamera's - perceel 03: installatie telcamera's	1.192 keuro
K4054 - Camerabewaking AB regie en exploitanten	1.184 keuro
K4763 - EXT ICT Profiel - ERP Implement Techniek OH Basis	1.123 keuro
K4201 - Spoorvernieuwing Gent - Coupure rechts - aanneming	1.116 keuro
K4431 - EXT ICT Profiel- Changes CRM - integrators	1.109 keuro
K4453 - Hardware - AP - Life cycle	1.104 keuro

K4761 - PMA - vernieuwen roltrappen Meir	1.095 keuro
K4446 - E-bus - AANK bussen PAB 2 - P1 gelede bus (225A)	1.091 keuro
K3716 - EXT ICT Profiel- Digitaal & MaaS & VoM	1.001 keuro

C. Plan Vastgoed (7.935 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Plan vastgoed zijn o.a.:

K4296 - STA luchth. Deurne	7.935 keuro
----------------------------	-------------

D. Relance (18.194 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MBO-1MEH5GY, basisallocatie MBO 1ME030 6141, zijn o.a.:

K4198 - E-bus - aankoop bussen PAB 1 - 3de proc (224A/B)	9.958 keuro
K4556 - E-bus_Genk_PAB1 - uitvoering F1	3.199 keuro
K4870 - E-bus_Deurne_leveren laadinfra PAB 1 - UITV	1.804 keuro
K4156 - Ombouw hybride->eHybride - 223C 234 bussen	1.390 keuro
K4157 - Aankoop 44 e-Hybride bussen - Reeks 223C3	934 keuro
K4964 - E-bus_Genk HOV_PAB1 traagladers	201 keuro

Entiteit: Livan

Omschrijving

Livan Infrastructure nv (de vennootschap) is opgericht in het kader van de uitvoering van een DBFM-contract. De vennootschap staat in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de oostelijke premetrokoker onder de Turnhoutsebaan en van de tramuitbreiding tussen de N116a Herentalsebaan en de N12 Turnhoutsebaan via de Florent Pauwelslei en Ruggeveldlaan en de ontsluiting van de P&R Wommelgem/rondpunt.

Ontvangsten

Livan Infrastructure wordt enerzijds gefinancierd door middel van onderhoudsvergoedingen van De Lijn t.b.v. 3.041 keuro.

Dit is een toename met 281 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

Anderzijds worden intrest- en kapitaalaflossingen ontvangen op de lange termijnvordering tussen Livan Infrastructure en De Lijn. Deze bedragen 6.515 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2024

Uitgaven

12.11 Algemene werkingskosten

Alle verschuldigde onderhoudskosten en SPV kosten, zoals vergoedingen, bedragen voor 2024 5.040 keuro.

Dit is een stijging met 1.469 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

12.50 Belasting betaald aan subsectoren van de overheidssector

De verschillende taken waaronder vennootschapsbelastingen, provincie -en gemeentebelasting bedragen voor 2024 138 keuro.

Dit is een daling met 95 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

21.10 Rente op overheidsschuld in euro

De intresten verschuldigd op leningen bedragen voor 2024 2.357 keuro.

Dit is een stijging met 245 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

21.30 Intrestlasten op schuld binnen de overheidssector

De intresten verschuldigd op aandeelhouderslening tussen Livan Infrastructure en De Lijn (Overheid) bedragen voor 2024 210 keuro.

Dit is een toename met 1 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

25.00 Uitbetaalde dividenden

Er werden geen dividenden uitbetaald.

81.70 Andere financiële producten

De verschuldigde Intrest Rate Swaps (financieel instrument om de SPV in te dekken tegen renteschommelingen bij leningen met een variabele rentevoet) bedragen voor 2024 -161 keuro.

Dit is een afname met 234 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

91.10 Aflossingen van schuld in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2024 3.057 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2024.

Entiteit: Brabo 1

Omschrijving

Project Brabo 1 (de vennootschap) is opgericht in het kader van de uitvoering van een DBFM-contract.

De vennootschap heeft twee activiteiten, enerzijds staat het in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de tramlijnen Deurne-Wijnegem en Mortsel-Boechout (Tramgedeelte).

Anderzijds staat het in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de wegenwerken, (her)aanleg van voetpaden, straatmeubilair, openbare verlichting en rioleringen (Niet-tramgedeelte).

Ontvangsten

Project Brabo 1 wordt enerzijds gefinancierd door onderhouds- en leasevergoedingen.

De ontvangen lease- en onderhoudsvergoedingen van De Lijn (tramgedeelte) bedragen voor 2024 15.380 euro.

Dit is een stijging met 1300 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

Dit is het gevolg van de beslissing dat Project Brabo 1 nv de logica van haar bedrijfseconomische boekhouding ook naar de ESR vertaald en dat zij dus naar de toekomst (vanaf 2019) de opbrengsten van het tramgedeelte als huuropbrengsten (code 16.20 van de economische classificatie) registreert.

De ontvangen onderhoudsvergoedingen van AWV en Stad Antwerpen (Niet-tramgedeelte) bedragen voor 2024 1.817 keuro.

Dit is een daling met 23 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

Project Brabo 1 wordt anderzijds gefinancierd door intrest aflossingen op de lange termijnevordering tussen Project Brabo1 en Agentschap Wegen en Verkeer (Niet-tramgedeelte).

De ontvangen intresten op de lange termijnevordering tussen Project Brabo1 – Agentschap Wegen en Verkeer (Niet-tramgedeelte) bedragen voor 2024 5.242 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak van 2024.

Verder werd er in 2024 voor 708 keuro aan intrest ontvangen op termijnbeleggingen bij de bank.

Dit is een stijging van 708 keuro tegenover de begrotingsopmaak van 2024.

Uitgaven

12.11 Algemene werkingskosten

Alle verschuldigde onderhoudskosten en SPV kosten, zoals vergoedingen, bedragen voor 2024 3.725 keuro.

Dit is een daling met 1.081 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

12.50 Belasting betaald aan subsectoren van de overheidssector

De verschillende taksen waaronder vennootschapsbelastingen, provincie -en gemeentebelasting bedragen voor 2024 1.815 keuro.

Dit is een stijging met 278 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

21.10 Rente op overheidsschuld in euro

De intresten verschuldigd op leningen bedragen voor 2024 7.003 keuro.

Dit is een stijging met 1.832 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

21.30 Intrestlasten op schuld binnen de overheidssector

De intresten verschuldigd op aandeelhouderslening tussen Project Brabo 1 en De Lijn en BAM (Overheid) bedragen voor 2024 524 keuro.

Dit is een toename van 1 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak van 2024.

25.00 Uitbetaalde dividenden

De in 2024 uitbetaalde dividenden bedragen 1.168 keuro.

81.70 Andere financiële producten

De verschuldigde Intrest Rate Swaps (financieel instrument om de SPV in te dekken tegen renteschommelingen bij leningen met een variabele rentevoet), bedragen voor 2024 876 keuro.

Dit is een daling met 1.791 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2024.

91.10 Aflossingen van schuld in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2024 8.762 keuro.

Dit is stijging van 3.900 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak van 2024. Deze stijging is te wijten aan een gedeeltelijke terugbetaling van de aandeelhoudersleningen.

91.31 Aflossingen van schuld binnen de overheidssector in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2024 3.600 keuro.

Dit is stijging van 3.600 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak van 2024. Deze stijging is te wijten aan een gedeeltelijke terugbetaling van de aandeelhoudersleningen.

85.11 Kredietverleningen aan de institutionele overheid

De lange termijnvordering op Agentschap Wegen en verkeer bedraagt voor 2024 23 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2024.

VI. BELEIDSVELD: ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

1. ISE ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zijn er een aantal ontvangsten en uitgaven die niet specifiek toe te wijzen zijn aan de ondersteuning van een bepaald aspect van het mobiliteitsbeleid of een bepaald type van infrastructuur, maar die op meerdere van de andere inhoudelijke structuurelementen betrekking hebben. Onder andere uitgaven op het vlak van communicatie, informatica en internationale samenwerking vallen hieronder, maar ook de dienstverlening vanwege Xperta (de naam van de technische ondersteunende diensten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken).

Het betreft onder andere:

- De verdere uitbouw van specifieke geotechnische IT-applicaties (Geosys, Databank Ondergrond Vlaanderen, Gismo,...) met als doel de uitvoering, verwerking en rapportering van geotechnische proeven en ontsluiting (via open data) van geotechnische gegevens in Vlaanderen mogelijk te maken.
- Geotechnische ondersteuning van Maritieme Toegang bij de uitvoering van de nieuwe sluis Terneuzen en het ontwerp van het complex project Kust, alsook geotechnische ondersteuning van Lantis bij de verschillende studies en projecten in het kader van de Oosterweelverbinding.
- De verdere uitbouw van verschillende kenniscentra: Geotechniek, Dijken, Varen, waarbij in dat laatste kenniscentrum een samenwerking op punt wordt gezet voor het onderzoek op de nieuwe sleeptank in Oostende.
- Inzetten op innovatie via het MOW Data Science LAB, waarbij de cultuur van datagedreven onderzoek blijvend gestimuleerd wordt binnen (en buiten) de entiteit. Xperta zal volop inzetten op nieuwe ontwikkelingen en nog meer O&O, dit al dan niet in samenwerking met de diensten van EWI en VLAIO.
- Het uittesten van innovatieve technieken zoals AR en VR om de impact van grote bouwwerken duidelijk te kunnen communiceren naar de burger. AR en VR kunnen helpen om een project zo realistisch mogelijk te visualiseren en een vatbaar en duidelijke beeld te creëren voor de burger.
- Het verder moderniseren van meetmiddelen. Meettoestellen ondergaan de laatste jaren veel technologische ontwikkelingen. Daarom is het noodzakelijk om tijdig meettoestellen te vervangen.
- Het MEDIAAN-platform over prijstechniek en cost engineering wordt verder geoptimaliseerd en uitgebreid met informatie en instrumenten die aanbestedende overheden, en de advies- en ingenieursbureaus die hen bijstaan, ondersteunen in het voorbereiden, plaatsen en uitvoeren van projecten voor de bouw, het onderhoud en de renovatie van openbare infrastructuur.
- De verdere uitvoering van het eProcurement-programma, dat bestaat uit het verder ontwikkelen en onderhouden van verschillende applicaties voor het opvolgen van overheidsopdrachten van begin tot einde, teneinde de verwijlintresten verder te verlagen.
- De oprichting van een Eigen Vermogen Xperta met als doel een betere inzet van technische expertise en beleidsuitvoerende taken voor de verschillende stakeholders.
- Het inzetten op en het versnellen van de vergroening van de mobiliteit door onder andere stimuleringsmechanismen voor zero-emissiewagens, i.e. de premies voor zero-emissiewagens in 2024.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

1.2. Operationele doelstellingen

OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

OD 6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk

OD 6.3. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam waterwegnetwerk

OD 6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

OD 7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

OD 8.2. De Vlaamse betrokkenheid op Europees en internationaal niveau vergroten

OD 8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

OD 8.4: Samenwerken in quadruple-helix verband

OD 8.5. De vinger aan de pols houden

OD 8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

OD 8.7. Daadkrachtige samenwerking binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	25.088	25.287	25.283	23.626	27.097	24.554
Toe-lagen IS	4.447	4.509	4.509	4.447	4.509	4.509
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	29.535	29.796	29.791	28.073	31.606	29.064

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK-uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten na herverdeling op jaareinde. De kredietevolutie m.b.t. de ESR-VAK-uitgaven is te wijten aan onderstaande herverdelingen:

- 55 keuro, komende van SA0-1SBA2AA-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van het Europees voorzitterschap;
- 144 keuro, komende van SC0-1SJA2ND-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van 'Vlaanderen radicaal digitaal'.

De beschikbare ESR-VEK op jaareinde ligt 3.471 keuro hoger dan begrotingsaanpassing en zijn het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 252 keuro, komende van SA0-1SBA2AA-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van het Europees voorzitterschap;
- 28 keuro, komende van SA0-1SBA2AA-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van het Europees voorzitterschap;
- 144 keuro, komende van SC0-1SJA2ND-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van 'Vlaanderen radicaal digitaal';
- 47 keuro, komende van CB0-1CBD2AH-PR naar MB0-1MFH2KB-WT in het kader van het relanceproject VV043 – Modal shift naar water – opstart Dender (verhoging watertransportcapaciteit);
- 3.000 keuro, komende van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2KB-WT teneinde te voorzien in voldoende vereffeningskredieten, in lijn met de betaalnoden. Deze herschikking was noodzakelijk omwille van de late begrotingsaanpassing in 2024.

De effectieve ESR-VEK realisatie lag echter 2.542 keuro lager dan de beschikbare kredieten. Deze middelen vielen in onderbenutting.

Daarnaast is de VAK/VEK-realisatie m.b.t. de toelage aan het EV Xperta 62 keuro hoger dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 62 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR (de indexprovisie) n.a.v. de overschrijding van de spilindex in 2024.

De uitvoering m.b.t. het toelageartikel MB0-1MFH2KY-IS ligt in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MFHAKB-OW – XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Xperta is de naam van de technische ondersteunende diensten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Xperta staat voor een brede waaier aan diensten en een alsmaar verder ontwikkelde technische expertise. Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten in het kader van de technische adviezen, het Maritiem Onderzoekcentrum, het gebruik van de simulatoren en de EU-subsidies van Xperta opgenomen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	697	0	0
BA-JR 2024	697	0	0
BU 2024	304	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd in 2024 393 keuro minder gerealiseerd dan begroot bij de begrotingsaanpassing. Voornaamste redenen zijn:

- Correctie op de ontvangsten omwille van dubieuze debiteuren: 120 keuro;
- De begrote ontvangsten in het kader van het project 'Extra containercapaciteit Antwerpen' werden niet gerealiseerd. Deze ontvangsten worden verwacht in de loop van 2025.

MB0-9MFHAKC-OW – KORTING BEDRIJFSVOORHEFFING WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEKERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Gelet op het advies van de Algemene Gegevensbank (AGB) aangaande de boekhoudkundige verwerking van de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers wordt dit artikel voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	652	0	0
BA-JR 2024	652	0	0
BU 2024	683	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op basis van de in 2022 ontvangen kortingen op de te betalen bedrijfsvoorheffing werd een bedrag van 652 keuro ingeschreven bij de begrotingsopmaak 2023. De reële realisatiegraad in 2024 blijkt hoger te zijn, nl. 683 keuro. Gelet op het feit dat dit zowel aan ontvangsten- als uitgavenzijde zo is, betreft dit een ESR-neutraal gegeven.

Uitgaven

MB0-1MFH2KA-WT – ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft uitgaven die dienen ter algemene ondersteuning van het beleid:

- De aanpassingen van eDELTA, Mercator, eRIO, EPM, ... en het opzetten en beschikbaar houden van de onderliggende serverinfrastructuur;
- Allerhande kosten, logistieke middelen, informatica en juridische zaken in verband met het beheer van Openbare Werken en overheidsopdrachtendossiers;
- Uitgaven in het kader van de Databank Ondergrond Vlaanderen dat binnen het Beleidsdomein MOW wordt gehanteerd als werkinstrument in voorontwerp en ontwerpfase van infrastructuurwerken in de weg- en waterbouw;
- Uitgaven in het kader van E-procurement;
- Lidmaatschappen van een aantal binnenlandse en internationale organisaties;
- Communicatie-initiatieven teneinde draagvlak te creëren voor de beleidsvoorbereiding en –uitvoering;
- Deelname aan tentoonstellingen in binnen- en buitenland, vertegenwoordigings- en ontvangstkosten;
- Uitgaven in het kader van internationale samenwerking, waarbij in 2024 ook extra uitgaven voorzien worden in het kader van het EU Voorzitterschap. Deze zullen echter vanuit een centrale provisie tijdens het jaar worden toegevoegd aan voorliggende kredieten.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.564	5.763	5.761	5.366	5.790	6.014

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK-uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten na herverdeling op jaareinde. De kredietevolutie m.b.t. de ESR-VAK-uitgaven is te wijten aan onderstaande herverdelingen:

- 55 keuro, komende van SA0-1SBA2AA-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van het Europees voorzitterschap;
- 144 keuro, komende van SC0-1SJA2ND-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van 'Vlaanderen radicaal digitaal'.

De beschikbare ESR-VEK op jaareinde ligt 3.471 keuro hoger dan begrotingsopmaak en zijn het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 252 keuro, komende van SA0-1SBA2AA-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van het Europees voorzitterschap;
- 28 keuro, komende van SA0-1SBA2AA-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van het Europees voorzitterschap;
- 144 keuro, komende van SC0-1SJA2ND-PR naar MB0-1MFH2KA-WT in het kader van 'Vlaanderen radicaal digitaal'.

De effectieve ESR-VEK realisatie lag echter 224 keuro lager dan de beschikbare kredieten. Dit is het gevolg van een budgetanomalieboeking teneinde te kunnen voorzien in een correcte boekhoudkundige aanrekening van de 'te ontvangen facturen'.

MB0-1MFH2KB-WT – XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van Xperta aangerekend. De werkingskosten en investeringsmiddelen teneinde de technische ondersteuning van het Departement te continueren, verbeteren en moderniseren vallen onder dit begrotingsartikel. Deze technische ondersteuning wordt verleend door het waterbouwkundig laboratorium, de afdeling algemene technische ondersteuning, de afdeling geotechniek en de afdeling expertise beton en staal. Sinds 2024 wordt er ook een Eigen Vermogen Xperta opgericht om zo de beleidsuitvoerende taken af te zonderen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	17.524	17.524	17.522	16.260	19.307	16.473

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK-uitvoering ligt in lijn met de begrotingsaanpassing 2024.

De beschikbare ESR-VEK op jaareinde ligt 3.047 keuro hoger dan begrotingsaanpassing en zijn het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 47 keuro, komende van CB0-1CBD2AH-PR naar MB0-1MFH2KB-WT in het kader van het relanceproject VV043 – Modal shift naar water – opstart Dender (verhoging watertransportcapaciteit);
- 3.000 keuro, komende van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2KB-WT teneinde te voorzien in voldoende vereffeningskredieten, in lijn met de betaalnoden. Deze herschikking was noodzakelijk omwille van de late begrotingsaanpassing in 2024.

De effectieve ESR-VEK realisatie lag echter 2.834 keuro lager dan de beschikbare kredieten. Deze middelen vielen in onderbenutting.

MB0-1MFH2KD-WT – BELEIDSCAPACITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de bijdragen van verschillende entiteiten van het beleidsdomein MOW centraal geclusterd conform een overeengekomen verdeelsleutel voor het financieren van de MCB (Management Comité Beleidsdomein) projecten en de kenniscellen. Dit betreft de volgende types projecten/opdrachten ten behoeve van het hele beleidsdomein:

- Consultancy procesbegeleiding, productbegeleiding, ...
- Tools om de samenwerking te optimaliseren

- Change gerelateerde onkosten
- Vormingen (bv. rond functioneel leidinggeven, projectwerking, ...)
- Events voor samen (net)werken community
- Communicatie-opdrachten

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.067

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK-uitgaven liggen qua uitvoering in lijn met de begrotingsaanpassing 2024.

De ESR-VEK-uitgaven liggen 67 keuro hoger dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Dit is het gevolg van een budgetanomalie teneinde een correcte boekhoudkundige aanrekening te kunnen voorzien m.b.t. de 'te ontvangen facturen'.

MB0-1MFH2KY-IS – EV XPERTA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel wordt de werkingstoelage aan het Eigen Vermogen Xperta voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.447	4.509	4.509	4.447	4.509	4.509

Inhoudelijke toelichting:

De VAK/VEK-realisatie m.b.t. de toelage aan het EV Xperta ligt 62 keuro hoger dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 62 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR (de indexprovisie) n.a.v. de overschrijding van de spilindex in 2024.

De uitvoering m.b.t. het toelageartikel MB0-1MFH2KY-IS ligt in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Eigen Vermogen Xperta

Omschrijving

Overeenkomstig artikel 1, §1, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken, is het departement Mobiliteit en Openbare Werken vandaag onder andere belast met het verstrekken van technisch ondersteunende diensten ten behoeve van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. Daarnaast is het departement er tevens toe gemachtigd om technisch ondersteunende diensten te verlenen aan andere beleidsdomeinen en derden.

Deze technische ondersteuning op het vlak van mobiliteitsinfrastructuur wordt tot op heden verzekerd onder de gemeenschappelijke noemer 'Xperta'. Xperta is de verzamelnaam voor vier technisch ondersteunende afdelingen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken, zijnde (I) de afdeling Expertise Beton en Staal, (II) de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium, (III) de afdeling Geotechniek en (IV) de afdeling Algemene Technische Ondersteuning. Deze afdelingen leveren tot op heden technische ondersteuning in hun respectieve expertisedomeinen, aan de mobiliteitsinfrastructuurbeheerders binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (maar ook aan andere beleidsdomeinen). Deze technische ondersteuning omvat zowel inspecties en analyses, ondersteunende studies en berekeningen, risico-inschattingen als voorstellen inzake prioritaire werken.

Als geheel van deze vier afdelingen verzekert Xperta, tezamen met de mobiliteitsinfrastructuurbeheerders, zodoende een gemeenschappelijk assetmanagement binnen de Vlaamse overheid en staan ze mee garant voor de vereiste veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid van de Vlaamse mobiliteitsinfrastructuur.

De laatste jaren moet worden vastgesteld dat er meer en meer vraag is van de reeds bestaande klanten om het aanbod van Xperta uit te breiden terwijl de inzetbare mensen en middelen deze vraag niet kunnen volgen.

Daarnaast blijkt tevens dat de vraag naar deze technische expertise en ondersteuning blijft groeien, ook vanwege andere publieke, semipublieke en private actoren dan degene waaraan tot op heden reeds ondersteuning worden geleverd, in het bijzonder zij die worden geconfronteerd met verouderde infrastructurele-assets die grote uitdagingen met zich meebrengen inzake inspecties en beheer, evenals renovaties en vervangingen.

De huidige beheerstructuur van Xperta binnen het departement Mobiliteit en Openbare Werken is niet de meest aangewezen vorm om een antwoord te bieden op deze uitdagingen voor de toekomst.

Omwille van bovenstaande redenen vond in de schoot van de Vlaamse overheid een grondige voorstudie en bespreking plaats, wat uitmondde in het 'Versterkingstraject Xperta'.

Het 'Versterkingstraject Xperta' heeft tot doel te verzekeren dat Xperta haar opdrachten van de Vlaamse overheid voor kritieke maatschappelijke taken en de bijdrage aan het beleid met betrekking tot de mobiliteitsinfrastructuur in Vlaanderen tijdig en kwalitatief kan (blijven) realiseren.

Daarnaast zal Xperta voortaan tevens over de mogelijkheid beschikken om haar expertise aan te bieden aan nieuwe mobiliteitsinfrastructuurbeheerders (zowel

publieke als private actoren) en de daarbij gegenereerde inkomsten te benutten om de eigen expertise en het aanbod verder uit te breiden, zowel ten bate van nieuwe als reeds bestaande afnemers.

Op die manier zal Xperta bijstand kunnen leveren aan een veel breder pallet aan overheden die in de uitvoering van hun opdrachten nood hebben aan een steeds breder gamma aan technische ondersteuning in het kader van assetmanagement. Daarnaast kan ingegaan worden op steeds toenemende vraag vanwege (andere) semipublieke en private actoren om een beroep te kunnen doen op de unieke expertise en onderzoeksinfrastructuur van Xperta.

De oprichting van het Eigen Vermogen Xperta (hierna: EV Xperta) dient dan ook een dubbel doel: continuïteit en zekerheid van de kritieke maatschappelijke taken aan de reeds bestaande afnemers enerzijds en het benutten van opportuniteiten om nieuwe taken te verlenen aan de mobiliteitsinfrastructuurbeheerders anderzijds.

Ontvangsten

De inkomsten van EV Xperta bestaan uit twee hoofdbronnen. Enerzijds ontvangt de organisatie jaarlijks een toelage vanuit het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Voor het jaar 2024 bedraagt deze toelage 4.509 keuro.

Anderzijds genereert EV Xperta aanvullende inkomsten uit zowel de private als de publieke sector. De inkomsten uit de private sector bedragen 109 keuro, terwijl de ontvangsten uit de publieke sector 790 keuro bedragen.

Hierdoor komt het totaal van de inkomsten voor 2024 uit op 5.408 keuro.

Uitgaven

De uitgaven van EV Xperta zijn momenteel onderverdeeld in twee grote posten:

1. Bezoldigingen van het personeel – De kosten voor personeelsverloning werden begroot op 3.343 keuro. Dit bedrag ligt in lijn met de gerealiseerde uitgaven, die in 2024 uitkwamen op 3.134 keuro.
2. Algemene werkingskosten – Deze uitgavenpost werd begroot op 2.823 keuro, maar de gerealiseerde uitgaven vielen lager uit dan aanvankelijk voorzien, namelijk 602 keuro. Dit verschil is grotendeels toe te schrijven aan de uitdagende opstartperiode van EV Xperta.

Omdat het eerste boekjaar slechts zes maanden besloeg, werden verschillende geplande investeringen doorgeschoven naar 2025. In dat jaar zal een inhaalbeweging plaatsvinden, met name op het gebied van investeringen, onderaannemingen en de outsourcing van personeel. Vooral de outsourcingstrategie krijgt in de loop van 2025 meer vorm, zodat EV Xperta hier optimaal op kan inzetten.

Door deze verschuivingen is er over 2024 een overschot ontstaan, wat resulteert in een over te dragen saldo van 955 keuro.

2. ISE MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID

Teneinde ontvangsten en uitgaven te kunnen ondervangen die betrekking hebben op meerdere aspecten van het mobiliteitsbeleid, bijvoorbeeld door hun modi-overschrijdende karakter, werd dit inhoudelijk structurelement voorzien. Het is uiteraard de bedoeling om ontvangsten en uitgaven maximaal toe te wijzen aan een specifiek aspect van het mobiliteitsbeleid zodanig dat deze categorie tot een

minimum beperkt kan worden. Het betreft onder andere het onderzoek verplaatsingsgedrag, subsidiëring van mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen en van mobiliteitsprojecten, alsook het uitwerken van het strategisch multimodaal ITS-actieplan, emissievrije stedelijke distributie. Ook Multimodaal.Vlaanderen, een initiatief dat werd uitgewerkt door VIL, valt hieronder.

Ook in 2024 werden de subsidies aan de mobiliteitsverenigingen verdergezet. Het gaat om:

- Behoud basissubsidies van erkende mobiliteitsverenigingen (Taxistop vzw/MPact vzw, TTB vzw, Fietzersbond vzw, Voetgangersbeweging vzw en Netwerk Duurzame Mobiliteit vzw).
- Actieprogramma's: jaarlijks kunnen verenigingen van 1 januari tot en met 30 juni een voorstel van actieprogramma indienen. Een goedgekeurd actieprogramma loopt in principe over 3 jaar met maximaal 40 keuro subsidie per werkingsjaar. Een lopend actieprogramma wordt elk jaar geëvalueerd.
- Mobiliteitsprojecten: jaarlijks kan de minister beslissen om een projectoproep te lanceren.
- Mobiliteitscampagne en aanvullende subsidie in het kader van deze campagne.
- Aanvullende subsidie Fietzersbond.

Bovendien wil Vlaanderen de mobiliteit op vandaag vergroenen. Teneinde een versnelling in te zetten in de vergroening van het wagenpark werd de voorbije een grote inspanning in laadinfrastructuur gedaan. De resultaten zijn ondertussen zichtbaar op het terrein. Om elektrisch rijden nog verder te stimuleren werd er een stimuleringsmechanisme voor zero-emissiewagens voorzien in 2024. Deze subsidiemaatregel genoot veel interesse waarbij de noden meermaals doorheen 2024 de beschikbare middelen overstegen. De effectieve uitvoering van deze maatregel bedroeg 71.627 keuro VAK. Met deze maatregel wou de Vlaamse Regering de aankoop van dergelijke wagens stimuleren.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 5: Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

2.2. Operationele doelstellingen

OD 5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

OD 5.2. Het gebruik van vervoersnetwerken op een efficiënte manier beprijken

OD 6.1. Naar een ITS-plan voor Vlaanderen

OD 6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk

OD 6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

OD 7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken

OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

OD 8.1. Inzetten op een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

OD 8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	30.071	79.371	79.371	28.369	79.692	60.539
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	30.071	79.371	79.371	28.369	79.692	60.539

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK-uitgaven liggen op jaareinde 49.300 keuro hoger dan de begrotingsaanpassing 2024. Dit is voornamelijk te wijten aan de subsidiemaatregel m.b.t. het stimuleren van de aankoop van zero-emissie wagens teneinde de vergroening van de mobiliteit te stimuleren. De effectieve vastleggingen liggen in lijn met de beschikbare kredieten.

De beschikbare ESR-VEK op jaareinde ligt t.o.v. de BA2024 51.323 keuro hoger. Echter volgt de realisatie deze beschikbare middelen niet. Bijgevolg valt 19.099 keuro VEK in onderbenutting.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MFHALA-OP – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten uit participaties in het kader van het algemeen mobiliteitsbeleid aangerekend. Dit werd in het verleden gebruikt voor het Corona overbruggingskrediet. Dit overbruggingskrediet werd toegekend aan de taxi- en autocarsector, maar zou volledig terugbetaald moeten zijn in 2023.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	59	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De realisatie lag in 2024 hoger dan geraamd bij de begrotingsaanpassing. Dit is te wijten aan terugbetaling van kapitaal in het kader van het Corona overbruggingskrediet. Hiervoor werd niets voorzien bij de begrotingsopmaak, maar dit heeft geen ESR-impact.

MB0-9MFHALA-OW – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden allerlei diverse ontvangsten aangerekend, alsook de ontvangsten die niet specifiek toe te wijzen zijn aan verkeersveiligheid. Daarnaast werd er op dit begrotingsartikel een jaarlijkse ontvangst van 500 keuro ingeschreven uit de samenwerkingsovereenkomsten met de andere gewesten inzake ICT 6de staatshervorming.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	1.126	0	0
BA-JR 2024	1.126	0	0
BU 2024	3.653	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering lag hoger dan begroting omwille van ontvangsten uit EU-subsidies die niet waren opgenomen in de begroting.

Uitgaven

MB0-1MFH2LA-PA – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel werd initieel ingeschreven met het oog op de registratie van Europese subsidies. In 2020 werden hier ook de overbruggingskredieten voorzien als steunmaatregel aan de taxisector en de autobus- en autocarsector.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering is in lijn met de vooropgestelde begroting.

MB0-1MFH2LA-WT – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die worden aangewend voor de volgende initiatieven:

- Basissubsidies voor erkende mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen in het kader van het decreet van 13/02/2004, subsidie mobiliteitsprojecten, actieprogramma's mobiliteitscampagne;
- Subsidies mobiliteits- en bereikbaarheidsmanagers;
- Subsidie Vlaams instituut voor de logistiek voor Multimodaal.Vlaanderen;
- Diverse uitgaven in het kader van het algemeen mobiliteitsbeleid, bv. onderzoek verplaatsingsgedrag, toekomstverkenning mobiliteit in de toekomst, studies inzake fietstracés, ...
- Uitgaven in het kader van logistiek;
- Toekenning van subsidies voor opmaak gemeentelijke mobiliteitsplannen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.971	4.126	4.126	5.491	5.126	4.246

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK daalt t.o.v. de begrotingsaanpassing 2024 met 845 keuro. Dit is het gevolg van onderstaande kredietherschikkingen:

- 365 keuro naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in de financiering van de noden m.b.t. Clean Power for Transport (CPT);
- 480 keuro naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende financieringsmiddelen voor de premies voor zero-emissiewagens.

De realisatie van de beleidskredieten ligt op jaareinde in lijn met de beschikbare kredieten. De voornaamste uitgaven op voorliggend artikel waren:

- Multimodaal.Vlaanderen: 809 keuro;
- Subsidies mobiliteitsverenigingen: 1.018 keuro;
- Begeleidingsopdracht mobiliteit 'Eilandje Zwijnaarde': 353 keuro;
- Onderzoek verplaatsingsgedrag (OVG 7-8-9): 720 keuro;
- Tellingen onderliggend wegennetwerk: 430 keuro.

De ESR-VEK daalt t.o.v. de begrotingsaanpassing 2024 met 365 keuro. Dit is het resultaat van onderstaande herverdeling:

- 365 keuro naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in de financiering van de noden m.b.t. Clean Power for Transport (CPT).

De effectieve ESR-VEK-uitgaven lagen 880 keuro lager dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Deze middelen vielen in onderbenutting.

MB0-1MFH2LB-WT – INSPELEN OP (INVESTERINGS)OPPORTUNITEITEN BINNEN HET BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven voor nieuwe beleidsinitiatieven en investeringsopportuniteiten binnen het beleidsdomein MOW.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voorliggend artikel betreft het centraal investeringsartikel van het DMOW en bevat een begrotingsruiter. De ruiter, ten bedrage van 31.321 keuro VAK, werd in 2024 volledig aangewend via herverdeling:

- 2.000 keuro VAK naar MB0-1MEH5EY-IS ter financiering van de projectkosten m.b.t. basisbereikbaarheid bij De Lijn;
- 29.321 keuro VAK, via diverse herverdelingen, naar MB0-1MFH2LC-WT ter financiering van de premies voor zero-emissiewagens.

Op jaareinde 2024 bevat de begrotingsruiter op voorliggend artikel 0 keuro VAK.

MB0-1MFH2LC-WT – VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend artikel worden de uitgaven in het kader van Clean Power for Transport aangerekend. Deze bevoegdheid is sinds 2021 overgekomen van het departement Omgeving.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	25.100	75.245	75.245	22.878	74.566	56.729

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK ligt op jaareinde 50.145 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is te wijten aan de financieringsnoden voor de premies voor zero-emissiewagens. De benodigde financiering werd via volgende kredietherschikken bekomen:

- 29.321 keuro VAK, via diverse herverdelingen, komende van het centraal investeringsartikel van DMOW (MB0-1MFH2LB-WT) ter financiering van de premies e-wagens;
- 365 keuro VAK, komende van MB0-1MFH2LA-WT ter financiering van de premies e-wagens;
- 6.000 keuro VAK, komende van het klimaatfonds (QE0-1QHB2IB-PR) ter financiering van de premies e-wagens;
- 480 keuro VAK, komende van MB0-1MFH2LA-WT ter financiering van de premies e-wagens;
- 7.200 keuro VAK, komende van MB0-1MIH2VA-WT ter financiering van de premies e-wagens;
- 6.779 keuro VAK, komende van MB0-1MIH5VY-IS ter financiering van de premies e-wagens.

De effectieve uitvoering lag op jaareinde in lijn met de beschikbare kredieten.

De ESR-VEK ligt op jaareinde 51.688 keuro hoger van de BA2024. Dit is te wijten aan de vereffeningsnoden gerelateerd aan enerzijds het lopende relanceproject (VV049 – versnelde uitrol van laadinfrastructuur) en anderzijds de premies voor e-wagens. De beoogde vereffeningsnoden werden via volgende kredietherschikken ingevuld:

- 18.733 keuro VEK, via diverse herverdelingen, komende van MB0-1MIH2UA-WT in het kader van de premies e-wagens;
- 365 keuro VEK, komende van MB0-1MFH2LA-WT in het kader van de premies e-wagens;
- 4.000 keuro VEK, komende van MB0-1MIH2VA-WT in het kader van de premies e-wagens;
- 2.590 keuro VEK, komende van het klimaatfonds (QE0-1QHB2IB-PR) in het kader van 2 projecten met cofinanciering vanuit het klimaatfonds, nl. Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen gericht op vracht, bussen en stedelijke logistiek (1.576 keuro) en Publieke laadinfrastructuur voor elektrische wagens op privaat domein (1.014 keuro)
- 6.000 keuro VEK, komende van komende van QE0-1QHB2IB-PR in het kader van de premies e-wagens;
- 12.000 keuro VEK, komende van CB0-1CBD2AH-PR in het kader van het relanceproject VV049 – versnelde uitrol laadinfrastructuur;
- 8.000 keuro VEK, komende van MB0-1MIH2UA-WT in het kader van de betaalnoden m.b.t. Clean Power for Transport (CPT).

De effectieve uitvoering lag 17.837 keuro lager dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Deze middelen vielen in onderbenutting.

MD0-1MFH2LC-WT – VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend in het kader van de relancemaatregel VV49 Laadpalen versnelde uitrol laadinfrastructuur.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	-436

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werden enkele dossiers afgerekend. De vereffeningen werden aangerekend op een TOF boeking.

3. ISE ZONDER ISE

3.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZONDER ISE, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MFHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de terugstorting van uit de rechtspersonen geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren geen terugstorting van uit rechtspersonen in 2024. Uitvoering is in lijn met de vooropgestelde begroting.

VII. BELEIDSVELD: WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

1. ISE VERKEERSVEILIGHEID

Het verkeersveiligheidsbeleid focust op het veiliger maken van de weg (en haar aanhorigheden) voor de weggebruiker met het oog op het verminderen het aantal doden/gewonden in het verkeer. Onder andere de Vlaamse Stichting Verkeerskunde is hierbij een belangrijke partner.

Met de middelen van het Verkeersveiligheidsfonds werd o.a. ingezet op het wegwerken van gevaarlijke punten en wegsegmenten, het ondersteunen van steden en gemeenten die via kleine ingrepen de schoolomgeving en schoolroutes veiliger maken en investeringen in trajectcontroles. Via de werking van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde wordt ingezet op levenslang leren door het bestaande aanbod te behouden en te investeren in extra opleidingen voor de meest kwetsbare doelgroepen. Daarnaast worden er publiekscampagnes georganiseerd met aandacht voor verschillende thema's zoals vermoeidheid, alcohol en aangepast snelheid. Tot slot wordt via projecten een nieuwe basis gelegd voor de realisatie van een verkeersveiligheidscultuur waarbij veilig verkeer een gedeelde verantwoordelijk is van iedere verkeersdeelnemer.

Teneinde de verkeersveiligheid voor fietsers te verbeteren, worden de fietsvoorzieningen en snelheidslimieten onderling afgestemd. Elk wegvak dient onderzocht te worden naar type aanpassingen: recente realisaties afstemmen op de snelheidslimiet, ondermaatse fietsinfrastructuur verkeersveiliger maken conform de aanbevelingen van het Vademecum Fietsvoorzieningen. Daarnaast worden kruispunten op gewestwegen veiliger gemaakt door ze maximaal conflictvrij, en daar waar kan volledig conflictvrij in te richten. Er wordt hiertoe een afwegingskader uitgewerkt waarin verkeersveiligheid steeds prioriteit krijgt zonder evenwel doorstroming, en de neveneffecten ervan vanuit het oogpunt verkeersveiligheid, uit het oog te verliezen.

We zetten verder in op een verhoogde digitalisering van de processen inzake:

- homologatie: aanpassing aan de door toepassing van verordening 2018/858 op punt gestelde homologatieprocedures
- technische keuring: processen van inspectie van de centra voor technische keuring
- ADR: het uitreiken en beheer van de certificaten bestuurders ADR en veiligheidsadviseur wordt ge(her)digitaliseerd met maximaal gebruik van bestaande DMOW en VO-bouwstenen; - mobiliteitssubsidies.

Ook het inkantelen van de processen toegang tot het beroep/toegang tot de markt van het vervoer over de weg van goederen en personen vanuit de federale overheid gaat gepaard met een maximale digitalisering van de aanvraag en aflevering van vergunningen en erkenningen.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 4: Naar een slachtoffervrij vervoersysteem

1.2. Operationele doelstellingen

OD 4.1. Inzetten op verkeersveilig gedrag bij alle weggebruikers.

OD 4.2. Verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruikers.

OD 4.3. Verbeterde controle en handhaving.

OD 4.4. Geactualiseerd verkeersveiligheidsplan.

OD 8.5. De vinger aan de pols houden.

OD 8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VERKEERSVEILIGHEID, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	47.361	158.872	29.778	42.284	239.592	36.367
Toe-lagen IS	9.015	9.127	9.127	9.015	9.127	9.125
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	56.376	167.999	38.904	51.299	248.719	45.492

Inhoudelijke toelichting:

De uitgaven in het kader van verkeersveiligheid lagen in VAK lager dan bij de begrotingsopmaak en begrotingsaanpassing werd geraamd. De afwijking bedraagt 17.472 keuro in VAK.

Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat het Agentschap Wegen en Verkeer minder heeft geïnvesteerd dan voorzien, teneinde het deficit in het verkeersveiligheidsfonds weg te werken (18.750 keuro).

In bovenstaande tabel wordt bij BA-JR ook het saldo binnen het Verkeersveiligheidsfonds meegerekend. Dit saldo ten belope van 106 miljoen euro is verkregen uit de vereffening van FIA en kan enkel ESR-neutraal uitgegeven worden voor participaties. Vandaar dat deze middelen tot op heden niet werden aangewend.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MHHANA-OW – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend in het kader van verkeersveiligheid. Het betreft een deel van de ontvangsten uit verkeersboetes, afdrachten van keuringsinstellingen en retributies in het kader van homologatie, vergunningen technische keuring, vergunningen rij scholen, technische diensten, opleidingsinstellingen, examencommissie en beroepscommissie.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	154.396	0	0
BA-JR 2024	154.396	0	0
BU 2024	153.769	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten op dit artikel betreffen de volgende categorieën:

- De ontvangsten uit de verkeersboetes. De eerste schijf van 17.386 keuro aan ontvangsten uit de verkeersboetes worden toegevoegd aan het Verkeersveiligheidsfonds. De overige ontvangsten uit verkeersboetes tot het grensbedrag van 161.243 keuro landen op dit begrotingsartikel, waarna het surplus wordt toegevoegd aan het Verkeersveiligheidsfonds. Concreet betekent dit 143.314 keuro ontvangst op voorliggend begrotingsartikel in 2024, wat 543 keuro lager is dan begroot in 2024. Het DMOW heeft opgemerkt dat er foutief 543 keuro te weinig werd aangerekend op de algemene ontvangsten in 2024 en heeft dit in uitvoering gecorrigeerd in begrotingsjaar 2025.
- Daarnaast werden de afdrachten van de keuringsinstellingen geraamd op 15.345 keuro, waarvan 5.539 keuro wordt voorzien op voorliggend artikel en 7.417 keuro op het Verkeersveiligheidsfonds. In effectieve uitvoering bedroegen de afdrachten 15.162 keuro waarvan 5.539 keuro is geland op voorliggend artikel. Dit is in lijn met de begroting.
- Tot slot werd er een bedrag van 5.000 keuro voorzien voor retributies in het kader van homologatie, vergunningen technische keuring, vergunningen rij scholen, technische diensten, opleidingsinstellingen, examencommissie en beroepscommissie. De effectieve uitvoering bedroeg 4.923 keuro, wat 77 keuro lager is dan begroot.

In totaliteit liggen de ontvangsten 627 keuro lager dan begroot:

- Verkeersboetes: 543 keuro lager omwille van een foutieve boeking in 2024;
- Retributies: 77 keuro;
- Afboeken van vorderingen, meestal ten gevolge van dubieuze debiteuren: 7 keuro.

MB0-9MHHTNA-OP – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de ontvangsten uit het historisch saldo van het FIA (Fonds voor Voorziening en van Openbaar Nut voor de Inspectie van Automobielen) aangerekend. Aangezien het FIA eind 2019 volledig vereffend werd, worden er op dit artikel geen stortingen meer verwacht in 2024.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting

MB0-9MHHTNA-OW – VERKEERSVEILIGHEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van het Verkeersveiligheidsfonds opgenomen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	52.131	0
BA-JR 2024	0	52.131	0
BU 2024	0	73.292	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten uit verkeersboetes bedroeg in 2024 191.807 keuro, wat 21.172 keuro hoger is dan begroot bij de begrotingsaanpassing 2024 (170.635 keuro).

Van de raming van 174.244 keuro uit verkeersboetes, wordt een eerste schijf van 17.386 keuro aangerekend op voorliggend artikel, alsook het surplus boven de 161.243 keuro. In uitvoering bedroeg dit 48.493 keuro. De rest wordt voorzien op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHTNA-OW). Dit is 21.715 keuro hoger dan begroot.

Daarnaast bedroegen de afdrachten van de keuringsinstellingen 15.162 keuro, waarvan 5.539 keuro wordt voorzien op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHTNA-OW) en 9.623 keuro op voorliggend artikel. Dit is 183 keuro lager dan begroot.

Tot slot worden ook de exploitatieoverschotten van de keuringsinstellingen aangerekend op het Verkeersveiligheidsfonds. Deze waren bij de begrotingsopmaak 2024 begroot op 15.547 keuro. De effectieve uitvoering bedroeg echter 15.176 keuro. Dit is 371 keuro lager dan begroot.

In totaliteit lagen de ontvangsten op voorliggend artikel 21.161 keuro hoger dan begroot:

- Verkeersboetes: 21.715 keuro

- Afdachten: -183 keuro
- Exploitatieoverschotten: -371 keuro

Uitgaven

MB0-1MHH2NA-WT – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft uitgaven in het kader van het verkeersveiligheidsplan en de implementatie van informaticatoepassingen (voornamelijk naar aanleiding van de 6de staatshervorming: homologatie voertuigen, technische keuring, rijopleiding,...).

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.601	4.677	4.676	4.601	4.677	4.349

Inhoudelijke toelichting:

De VAK-kredieten lagen op jaareinde 76 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking:

- 76 keuro VAK, komende van SC0-1SJA2ND-PR in het kader van 'Vlaanderen Radicaal Digitaal'.

De VAK-uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde. De voornaamste uitgaven betreffen:

- Digitalisering van processen: 1.858 keuro;
 - o ADR: 190 keuro;
 - o Processen technische keuring: 361 keuro;
 - o Subsidies: 333 keuro;
 - o Homologatieprocessen: 974 keuro.
- Opzet van het cloudplatform 'MOW datawarehouse': 300 keuro
- Goeloket ongevallen: 140 keuro;
- Recurrente IT-uitgaven en ICT-profielen: 835 keuro
- Wegenregister: 188 keuro

De VEK-kredieten lagen op jaareinde 76 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking:

- 76 keuro VEK, komende van SC0-1SJA2ND-PR in het kader van 'Vlaanderen Radicaal Digitaal'.

De effectieve VEK-uitvoering lag 328 keuro lager dan de beschikbare kredieten. Deze middelen vielen in onderbenutting.

MB0-1MHH2NY-IS – VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanaf BO2019 wordt de toelage aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde helemaal aangerekend op het Verkeersveiligheidsfonds. Zie bespreking van de begroting van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH4NA-WT – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit artikel van het Verkeersveiligheidsfonds worden subsidies en werkingsuitgaven aangerekend in het kader van de verkeersveiligheid:

- Subsidies aan de gemeenten in het kader van verkeersveilige schoolomgevingen en schoolroutes. Het betreft snel uitvoerbare maatregelen zoals verkeerssignalisatie en kleine infrastructurele maatregelen.
- Subsidies en andere uitgaven in het kader van de verkeersveiligheid (controle langs de weg, subsidie CARA, subsidies terugkommoment, projectsubsidies verkeersveiligheid, rijtscholen, onderzoeksagenda verkeersveiligheid...).
- IT-toepassingen in het kader van verkeersveiligheid.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	9.000	136.613	10.092	9.000	166.328	8.896

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering van de vastleggingskredieten bedroeg in 2024 10.092 keuro. De voornaamste uitgavenposten waren:

- Subsidies terugkommoment: 2.199 keuro;
- Subsidies veiligere schoolomgeving: 1.564 keuro
- Subsidies in het kader van veiligere schoolomgevingen: 1.619 keuro;
- CARA: 1.293 keuro;

- Controles langs de weg (GOCA): 986 keuro;
- Digitalisering voeruitinformatie & (her)keuringen: 1.167 keuro.

MB0-1MHH4NB-WT – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit artikel van het Verkeersveiligheidsfonds worden de investeringsuitgaven aangerekend in het kader van de verkeersveiligheid. Concreet gaat het om de volgende uitgaven:

- handhaving, herkeuring en connectiviteit;
- studies, proefprojecten, opleiding;
- verkeersveiligheid weginfrastructuur, zoals kleine ingrepen verkeersveiligheid (PCV), aanpak gevaarlijke punten (dynamische lijst),...

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	33.760	17.582	15.010	28.683	68.587	23.122

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering lag in 2024 18.750 keuro lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024.

De kredieten werden in 2024 o.a. aangewend ter financiering van:

- Aanpassen verkeersregelaars en hun programmatie n.a.v. opmaak van een nieuw v-plan;
- Inzetten van handhaving d.m.v. semi-vaste snelheidscamera in voornamelijk werfzones op snelwegen;
- Uitrol actieplan op verkeerslichtengeregelde kruispunten;
- Structurele werken aan de snelwegcamera's in Vlaams-Brabant;
- Aansluiten van bewakingscamera's op de snelwegparking in Diepenbeek.

MB0-1MHH4NW-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen het Verkeersveiligheidsfonds wordt een toelage aan Lantis voorzien teneinde de investeringen in verkeersveiligheid (o.a. tijdelijke infrastructuur voor veilige omleiding) voor de zwakke weggebruiker gedurende en na de werken door Lantis op te vangen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH4NX-IS – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen het Verkeersveiligheidsfonds wordt een toelage aan De Werkvennootschap voorzien teneinde de investeringen in verkeersveiligheid (o.a. tijdelijke infrastructuur voor veilige omleiding) voor de zwakke weggebruiker gedurende en na de werken door De Werkvennootschap op te vangen. In 2024 worden voorlopig geen middelen voorzien richting De Werkvennootschap vanuit het Verkeersveiligheidsfonds.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH4NY-IS – VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de toelage aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	9.015	9.127	9.127	9.015	9.127	9.125

Inhoudelijke toelichting:

Gelet op de indexeringen in 2024 werd de toelage aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde verhoogd. De uitvoering ligt dus hoger dan het bedrag van 9.015 keuro die in de begrotingsopmaak was voorzien.

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Omschrijving

Voor de realisatie van de verkeersveiligheidsdoelstellingen en de uitvoering van het verkeersveiligheidsplan Vlaanderen wijst het departement MOW de Vlaamse Stichting Verkeerskunde door middel van een jaarlijkse toelage een belangrijke operationele taak toe.

Ontvangsten

De ontvangsten voor 2024 werden geschat op 950 keuro, met een effectieve uitvoering van 1.082 keuro.

De inkomsten van derden en sponsoring werd geschat op 53 keuro. De effectieve uitvoering lag 97 keuro hoger (150 keuro).

De toelage voor 2024 bedroeg 9.127 keuro, t.o.v. een begrote toelage van 9.015 keuro.

Uitgaven

De uitgaven voor lonen en sociale lasten werden voor 2024 geraamd op 5.652 keuro, met een effectieve uitvoering van 5.323 keuro.

De algemene werkingskosten worden geraamd op 4.084 keuro. De uitvoering bedroeg 4.786 keuro.

Voor investeringen werd een budget voorzien van 100 keuro:

- Wagenpark 60 keuro, met een uitvoering van 202 keuro.
- Allerlei investeringen projectwerking 40 keuro, met een uitvoering van 57 keuro.

2. ISE VERKEERSBELEID

Het beleid inzake het wegverkeer kent verschillende aspecten (doorstroming, leefbaarheid, ...) en al deze aspecten vallen onder dit inhoudelijk structuurelement. Ook het fietsbeleid hoort hieronder thuis, enkel het aspect verkeersveiligheid wordt afgezonderd als een specifiek inhoudelijk structuurelement.

Om in staat te zijn om het fietsbeleid in Vlaanderen te evalueren, werd verder ingezet op het opvolgen van indicatoren via fietsdata. De opvolging van data past binnen de datastrategie van het beleidsdomein.

Naast het Mobilidata-programma dat overgaat tot de effectieve uitrol van coöperatieve intelligente transportsystemen (C-ITS), werkten we binnen ons beleidsdomein nog aan projecten die C-ITS diensten ontwikkelen en testen. Ook deze projecten dragen bij tot de introductie van zelfsturende voertuigen. Het zijn allemaal projecten met Vlaamse pilots waarvoor Europese subsidies werden verkregen.

We zorgden voor een cijfermatige onderbouwing van het mobiliteitsbeleid en infrastructuurprojecten door middel van het ontwikkelen van actuele verkeersmodellen. Daarnaast deden we in 2024 ook onderzoek naar de noden voor een volgende versie van de strategische verkeersmodellen (zowel voor personenverkeer als vrachtverkeer). We zorgden ook voor het toepassen van deze verkeersmodellen voor concrete projecten om de mobiliteitseffecten te kwantificeren.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

2.2. Operationele doelstellingen

OD 2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief, aantrekkelijk fietsnetwerk

OD 2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren

OD 2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke mobipunten met oog op combimobiliteit

OD 2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VERKEERSBELEID, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU

ESR-uitgaven WT, LO, PR	9.253	5.723	5.722	9.849	5.819	6.022
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	9.253	5.723	5.722	9.849	5.819	6.022

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering in VAK ligt in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde. Deze liggen 3.530 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing omwille van kredietherschikkingen doorheen 2024. Voornaamste reden hiervoor is de herverdeling van de middelen (3.530 keuro) omtrent de 'Provisie Kilometerheffing' (MB0-1MHX2OB-PR) voor het flankerend beleid. Er vond dus geen uitvoering op voorliggend artikel plaats.

De uitvoering in VEK ligt in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde. Deze liggen 4.030 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing omwille van kredietherschikkingen doorheen 2024. De budgettaire overschrijding is het gevolg van het aanrekenen van 'te ontvangen facturen' op jaareinde.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MHHAOA-OW – VERKEERSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten in het kader van verkeersbeleid (vnl. Europese subsidies) aangerekend. Daarnaast voorziet dit artikel vanaf 2019 ook de terugvorderingen van de subsidies in het kader van het ecologisch en veilig transport.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	750	0	0
BA-JR 2024	750	0	0
BU 2024	1.216	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt 466 keuro hoger dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2024. De voornaamste redenen betreffen:

- Additionele inkomsten in het kader van homologatie (Toyota) n.a.v. de verstrengde Europese wetgeving: 269 keuro;
- Additionele inkomsten n.a.v. de boetes voor het niet volgen van het terugkommoment: 195 keuro;
- Additionele inkomsten n.a.v. de terugvorderingen n.a.v. het niet-naleven van de regels m.b.t. de premies zero-emissiewagens: 18 keuro.

MB0-9MHHAOY-OI – FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten vanuit het Hermesfonds opgenomen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

Uitgaven

MB0-1MHH2OA-WT – VERKEERSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit artikel worden aangewend voor de ontwikkeling van de verkeersmodellen en de doorrekeningen aan de hand van de verkeersmodellen, de subsidies bovenlokaal fietsbeleid en Fietsberaad Vlaanderen (op basis van afgesloten overeenkomsten), de uitgaven inzake ITS- en informaticagerelateerde toepassingen (ANPR, Centarus, Amaas, Mobilidata, Europese projecten,...).

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.723	5.723	5.722	6.319	5.819	6.022

Inhoudelijke toelichting:

De VAK-uitvoering lag in lijn met de begroting. De voornaamste uitgavenposten betreffen:

- Subsidies mobiliteitscharter provincies: 517 keuro
- Subsidie Fietsberaad: 510 keuro
- Ontwikkeling van strategische verkeersmodellen voor personen en vrachtverkeer: 890 keuro
- Studies met strategische verkeersmodellen: 935 keuro
- Ontwikkeling van en studies met macroscopisch dynamisch verkeersmodellen: 563 keuro
- onderhoudscontract IT-omgeving verkeersmodellen: 498 keuro

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 500 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van onderstaande kredietherschikking:

- 500 keuro VEK, naar MB0-1MIH2UA-WT om te voorzien in de acute vereffeningsnoden.

De budgettaire overschrijding is het gevolg van het aanrekenen van 'te ontvangen facturen' op jaareinde.

MB0-1MHH2OC-WT – SUBSIDIES ECOLOGISCH EN VEILIG TRANSPORT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel werden de subsidies aan de transportsector naar aanleiding van de invoering van de kilometerheffing voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH2OY-IS – FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de interne stroom naar het Hermesfonds.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHX2OB-PR – PROVISIE KILOMETERHEFFING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de provisie kilometerheffing, waarvan de middelen jaarlijks worden herverdeeld in functie van het flankerend beleid in het kader van de invoering van de kilometerheffing.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.530	0	0	3.530	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BO2024 werd er op dit artikel 3.530 keuro VAK en VEK budget ingeschreven. In de loop van 2024 werd dit bedrag herverdeeld voor het flankerend beleid. Er vond dus geen uitvoering op voorliggend artikel plaats, maar de middelen werden tijdens het jaar herverdeeld.

Concreet werden de middelen herverdeeld, in VAK en VEK, voor:

- 250 keuro, uitgaand naar FB0-1FGD2GI-WT voor onderwijsmaatregelen;
- 2.023 keuro, uitgaand naar JB0-1JFB2FY-IS voor tewerkstellingsmaatregelen en opleidingen bij VDAB;
- 500 keuro, uitgaand naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de kosten m.b.t. basisbereikbaarheid en vervoer op maat;
- 757 keuro, uitgaand naar MD0-1MHH5RA-WT voor investeringen in weginfrastructuur.

3. ISE WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Wat weginfrastructuur (incl. fietsinfrastructuur) betreft wordt in de eerste plaats gefocust op het onderscheid tussen enerzijds het onderhouden van de weginfrastructuur en anderzijds het verbeteren/vernieuwen van de weginfrastructuur.

Aangezien niet alle ontvangsten en uitgaven specifiek toe te wijzen zijn aan één van deze twee categorieën, werd een inhoudelijk structurelement gecreëerd waarin dergelijke ontvangsten en uitgaven ondergebracht kunnen worden. Het gaat hier dan onder andere over uitgaven op het vlak van communicatie, compensatie in het kader van minder hinder of de aankoop van materieel, maar ook over het uitwerken van beleid voor weginfrastructuur. Zo wordt in het kader van het fietsbeleid het bovenlokaal fietsroutenetwerk (BFF) door de vervoerregio's vastgesteld. Daarnaast wordt het Geoloket Fiets verder ontwikkeld met concrete datamonitoring over de realisatie van de fietssnelwegen.

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

3.2. Operationele doelstellingen

OD 1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken

OD 1.3. Naar een geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel asset management

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	11.307	9.007	9.000	11.307	11.807	9.940
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	11.307	9.007	9.000	11.307	11.807	9.940

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK uitgaven op jaareinde lagen in lijn met de beschikbare kredieten, weliswaar lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. De reden hiervoor is een kredietherschikking van MD0-1MHH2PA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT ten bedrage van 2.300 keuro VAK om te voorzien in de financieringsnoden van investeringen in weginfrastructuur.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 500 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van een kredietherverdeling doorheen 2024 om te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in lijn met de noden. Deze vereffeningskredieten komen oorspronkelijk de investeringsmachtiging van De Lijn (MB0-1MEH5EY-IS).

De VEK-uitvoering lag op jaareinde 1.867 keuro lager dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Deze middelen vielen in onderbenutting.

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MD0-9MHHAPA-OW – WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel bevat ontvangsten die niet wettelijk of decretaal geregeld zijn zoals:

- diverse ontvangsten
- terugstortingen van onroerende voorheffing door het ministerie van Financiën van ten onrechte ontvangen gelden en achterstallige ontvangsten door de overheid op de centrale ontvangstenrekening van de Vlaamse Gemeenschap
- Verkoop van buiten gebruik gestelde roerende goederen
- De ontvangsten in het kader van Europese subsidies.

Het begrotingsartikel bevat eveneens alle vorderingen en ontvangsten in het kader van boetes en beteugelingen opgesteld door de Wegeninspectie van Vlabel en de politie en retributies voor uitzonderlijk vervoer. Ook mogelijke andere boetes opgesteld door de Wegeninspectie worden hieraan toegewezen.

Begrotingsuitvoering:

	(keuro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	20.297	0	0
BA-JR 2024	20.297	0	0
BU 2024	14.461	0	0

Inhoudelijke toelichting:

AWV heeft in 2024 minder ontvangsten gerealiseerd op dit begrotingsartikel dan begroot. De daling situeert zich op het niveau van de diverse (éénmalige/uitzonderlijke) ontvangsten die moeilijk te ramen zijn en de Europese subsidies.

Uitgaven

MD0-1MHH2PA-WT – WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

AWV gebruikt specifiek materieel voor het uitvoeren van haar activiteiten. Hierbij worden onderstaande goederen aangekocht:

- vervoersmiddelen: specifieke voertuigen voor de wegendistricten zoals vrachtwagens en polyvalente voertuigen;
- rollend materieel en machines: materieel voor de winterdienst zoals zoutstrooiers, sneeuwplougen en wielladers, ander materieel en machines voor de wegendistricten zoals aanhangwagens, signalisatiewagens, botsabsorbeerders en hoogtewerkers;
- niet-rollend materieel en machines: signalisatie- en topografisch materieel en onderzoeks- en meetapparatuur voor de afdeling AIW;

Ook het klein materieel en onderhoud en herstelling van het specifiek materieel wordt hierop aangerekend.

Deze budgetten worden ook gebruikt voor het communicatieprogramma. Het Agentschap Wegen en Verkeer wil via dit programma de burger informeren en sensibiliseren.

Daarnaast worden op dit begrotingsartikel de belastingen betaald op het gedeelte van het patrimonium in eigendom van het Vlaams Gewest dat door het Agentschap Wegen en Verkeer wordt beheerd. Dit omvat onder andere de onroerende voorheffing, heffingen voor leegstand en de polderbelasting.

Een ander luik is de schaduwtoel van de Liefkenshoektunnel. Bij verkeersincidenten die belangrijke hinder veroorzaken op de Antwerpse Ring, de toegangswegen naar de Ring of in de Kennedytunnel, kiest het Verkeerscentrum ervoor om het verkeer verplicht om te leiden via de Liefkenshoektunnel. In dat geval betaalt het Vlaams Gewest de toel van de voertuigen die van de Liefkenshoektunnel gebruik maken voor de duur van de verplichte omleiding, de zogenaamde schaduwtoel. Dit zorgt voor kortere file en minder overlast voor de weggebruikers en omwonenden. Er werd een overeenkomst afgesloten tussen AWV en de uitbater van de tunnel, de N.V. Tunnel Liefkenshoek.

De uitgaven t.g.v. dadingen of gerechtelijke procedures, waarbij AWV wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen, worden ook hieronder opgenomen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	11.307	9.007	9.000	11.307	11.807	9.940
-----------------	--------	-------	-------	--------	--------	-------

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA 2024 werd een budget herschikt van MD0-1MHH2RA-WT voor de ICT kosten en communicatie. De uitgaven voor het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel waren beperkt in 2024. Het restant werd aangewend voor andere kosten. Vanuit het materiaalprogramma werd een kredietherschikking uitgevoerd van 1.300 keuro naar het artikel MD0-1MHH2RA-WT, waardoor de uiteindelijke realisatie lager was op het totale artikel.

3.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Tunnel Liefkenshoek

Ontvangsten

De opbrengsten uit tol liepen in 2024 op tot ruim 81.927 keuro, een lichte daling in vergelijking met 2023. De daling situeerde zich voornamelijk bij het personenverkeer dat er 2% op achteruitging, terwijl het vrachtvervoer stand hield. De inkomsten uit de P&R's stegen in 2024 naar 710 keuro.

Uitgaven

De uitbatingkosten bleven in vergelijking met 2023 op hetzelfde niveau.

- De personeelskosten bleven op een niveau van 3.018 keuro;
- In kader van de exploitatie van de Liefkenshoektunnel en de P&R-gebouwen dienen een aantal uitgaven te gebeuren: vernieuwingen en vervangingsinvesteringen (1.790 keuro), onderhoud, service contract met de uitbater P&R, huur van P&R gebouwen (welke als inkomst wordt geregistreerd bij BAM N.V.), nutsvoorzieningen en dergelijke meer. Deze bedrijfskosten blijven in grote lijnen stabiel;
- De rente op de schuldvordering van BAM daalt jaarlijks (855 keuro voor 2024). De laatste betaling inzake de effectisering kapitaal en interesten is gepland in de loop van januari 2025.

Conform de afspraken werd 52.931 keuro van de omzet in retributie doorgestort naar moeder vennootschap BAM N.V., naast een dividend en de kapitaal/interest effectisering.

4. ISE ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe weginfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Naast AWW nemen ook Lantis en De Werkvennootschap het voortouw in het investeren in de weginfrastructuur in Vlaanderen.

4.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

4.2. Operationele doelstellingen

OD 1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk

4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	214.707	222.053	222.051	214.380	194.628	208.697
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	214.707	222.053	222.051	214.380	194.628	208.697

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK werd bijna 100% gerealiseerd. Het VEK werd meer dan 100% benut door de versnelde betaling en de aanmaak van TOF's.

4.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MD0-9MHHAQA-OW – ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft schaderegelingen die voortvloeien uit het beheer van het openbare domein, geldboetes en invorderingen nav gerechtelijke uitspraken, terugstortingen door aannemers van boetes in verband met bestekken.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	7.000	0	0
BA-JR 2024	7.000	0	0
BU 2024	5.812	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De inkomsten voor 2024 waren licht gestegen voor de inning van schade.

De ontvangsten van voorgaande jaren werden geschrapt op MD0-1MHH2QA-WT, waardoor er globaal een daling is.

Uitgaven

MD0-1MHH2QA-WT – ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de exploitatie en het onderhoud van de wegeninfrastructuur en aanhorigheden.

Dit gaat dan over groenonderhoud, wegenonderhoud, veegwerken, vervangen van de signalisatie, vervangen van de beveiligingsconstructies, verkeer- en tunnelmanagement, afhandelen incidenten, sneeuw- en ijsvrij houden van de weg e.a. De voorziene middelen zijn strikt noodzakelijk om het bestaande patrimonium in goede staat te behouden en naar behoren te laten functioneren.

Met deze middelen moeten ook de elektriciteitskosten van de elektromechanische installaties gedragen worden (verlichting van de gewest- en autosnelwegen, verkeerslichten, tunnelinstallaties, dynamische borden etc...).

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	214.707	222.053	222.051	214.380	194.628	208.697

Inhoudelijke toelichting:

Er werd een kredietherschikking uitgevoerd van 9.000 keuro van MD0-1MHH2RA-WT om de hogere energiekosten op te vangen. Op het jaareinde werd nog 1.000 keuro opnieuw herschikt naar MD0-1MHH2RA-WT vanuit het gebouwenprogramma. Daarmee werden o.a. de kosten voor verrekeningen en herzieningen op de investeringen vastgelegd.

De realisatie van het VEK is hoger dan voorzien door een versnelde betaling en omwille van de TOF's die aangemaakt werden.

5. ISE INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe weginfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Naast AWW nemen ook Lantis en De Werkvennootschap het voortouw in het investeren in de weginfrastructuur in Vlaanderen.

Er werd een hoog investeringsritme vooropgesteld, met extra middelen voor MOW-investeringen vanaf 2020, maar ook in 2024 (nl. een opstap met 60 miljoen euro in het kader van het regeerakkoord en 20 miljoen extra in structureel onderhoud en 50 miljoen eenmalig extra in investeringen in weginfrastructuur in het kader van deze begrotingsronde).

Er werd prioriteit gegeven aan investeringen in fietsinfrastructuur, in verkeersveiligheid, in openbaar en collectief vervoer, in het structureel onderhoud van kunstwerken (asset management) en in 'missing links'.

In het kader van Oosterweel werden de uitgaven voor wegenbouwkundige werken bij Lantis, na de hoge vastleggingen bij gunning van de projecten op Rechteroever, in vastleggingen naar beneden bijgesteld, maar in vereffeningen naar boven bijgesteld in functie van uitvoering van de werken op het terrein. Bij De Werkvennootschap ging het grootste deel van de investeringen naar 'Werken aan de Ring' en de R4 West Oost waarbij ook in 2024 verder in de toegewezen projecten werd geïnvesteerd.

5.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

5.2. Operationele doelstellingen

OD 1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken

OD 1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk

OD 1.3. Naar een geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel asset management

OD 2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief, aantrekkelijk fietsnetwerk -

OD 2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren

OD 6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk

OD 6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

5.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(keuro)		
	VAK 2024	VEK 2024

2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	796.198	1.139.644	769.872	792.064	911.866	962.303
Toe-lagen IS	49.680	49.680	70.828	61.790	65.290	64.514
Overige LE, PA, andere	216.705	203.025	616.206	229.996	246.789	247.180
Totaal	1.062.583	1.392.349	1.456.905	1.083.850	1.223.945	1.273.996

Inhoudelijke toelichting:

Allereerst dient opgemerkt te worden dat de meeste investeringskredieten zich bevinden in de begrotingen van de rechtspersonen (Lantis, De Werkvennootschap,...) en hier dus niet volledig worden weergegeven.

De beschikbare ESR-VAK bevat op jaareinde de geruiterde middelen voor de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen. Het saldo van deze VAK-ruiter bedroeg op jaareinde 358.524 keuro. De aanwending in VAK (2.896 keuro) en in VEK (3.511 keuro) betreft de algemene werkingskosten en de kosten van het team van de intendant.

Voor de budgettaire bewegingen tussen de begrotingsaanpassing 2024 en de beschikbare kredieten op jaareinde wordt verwezen naar de desbetreffende artikelen onder dit inhoudelijk structurelement.

5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MHARY-OP – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de terugbetaling van de lening door de Werkvennootschap. Voor de financiering van de investeringen die De Werkvennootschap als projectvennootschap uitvoert in opdracht van de Vlaamse Regering voor voornamelijk het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn en De Vlaamse Waterweg, doet zij beroep op een rekening courant met het Vlaams Gewest. Deze financiering werd in 2019 verder verduidelijkt via een addendum aan de Samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 mei 2019. Bij voorlopige oplevering – na de eindproeven – zal DWV haar projecten overdragen aan de begunstigde partij.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	139.849	0	0
BA-JR 2024	139.849	0	0
BU 2024	117.769	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voorliggende ontvangsten kaderen binnen de kosteloze verkopen van gronden en infrastructuur door De Werkvennootschap aan het Vlaams Gewest. In 2024 is er een overdracht van gronden en infrastructuur gebeurd voor een bedrag van 117.769 keuro. Dit bedrag is lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit ten gevolge van een latere overdracht van enkele gronden en infrastructuur.

MD0-9MHARA-OP – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de ontvangsten van terugbetalingen van voorschotten in kader van de grondenbanken VLM.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	12	0	0
BA-JR 2024	12	0	0
BU 2024	-100	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden geen voorschotten terugbetaald in 2024.

MD0-9MHARA-OW – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de inkomsten uit de verkoop van gronden, jaarlijkse vergunningen en nevenbedrijven langs autosnelwegen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)

	AO	TO	LO
BA 2024	60.377	0	0
BA-JR 2024	60.377	0	0
BU 2024	46.181	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 was er stijging ten opzichte van het begrootte bedrag van de ontvangsten uit retributies en nevenbedrijven.

In 2024 had AWV de doelstelling om 19.000 keuro extra te verkopen van gronden. De verkoop van gronden was minder dan voorzien. Daarom is de globale ontvangst van het begrotingsartikel lager.

MD0-9MHARB-OL – BESCHIKBAARHEIDSVERGODEINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangst op dit begrotingsartikel is gerelateerd aan een boekhoudkundige en technische verwerking rond het PPS project Brabo I.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	23	0	0
BA-JR 2024	23	0	0
BU 2024	23	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de voorziene middelen.

MD0-9MHARV-OI – FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt voorzien voor interrelaties tussen Vlaio en AWV.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO

BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er zijn geen verrichtingen geweest op dit begrotingsartikel.

MD0-9MHARW-OI – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt voorzien voor interrelaties tussen VLM en AWV.
Het betreffen ontvangsten uit een interne stroom met de VLM.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er zijn geen verrichtingen geweest op dit begrotingsartikel.

MD0-9MHARY-OI – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel werd aangemaakt voor de correcte aanrekening van de overdracht van projecten van de werkvennootschap op het verkeersveiligheidsfonds.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 waren hier geen verrichtingen voor.

Uitgaven**MB0-1MHH2RA-LO – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en forfaitaire vergoedingen van de regeringscommissarissen bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	107	107	119	107	107	119

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering lag hoger dan geraamd bij de begrotingsopmaak. Dit ten belope van 12 keuro in VAK en VEK.

MB0-1MHH2RD-WT – LEEFBAARHEIDSPROJECTEN IN DE STEDELIJKE ZONES ROND DE RING OM ANTWERPEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In het kader van het akkoord rond Oosterweel werd afgesproken dat er een fonds gecreëerd zal worden waarop de onbenutte kredieten van het beleidsdomein MOW verzameld zullen worden teneinde dit fonds aan te kunnen wenden in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	358.524	2.896	2.528	4.028	3.511

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft het artikel met de geruiterde middelen voor de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen. Dit fonds wordt jaarlijks gespijzigd in functie van de VAK-onderbenutting en het doorschuiven van projecten binnen het beleidsdomein MOW. In 2024 werd het fonds gespijzigd met 55.000 keuro via een herverdeling op het einde van het jaar.

De aanwending in VAK (2.896 keuro) en in VEK (3.511 keuro) op voorliggend artikel betreft de algemene werkingskosten en de kosten van het team van de intendant. Dit team staat in voor de afstemming tussen de maatschappelijke actoren, ondersteuning bij het scopingsonderzoek, begeleiding van ontwerp- en studieteams, financieel beheer en communicatie (Ringdagen).

Daarnaast worden de middelen vanuit dit overkappingsfonds in functie van de uitvoering van de projecten voorzien bij de desbetreffende entiteiten en gecompenseerd op het rollend fonds.

MB0-1MHH2RX-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de werkingstoelage van Lantis.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitga/ven	6.153	6.153	6.153	6.153	6.153	6.153

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH2RY-IS – DE WERKVENNOOTSCHAP**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de werkingstoelage van De Werkvennootschap.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)		
	VAK	VEK

	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	12.194	12.194	12.194	12.194	12.194	12.194

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH5RU-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage aan Lantis, specifiek voor de leefbaarheidsprojecten. Zie bespreking van de begroting van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	19.008	19.008	36.658	35.770	35.770	35.770

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting. De overbenutting m.b.t. de vastleggingskredieten betreft een technische opboeking van VAK teneinde te kunnen voorzien in de begrote vereffeningskredieten.

- Deze technische opboeking werd niet ESR-matig uitgegeven.

MB0-1MHH5RX-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage bij Lantis.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	12.298	12.298	15.798	6.798	10.298	10.298

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt hoger dan het voorziene bedrag bij begrotingsaanpassing. Dit is te wijten aan herverdelingen tijdens het jaar vanuit de Relanceprovisie voor extra fietsinvesteringen in het kader van Vlaamse Veerkracht. De herverdeling bedroeg 3.500 keuro VEK.

MB0-1MHH5RY-IS – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen voor de financiering van het project Spoorinvest worden via een investeringstoelage ontvangen. DWV fungeert hierbij als doorgeefluik voor de financiering van investeringen van de NMBS. Een deel van de investeringen van Spoorinvest wordt gefinancierd met Europese middelen waardoor enkel het verschil dient voorzien te worden via toelage.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MHH5RY-PA – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de investeringstoelage aan De Werkvennootschap. Zie bespreking van de begroting van De Werkvennootschap.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	207.071	193.391	606.572	220.362	237.155	237.546

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 13.680 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 12.918 keuro VAK, naar MB0-1MHH2RD-WT in het kader van de spijziging van de overkappingsruiter;
- 762 keuro VAK, naar MD0-1MHH2RY-WT in het kader van boscompensaties voor projecten van De Werkvennootschap

Daarnaast werd de technische opboeking m.b.t. de VAK-afwikkeling van de investeringsmachtigingen uit het verleden verwerkt ten bedrage van 395.998 keuro, alsook een anomalieboeking ten bedrage van 391 keuro m.b.t. de verwerking van de kosten van de regeringscommissaris van De Werkvennootschap.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 16.793 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024 ten gevolge van de kredietherschikkingen in het kader van relance doorheen 2024 (16.793 keuro), alsook de anomalieboeking ten bedrage van 391 keuro m.b.t. de verwerking van de kosten van de regeringscommissaris van De Werkvennootschap.

Zie bespreking van de begroting van De Werkvennootschap.

MD0-1MHH2RA-PA – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Landmaatschappij is een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat verscheidene taken heeft binnen het beleidsdomein Omgeving van de Vlaamse overheid. Dit begrotingsartikel bevat alle voorschotten aan de VLM vanuit AWW in het kader van de grondenbankwerking. De bijdrage aan de VLM worden immers conformde instructies van het departement FB aangerekend via voorschotten (MD0-1MHH2RA-PA) en afrekeningen/overdrachten (MD0-1MHH2RA-WT).

Dit artikel omvat de aanrekening van de grondenbank voor projecten van De Werkvennootschap.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingen en vereffeningen liggen in lijn van de begrote bedragen.

MD0-1MHH2RA-WT – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

- De kredieten worden aangewend voor investeringen en structureel onderhoud in weginfrastructuur. Dit gaat over het ontwerpen, aanleggen, herinrichten, uitrusten van wegen voor autoverkeer, vrachtvervoer, fiets- en voetgangersvoorzieningen, voorzieningen voor mindervaliden en van elektromechanische en telematica-uitrustingen.
- Ook subsidies in het kader van het decreet basisbereikbaarheid en EFRO aan provincies, steden en gemeenten worden op dit begrotingsartikel gefinancierd, alsook de subsidies voor afrekeningen van voor 1 januari 2020 bevolen verplaatsingen van rioleringen, gas- en elektriciteitsinstallaties.
- Het Agentschap Wegen en Verkeer helpt mee aan de doorstroming van het openbaar vervoer in samenwerking met de VVM de Lijn. Het betreft onder andere de aanleg van vrije busstroken, verkeerslichtenbeïnvloeding en verplaatsing van haltes (na een kruispunt). Dit krediet wordt ook aangewend voor uitgaven in het kader van handhavingsbeleid.
- Het herstellen van schade aan elektrische en elektromechanische installaties wordt eveneens met deze kredieten betaald. Mogelijk oorzaken van beschadigingen aan deze installaties zijn verkeersongevallen, vandalisme en overmacht (water- en stormschade). Het is essentieel voor de weggebruikers dat deze uitrustingen zo snel mogelijk terug beschikbaar zijn; dit om een vlotte en veilige mobiliteit te kunnen verzekeren en ervoor te zorgen dat kunstwerken bediend kunnen blijven worden.
- Ten slotte worden de kosten van het onderhoud en de investeringen in het kabelnetwerk van afdeling Verkeer, Wegsystemen en Telematica hierop aangerekend.
- Onder dit begrotingsartikel worden ook alle uitgaven aangerekend van de relance projecten die begrepen zijn in het Plan Vlaamse Veerkracht.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	542.340	483.053	483.042	514.473	640.947	693.462

Inhoudelijke toelichting:

De investeringsambities van het Agentschap Wegen en Verkeer inzake mobiliteit vertalen zich door de concrete aanduiding van belangrijke investeringsprojecten.

Het Agentschap Wegen en Verkeer nam het afgelopen jaar voor 162.000 keuro vastlegging voor fietsinfrastructuur. De focus ligt hierbij niet alleen op het verbeteren van de bestaande infrastructuur, maar ook op het wegwerken van de onveilige, ontbrekende en oncomfortabele schakels in het fietsnetwerk en het verbeteren van de doorstroming van fietser.

De snelwegparking in Diepenbeek werd vergroot en volledig vernieuwd. De werken zijn hiervoor in 2024 afgerond. Er werd een vastlegging genomen voor de ombouw van de N49 tot autosnelweg voor een bedrag van 50.348 keuro. Hiervan wordt een deel gesubsidieerd door Europa.

AWV doet investeringen om ervoor te zorgen dat de tunnels zowel (verkeers)technisch als organisatorisch voldoen aan de Europese minimumveiligheidseisen. Ook in de niet-TERN tunnels neemt AWV maatregelen zodat de tunnels voldoen aan het basis veiligheidsniveau. In 2024 werd de vernieuwing van de dwarsventilatie in de Waaslandtunnel vastgelegd voor 23.564 keuro. Bij de werken aan de ombouw van de Beverentunnel werd het voorwaardelijk gedeelte in het bestek opgestart ter waarde van 53.544 keuro.

AWV maakt haar verkeerslichtenregelingen slimmer. Het Agentschap streeft ernaar haar verkeerslichten op elk moment zo optimaal mogelijk te laten functioneren om de veiligheid en doorstroming van alle modi en alle verkeersstromen te bevorderen. Er werden 125 VRI's afgewerkt.

Er werd verder gewerkt aan de ombouw naar energiezuinige LED verlichting. Eind 2024 werd de ombouw van de verlichting op de gewestwegen afgerond.

Tijdens het jaar werd 757 keuro bijkomend budget voor kilometerheffing ontvangen.

Er werd een kredietherschikking van 9.000 keuro uitgevoerd voor het tekort aan energiekosten van de elektrische installaties op MD0-1MHH2QA-WT.

Het bedrag voor projecten aan de werkvennootschap werd verminderd op MD0-1MHH2RY-WT, waardoor een deel van de BTW op de projecten werd verschoven naar het investeringsartikel MD0-1MHH2RA-WT.

Op het jaareinde werden middelen van gebouwenprogramma en materieelprogramma verschoven naar investeringen om de herzieningen en verrekeningen vast te leggen.

Eind 2024 werd een herverdeling van 8.081 keuro op de middelen doorgevoerd voor de financiering van de overkappingsruiter.

De realisatie van het VEK ligt hoger dan voorzien, door de aanmaak van TOF's. Betalingen op relanceprojecten vertegenwoordigen 81.934 keuro van het VEK.

MD0-1MHH2RB-LE – BESCHIKBAARHEIDSVERGODEINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kapitaalscomponent van de beschikbaarheidsvergoedingen voor de PPS projecten, worden in het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten afgezonderd op dit begrotingsartikel.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	7.234	7.234	7.234	7.234	7.234	7.234
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd de kapitaalscomponent van Brabo I voor het eerst aangerekend. De uitvoering van het begrotingsartikel ligt in lijn met de middelen.

MD0-1MHH2RB-WT – BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De beschikbaarheidsvergoedingen (gedeelte rente en onderhoud) worden in het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten afgezonderd op dit begrotingsartikel.

Op dit begrotingsartikel worden de beschikbaarheidsvergoedingen van de PPS projecten van het Agentschap Wegen en Verkeer aangerekend.

Voor de niet geherkwalificeerde PPS projecten (Brabo II, Via A11) omvatten de beschikbaarheidsvergoedingen de kapitaals- onderhouds- en intrestencomponent. Voor de geherkwalificeerde PPS projecten (Via Noord Zuid Kempen, Via R4, Via Zaventem, Brabo I) worden op dit begrotingsartikel enkel de intresten en de onderhoudscomponent aangerekend. De kapitaalaflossingen worden aangerekend op begrotingsartikel MD0-1MHH2RB-LE.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	100.223	100.223	100.223	100.223	100.223	100.042

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de middelen.

MD0-1MHH2RC-WT – FFEU

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend die kaderen in Missing Links, Gevaarlijke Punten en verkeerslichtenbeïnvloeding van AWV en de Lijn.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)		
	VAK	VEK

	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	3.014	7.016	16.122	16.122	16.839

Inhoudelijke toelichting:

2024 was het laatste jaar van de begrotingsruiter op het FFEU. Daarom werden er vastleggingen geschrapt en konden er bijkomende vastleggingen genomen voor de lopende projecten zoals de heraanleg van de Mechelse Poort in Dendermonde.

MD0-1MHH2RE-WT – LEEFBAARHEIDSPROJECTEN OOSTERWEEL

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de studies en werken die AWV uitvoert in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de Antwerpse Ring opgenomen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.420	2.420	721	7.503	7.503	5.695

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering van het VAK is lager dan voorzien. Ook de realisatie van het VEK was lager dan voorzien.

MD0-1MHH2RF-WT – STRUCTUREEL ONDERHOUD

Korte inhoud begrotingsartikel:

AWV investeert in structureel onderhoud met het oog op het opwaarderen van de kwaliteit van de weginfrastructuur: autosnelwegen en gewestwegen en kunstwerken (categorie IV).

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	43.890	43.890	0	10.000	10.674

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 60.000 keuro VAK en 30.000 keuro VEK voorzien op het begrotingsartikel door een herverdeling tijdens het jaar vanuit MD0-1MHH2RA-WT.

Op het jaareinde werd 16.110 keuro minder VAK vastgelegd dan vooropgesteld, door een herverdeling voor de overkappingsruiter (MB0-1MHH2RD-WT)

Er werd een budget van 13.159 keuro voor het voorwaardelijk deel voor het vervangen van twee bruggen in de E313 te Antwerpen – Brug over Cornelissenlaan en brug over Sterckshoflei voorzien. Daarnaast werden de werken voor het vervangen van de brug Deinzesteenweg over de E40 te Drongen vastgelegd voor een bedrag van 7.700 keuro en opgestart in november 2024.

Het VEK werd minder benut dan vooropgesteld, omdat er later op het jaar en minder werd vastgelegd.

MD0-1MHH2RW-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Landmaatschappij is een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat verscheidene taken heeft binnen het beleidsdomein Omgeving van de Vlaamse overheid. Dit begrotingsartikel bevat alle projecten die de Vlaamse Landmaatschappij voor AWV uitvoert.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	27	27	25	875	875	99

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK werd bijna volledig vastgelegd. Het VEK werd echter niet volledig benut, omdat er geen vorderingen ontvangen werden.

MD0-1MHH2RY-WT – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Werkvennootschap werd opgericht door de Vlaamse Regering om de inspanningen van de verschillende Vlaamse mobiliteitsspelers te coördineren. Hierbij worden infrastructuurprojecten integraal en gecoördineerd aangepakt teneinde een mobiliteitsinfrastructuur te realiseren en te faciliteren (ontwerpen, financieren, bouwen, onderhouden of beheren) voor het Vlaamse Gewest en

publiekrechtelijke rechtspersonen. De drie activiteiten die door de Werkvennootschap ten behoeve van AWW gedaan worden zijn:

- Infrastructuurwerken;
- onteigening van gronden en woningen;
- aanschaf gronden ten behoeve van boscompensaties
- boscompensaties en verplaatsingen van leidingen ten behoeve van de projecten

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	151.108	148.413	131.965	151.108	132.936	131.961

Inhoudelijke toelichting:

De overdracht van een aantal projecten werd in 2024 doorgeschoven naar 2025. Daardoor werd het gedeelte BTW t.b.v 3.457 keuro op de projecten terug verschoven naar MD0-1MHH2RA-WT.

5.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel

Ontvangsten

In 2024 heeft Lantis verschillende positieve resultaten behaald op het gebied van ontvangsten. De retributie vanuit de Tunnel Liefkenshoek N.V. was met 52.931 keuro aanzienlijk hoger dan begroot, ondanks de negatieve impact van de werken in de Beverentunnel. De inkomsten uit vrachtverkeer waren binnen de verwachte perken. Lantis ontving ook een dividend van 6.890 keuro van Tunnel Liefkenshoek N.V. De inkomsten uit de P+R waren eveneens hoger dan begroot. De Vlaamse overheid verstrekke een financiering van 900.000 keuro in de vorm van kortlopend commercial paper, dat tegen het einde van 2024 omgezet wordt naar lange termijn. Lantis ontving verder dotaties van de Vlaamse overheid, waaronder een beheersvergoeding van 6.153 keuro, een dotatie voor het Toekomstverbond van 6.798 keuro, en een opname uit de overkappingsruiter van 35.770 keuro. De netto ontvangsten voor relance-projecten in 2024 kwamen uit op 956 keuro. Een belangrijke ontvangst was de bijdrage van 10.005 keuro van de Port of AntwerpBruges voor de constructie van de kofferdam als onderdeel van het Oosterweelknooppunt / Royerssluis. Ook werden ontvangsten genoteerd voor werkzaamheden uitgevoerd voor derden zoals Fluvius en Waterlink.

Uitgaven

Linkeroever: Na de ingebruikname van de nieuwe snelweginfrastructuur in mei 2024 werd de wegenis richting de Scheldetunnel afgerond, met uitzondering van de leefbaarheidsbermen. Het project sloot licht boven de begroting af, voornamelijk door prijsherzieningen die ongeveer 20.000 keuro impact hadden in

het vierde kwartaal. De toepasbare index varieerde tussen 25% en 30% sinds de start in 2017.

Scheldetunnel: Eind 2024 werd de afbouw van de tunnelementen in Zeebrugge voortgezet, en op Linkeroever werden betonwerken uitgevoerd. Er werd beperkte vertraging op de planning vastgesteld, zonder invloed op het kritieke pad. Enkele vertragingen waren te wijten aan niet afgeronde administratieve taken en vertragingen in betonwerken en baggerwerkzaamheden, maar deze hadden geen impact op de vooropgestelde planning voor 2025.

Projectgebied 3A (Oosterweelknoop): De projectomzet voor 2024 lag licht boven de begroting (+2.000 keuro). De recente werkzaamheden omvatten de mobilisatie van diepwandstellingen en de voortgang van de werken aan de compartimenteringsschermen en de waterzuiveringsinstallatie. Het project heeft een sterkere focus gekregen op cost control, en de cijfers zijn nu beter afgestemd op de laatste rapportages.

Projectgebied 3B: De omzetversnelling die in het derde kwartaal begon, zette zich door in het vierde kwartaal, waardoor het project 68.000 keuro boven de begroting eindigde. Belangrijke uitgevoerde werken omvatten ontwerpwerkzaamheden en voorbereidende werken voor de Bypass, die in 2024 werden afgerond. De Kanaalzone en de Bypass over het Albertkanaal vormden de belangrijkste focus, met aanzienlijke afwijkingen van de begroting.

VTTI: De omzet bestond voornamelijk uit engineering en projectmanagement in regie, met hogere kosten door prijsherzieningen en het behalen van belangrijke mijlpalen voor de Scheldetunnel en de dive under.

Programmaniveau en Flankerend Beleid

Binnen het programmaniveau werden kosten geregistreerd voor archeologische begeleiding door Stad Antwerpen (804 keuro), die loopt tot 2027. Ook werden er kosten gemaakt voor metingen op spoorpassages en grondwaterstanden. Het projectmanagement en de studies liepen licht boven de begroting, terwijl de projectverzekering een bedrag van 1.000 keuro ontving. Cost assurance bleef onder budget vanwege het uitstellen van een geplande reviewfase.

Wat betreft flankerend beleid, werd de beheersvergoeding voor de missing links op de Sint Bernardusroute geïnvesteerd, met de Stad Antwerpen verantwoordelijk voor de realisatie en Lantis voor de financiering. De werkzaamheden zijn gepland voor 2025, met studies in 2024. Onder verkeersveiligheid bleef de uitgave onder de begroting door wijziging in de scope van de missing link op de F4-fietsverbinding in Zwijndrecht.

Relance en Toekomstverbond

Onder het relanceprogramma werden in 2024 verschillende projecten gerealiseerd, waaronder fietsenstallingen op P+R's in Massenhoven, Zoersel, en Wommelgem. De verbreding van de fietssnelweg F12 naar Bergen-op-Zoom en het fietstraject Antwerpen-Borsbeek werden in 2024 afgerond. Het project tussen de Draaiboomstraat en de Ternesselei wordt momenteel aangepakt.

De deelfietsen van Donkey Republic zagen een stijging in gebruik, wat de grootste uitgaven in het Toekomstverbond vertegenwoordigde. Samen met andere actoren werkte Lantis verder aan de ontwikkeling van OV-corridors en tramverbindingen, waaronder de sneltram Oost-Houtlaan en de districtentram.

Conclusie

In 2024 vertoonde de financiële situatie van Lantis een positieve ontwikkeling met aanzienlijke ontvangsten en een aantal succesvolle projectopleveringen, ondanks enkele vertragingen en prijsherzieningen. De projecten, zowel op het gebied van infrastructuur als mobiliteit, zijn goed op weg om hun doelstellingen te behalen, met een solide focus op cost control en het behalen van de vooropgestelde planningen. Het vooruitzicht voor 2025 blijft positief, met enkele belangrijke projecten die in de komende jaren worden afgerond.

Entiteit: VIA-begrotingen

Omschrijving

Conform de instructies met betrekking tot geherkwalificeerde PPS-projecten wordt de evolutie van de VIA-begrotingen (VIA Noord Zuid Kempen en VIA R4 Gent) globaal besproken. Het betreft immers de evolutie van de beschikbaarheidsvergoedingen conform de vooropgestelde aflossingstabellen. Zoals reeds toegelicht op de begrotingsartikels van AWV met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen, leidt dit tot compensaties bij AWV, aangezien zij voorzien in de beschikbaarheidsvergoeding volgens de vooropgestelde aflossingstabellen.

Ontvangsten

VIA Noord Zuid Kempen

De ontvangsten van VIA Noord Zuid Kempen lagen 1.480 keuro hoger dan voorzien bij de begrotingsopmaak 2024. De voornaamste betreffen de rente-ontvangsten binnen de overheidssector die niet waren voorzien in de begroting (1.348 keuro).

VIA R4 Gent

De ontvangsten lagen in lijn met de begroting.

Uitgaven

VIA Noord Zuid Kempen

De additionele ontvangsten vielen aan uitgavenzijde voornamelijk in het saldo van VIA Noord Zuid Kempen (987 keuro). Daarnaast betrof de rente op overheidsschuld hoger dan voorzien (722 keuro).

VIA R4 Gent

De uitvoering lag 311 keuro hoger dan voorzien bij de begrotingsopmaak 2024. Dit had een direct effect op het over te dragen resultaat van het boekjaar.

Entiteit: De Werkvennootschap

Omschrijving

In 2024 heeft De Werkvennootschap belangrijke vooruitgangen geboekt op verschillende projecten, ondanks vertragingen in sommige gevallen. De begroting was in veel gevallen goed afgestemd, maar de uitvoering werd beïnvloed door vertragingen en verschuivingen van middelen. De werkingsmiddelen vertoonden een positieve ontwikkeling, en de gestelde winstmarge werd behaald.

Ontvangsten

ESR-code 26.20 (Rente-ontvangsten binnen de Overheidssector): De rente-ontvangsten uit termijnbeleggingen bij het Vlaams Gewest waren licht hoger dan oorspronkelijk begroot.

ESR-code 46.10 (Verkoop van Niet-Duurzame Goederen en Diensten Buiten de Overheidssector): De werkingsdotatie van 12.194 keuro dekte de operationele kosten, maar niet het volledige uitgavenpakket. Dankzij hogere eigen ontvangsten bleef er een positief begrotingssaldo.

ESR-code 69.40 (Kapitaaloverdrachten van de Federale Overheid - Infrabel): De verwachte middelen van Infrabel voor het DBFM-project R4-WO werden niet in 2024 ontvangen, maar worden doorgeschoven naar de volgende jaren.

ESR-code 99.00 (Opbrengsten van Leningen binnen de Overheidssector): De financiering via een rekening courant, ter dekking van onteigeningen en infrastructuurwerken, was in 2024 op 237.155 keuro begroot.

Uitgaven

ESR-code 11.00 (Lonen en Sociale Lasten): In 2024 was het gemiddelde aantal FTE's 24,6, met een loonkost van 3.916 keuro. Het personeelsbestand bleef het hele jaar door stabiel, met 25 werknemers aan het einde van het jaar.

ESR-code 12.00 (Algemene Werkingskosten): De algemene werkingskosten waren met 9.142 keuro hoger dan het oorspronkelijk begrote bedrag van 8.447 keuro. De stijging was voornamelijk te wijten aan verhoogde financiële en juridische kosten door PPS-procedures, en communicatiekosten door de werkzaamheden aan projecten zoals het Viaduct van Vilvoorde. De overige kosten betroffen onder andere huur, IT en bestuursvergoedingen.

ESR-code 51.11 (Investeringsbijdragen in Overheidsbedrijven NMBS): Het project Spoorinvest, waarbij De Werkvennootschap fungeerde als tussenpersoon voor de NMBS, werd afgerond in 2024, met de voltooiing van het project Haacht. Alle projecten binnen dit programma werden afgerond.

ESR-code 71 (Aankoop van Gronden en Gebouwen in het Binnenland): In 2024 werd slechts 56.119 keuro besteed aan grondaankopen, minder dan de begrote 102.059 keuro. Deze vertraging werd veroorzaakt door budgettaire verschuivingen en vertragingen in de verwervingen.

ESR-code 73.10 (Wegenbouwkundige Werken): De vastleggingen voor wegenbouwkundige werken in 2024 bedroegen 140.012 keuro. De belangrijkste projecten waren de fietssnelwegen zoals F204 fase 2 en de A201K, de langste fietsbrug van België, met 29.773 keuro voor fietsprojecten. Verder was er 57.521 keuro voor wegenis en openbaar vervoer, waaronder de contractsluitingen van de DBFM-projecten R4WO en A201. De kosten voor studies lagen op 52.718 keuro voor de voortzetting van belangrijke projecten, waaronder de Ringtrambus en de fietssnelwegen F2, F23, en F204.

ESR-code 74.22 (Verwerving van Overig Materieel): Bijkomende inrichtingskosten werden geboekt voor de huur van extra kantoorruimte.

ESR-code 61.11 (Ontvangsten: Investeringsbijdragen): Bij de overdracht van projecten aan het Ministerie van Openbare Werken (MOW) werd de bijbehorende toelage geboekt, inclusief bijdragen van het verkeersveiligheidsfonds.

ESR-code 81.12/81.42 (Kredietverleningen/Deelnemingen aan/in Privébedrijven): De Werkvennootschap heeft in 2024 10% geparticipeerd in het eigen vermogen van de projectvennootschap voor het DBFM-project R0xA201.

ESR-code 94.00 (Aflossing van Leningen binnen de Overheidssector): In 2024 vond de overdracht van 9 infrastructuurwerken plaats aan het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en De Lijn, met een totale aflossing van 117.378 keuro, lager dan het oorspronkelijk begrote bedrag van 139.849 keuro door vertraging in de oplevering van enkele projecten.

ESR-code 03.22 (Over te Dragen Overschot van het Boekjaar): De Werkvennootschap voldeed aan de vereiste winstmarge van 4% op de werkingsmiddelen, met een positief saldo van 538 keuro, ondanks een aanvankelijke raming van 1%.

De Werkvennootschap had een recurrente machtiging van 110.000 keuro, met bijkomende middelen vanuit de Europese subsidies. Gedurende 2024 werden verbintenissen aangegaan ter waarde van 196.151 keuro. Aan het einde van het jaar resteerde een machtiging van 13.988 keuro, die naar 2025 wordt overgedragen.

VIII. BELEIDSVELD: WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

1. ISE HAVEN- EN WATERBELEID

Het haven- en waterbeleid omvat de volgende beleidsaspecten: havens, waterwegen, maritiem, integraal waterbeleid en scheepvaartverkeer.

Vlaanderen is door zijn laaggelegen ligging altijd al overstromingsgevoelig geweest. De wateroverlast van afgelopen decennia tijdens de zomer was wederom een wake-up call. Verwacht wordt dat door klimaatverandering ook de periodes met een extreem neerslagtekort frequenter zullen voorkomen dan nu het geval is. De nog lopende acties uit het 'Actieplan Droogte en Wateroverlast – 2019-2021' werden geïntegreerd in het Stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 en de Blue Deal. Hier werd in 2024 verder aan gewerkt en uitvoering gegeven.

Daarnaast voerden we ook het Masterplan Kustveiligheid en het Sigmaplan verder uit. In het kader van de nieuwe havenstrategie werd ook in 2024 meer gestructureerd en nauwer samengewerkt met de havenbesturen. Dit in om samen met de havenbesturen de nieuwe uitdagingen in de Vlaamse havens te kunnen aanpakken. Het uitgangspunt was, is, en zal zijn dat beide partijen hun verantwoordelijkheid nemen voor projecten die een gezamenlijk belang uitdrukken, bij voorkeur zonder transfer van financiële middelen. Er werd tevens ingezet op projecten om de modal shift te realiseren.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

1.2. Operationele doelstellingen

OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

OD 3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegnetwerk

OD 3.3. Pijpleidingen als een volwaardige transportmodus

OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar **HAVEN- EN WATERBELEID, MVG excl. DAB**

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	5.908	2.873	2.214	6.346	3.018	2.358

Toe- lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.908	2.873	2.214	6.346	3.018	2.358

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 3.035 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Deze daling is het resultaat van diverse kredietherschikkingen doorheen 2024. Er wordt verwezen naar de begrotingsartikelen onder dit inhoudelijke structuurelement voor een detailbespreking van deze herschikkingen.

De uitvoering van de ESR-VAK uitgaven lag in 2024 659 keuro dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Dit is gevolg van een blokkering ten bedrage van 656 keuro VAK en VEK ter compensatie van het loontekort van DMOW. Het restant (3 keuro) viel in onderbenutting.

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 3.328 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Deze daling is het resultaat van diverse kredietherschikkingen doorheen 2024. Er wordt verwezen naar de begrotingsartikelen onder dit inhoudelijke structuurelement voor een detailbespreking van deze herschikkingen.

De uitvoering van de ESR-VEK uitgaven lag op jaareinde 660 keuro lager dan de beschikbare kredieten. Deze middelen vielen bijgevolg in onderbenutting. Ook hier is de voornaamste reden

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MIHASA-OW – HAVEN- EN WATERBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten met een rechtstreekse link naar haven- en waterbeleid geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	625	0	0
BA-JR 2024	625	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 waren er geen terugvorderingen in het kader van het ondersteuningsprogramma 'Versnelling Modal Shift'.

Bij de begrotingsopmaak 2024 werd uitgegaan dat de subsidieoproep uit 2023 voor het maximumbedrag (3.450 keuro) werd ingevuld met effectieve projecten. De subsidies worden echter slechts budgettair toegekend zodra de subsidiabele projecten ook effectief van start gaan. Tegenover de volledige uitbetaling van het maximumbedrag staat een terugvorderingen, komende vanuit de cofinancierders (Lantis, Haven van Gent, Haven van Antwerpen-Brugge) ten bedrage van 625 keuro.

Per eind 2024 is er slechts 1.308 keuro aan subsidies vastgelegd. Zodra deze volledig is uitbetaald, kan DMOW. Een volledige vereffening staat gelijk aan terugvordering ten bedrage van 330 keuro.

Per eind 2024 waren er echter geen vereffeningen waarvoor een terugvordering mogelijk was. In 2025 waren er echter wel dergelijke vereffeningen. Op basis van de beschikbare financiële gegevens per 11 april 2025 is op heden een terugvordering ten bedrage van 90 keuro mogelijk. Het restant volgt, hoogstwaarschijnlijk, in 2026.

Uitgaven

MB0-1MIH2SA-WT – HAVEN- EN WATERBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft uitgaven in het kader van het haven- en waterbeleid:

- subsidies inzake hinterlandconnectiviteit, subsidies in het kader van hinterlandstrategie en modal shift;
- subsidies en studies in het kader van het haven- en waterbeleid;
- uitgaven in het kader van de uitwerking van de nieuwe havenstrategie;
- eventuele communicatie-initiatieven (zoals bv. In het verleden de havendag);
- procesmanager in het kader van de ontwikkeling van het havengebied Antwerpen;
- uitgaven voor juridische ondersteuning;
- allerhande werkingskosten.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.608	2.573	1.914	3.046	1.546	887

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 35 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 35 keuro VAK, naar MB0-1MHH2RD-WT in het kader van de spijziging van de overkappingsruiter.

De uitvoering lag op jaareinde 659 keuro lager dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Dit is het gevolg een van een budgettaire blokkering ten bedrage van 656 keuro, doorgevoerd door het departement MOW teneinde de budgettaire overschrijding op de loonkredieten (MB0-1MAH2ZZ-LO) op te vangen. Het restbedrag (3 keuro) viel in onderbenutting.

Doorheen 2024 waren de voornaamste uitgaven:

- Kosten gepaard aan IT-profielen in het kader van de simulaties m.b.t. het varen in ondiep water: 582 keuro;
- Impulsprogramma binnenvaart (Hinterlandconnectiviteit): 713 keuro;
- Integratie zeehavens in kansrijke kustbescherming: 145 keuro;
- Professionalisering van de binnenvaartsector: 120 keuro;
- Ontwikkeling van een Kustvisie: 144 keuro.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 1.500 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 500 keuro VEK, naar MB0-1MIH2UA-WT in het kader van de acute betaalnoden op jaareinde;
- 1.000 keuro VEK, naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de operationele meerkosten m.b.t. basisbereikbaarheid bij De Lijn in 2024.

De uitvoering lag op jaareinde 659 keuro lager dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Dit is het gevolg een van een budgettaire blokkering ten bedrage van 656 keuro, doorgevoerd door het departement MOW teneinde de budgettaire overschrijding op de loonkredieten (MB0-1MAH2ZZ-LO) op te vangen. Het restbedrag (3 keuro) viel in onderbenutting.

MB0-1MIH2SB-WT – VLAAMS NEDERLANDSE SCHELDECOMMISSIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven voor de werking van de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.300	300	300	3.300	1.472	1.471

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 3.000 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 3.000 keuro VAK, naar MB0-1MIH2VA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. investeringen in waterinfrastructuur.

De VAK-uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 1.828 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 1.828 keuro VEK, naar MB0-1MIH2UA-WT in het kader van de acute betaalnoden op jaareinde.

De VEK-uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

2. ISE WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Wat waterinfrastructuur betreft wordt in de eerste plaats gefocust op het onderscheid tussen enerzijds het onderhouden van de waterinfrastructuur en anderzijds het verbeteren/vernieuwen van de waterinfrastructuur.

Aangezien niet alle ontvangsten en uitgaven specifiek toe te wijzen zijn aan één van deze twee categorieën, werd een inhoudelijk structuurelement gecreëerd waarin dergelijke ontvangsten en uitgaven ondergebracht kunnen worden.

Zowel het departement MOW (afdeling Maritieme Toegang) als De Vlaamse Waterweg en het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust dragen bij tot het beheer, het onderhoud en de investeringen in de waterinfrastructuur.

Onder waterinfrastructuur wordt de volgende infrastructuur verstaan:

- De vaarwegen naar de Vlaamse havens Oostende, Zeebrugge, Gent en Antwerpen;
- basisinfrastructuur in de zeehavens (zeesluizen, havendammen, staketsels, spoorwegbermen, groenschermen met inbegrip van de ontsluitingswegen van en naar het havengebied);
- Vlaamse kustzone (dijken, stranden, zeeweringen);
- Vlaamse waterwegen (dijken, bruggen, sluizen, stuwen, kaaimuren);
- (kust)jachthavens.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

2.2. Operationele doelstellingen

OD 3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegnetwerk

OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

OD 7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken

OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven	2.180	2.180	2.156	2.180	2.180	2.331

WT, LO, PR						
Toe- lagen IS	160.440	164.284	164.284	160.440	164.284	164.284
Overige LE, PA, andere	862	862	862	862	862	862
Totaal	163.482	167.326	167.302	163.482	167.326	167.477

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK uitgaven lagen in lijn met de vooropgestelde begroting. De ESR-VEK uitgaven lagen 151 keuro hoger dan de beschikbare kredieten en betreft een VEK anomalie ten gevolge van de boekhoudkunde verwerking van de 'te ontvangen facturen'.

De beschikbare kredieten op jaareinde m.b.t. de toelagen lagen 3.844 keuro hoger dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen naar artikel MB0-1MIH2TY-IS doorheen 2024:

- 1.305 keuro VAK en VEK, komende van SG0-1SKC2TG-PR in het kader van het sociaal akkoord;
- 531 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBX2AC-PR in het kader van het actieplan 'Energie-efficiëntie';
- 401 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBX2AC-PR in het kader van het actieplan 'Energie-efficiëntie';
- 7 keuro VAK en VEK, komende van SG0-1SKC2TG-PR in het kader van het sociaal akkoord;
- 1.442 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.
- 158 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.

De uitvoering m.b.t. de toelage-artikelen lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

De uitvoering m.b.t. het participatie-artikel lag in lijn met de vooropgestelde begroting.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MIHATY-OP – DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

In afwachting van een uitspraak inzake het rechtsgeding dat lopende is tussen de De Vlaamse Waterweg NV en de haven van Brussel, is in het verleden een ontvangstenartikel gecreëerd. Van zodra er een uitspraak is in het voordeel van

De Vlaamse Waterweg NV, kunnen de terugvorderbare voorschotten die aan De Vlaamse Waterweg NV zijn toegekend voor de derving van de ontvangsten uit watervangen verschuldigd door de haven van Brussel, door De Vlaamse Waterweg NV op dit artikel worden teruggestort.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MC0-9MIHATA-OW – WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden allerhande diverse ontvangsten (o.a. terug storting, ter beschikking stellen video-opnamen,...) aangerekend. Deze toevallige ontvangsten zijn niet wettelijk of decretaal geregeld.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	779	0	0
BA-JR 2024	779	0	0
BU 2024	1.450	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 was er een naast de overdracht vanuit EVFH ten bedrage van 149 keuro, de subsidie project Dune Front ten bedrage van 176 keuro, ook nog een ontvangst te registreren van 389 keuro van een Europees project: SARCC. De andere ontvangsten zijn hoofdzakelijk terug te brengen op de verkoop van hydrografische producten.

Uitgaven

MB0-1MIH2TY-IS – DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage van De Vlaamse Waterweg om te voorzien in de uitgaven voor lonen en sociale lasten, energie uitgaven en onderhoud van de waterweginfrastructuur.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	160.440	164.284	164.284	160.440	164.284	164.284

Inhoudelijke toelichting:

Ten opzichte van BA 2024 neemt de toelage Van De Vlaamse Waterweg toe met 3.844 keuro VAK en VEK. Deze toename is te verklaren door:

- Een herverdeling ten bedrage van 401 keuro van begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR voor de implementatie van energie-efficiëntiemaatregelen voor de eigen gebouwen en technische installaties voor verleden brug Kanne.
- Een herverdeling voor een bedrag van 1.305 keuro van begrotingsartikel SG0-1SKC2TG-PR, voor maatregelen die onder het toepassingsgebied van het sectoraal akkoord 2020-2022 vallen.
- Een herverdeling van middelen van begrotingsartikel CB0-1CBD2AB-PR naar aanleiding van de overschrijdingen van de spilindex in april 2024 ten bedrage van 1.442 keuro.
- Een herverdeling van middelen van begrotingsartikel SG0-1SKC2TG-PR ten bedrage van 7 keuro voor de financiering van de eerste meerkosten ten gevolge van het 5-sporenbeleid.
- Een herverdeling van middelen van begrotingsartikel CB0-1CBD2AB-PR naar aanleiding van de overschrijdingen van de spilindex in januari 2025 ten bedrage van 158 keuro.
- Een herverdeling ten bedrage van 531 keuro van begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR voor de implementatie van energie-efficiëntiemaatregelen voor de eigen gebouwen en technische installaties voor verleden Vlaanderenbrug, warmtepomp te Willebroek en warmtepomp te Mol.

MB0-1MIH2TY-PA – DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft een toelage aan de Vlaamse Waterweg met betrekking tot het terugvorderbaar voorschot ter compensatie van de gederfde ontvangsten uit watervangen afkomstig van de Haven van Brussel.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	862	862	862	862	862	862

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

MC0-1MIH2TA-WT – WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de werkingskosten aangerekend die specifiek verband houden met de operationele activiteiten van de afdelingen van het agentschap MDK, zoals het onderhoud van de elektrische en elektromechanische installaties, milieuheffingen, onroerende voorheffing, aanschaf van machines, ...

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.180	2.180	2.156	2.180	2.180	2.331

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering was in lijn met de vooropgestelde begroting. De budgettaire overschrijding m.b.t. de vereffeningskredieten (151 keuro) zijn het gevolg van de boekhoudkundige verwerking van 'te ontvangen facturen'.

2.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: De Vlaamse Waterweg

Omschrijving

De Vlaamse Waterweg nv behoort tot het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 23 december 2016. Het agentschap heeft als doel het beheren en exploiteren van de waterwegen, de infrastructuur en de gronden die gelegen zijn langs de waterwegen binnen de grenzen van het Vlaams Gewest, met uitzondering van de waterwegen en hun infrastructuur die worden beheerd door het Vlaams Gewest of een havenbedrijf.

Ontvangsten

In 2024 werd aan De Vlaamse Waterweg een werkingstoelage van 164.284 keuro toegekend. De Vlaamse Waterweg nv kan jaarlijks beschikken over deze werkingstoelage

teneinde haar publieke functie te kunnen vervullen. Het uitoefenen van deze publieke functie, zoals het bedienen van kunstwerken ten behoeve van de scheepvaart en het toezicht op het domein, is erop gericht de waterweg open te houden voor al de gebruikers en de aanhorigheden te beheren.

Uitgaven

Voor de werkingskosten is een budget voorzien van 173.250 keuro beleidskredieten en betaalkredieten. Deze kredieten worden gefinancierd vanuit de werkingstoelage en de inkomsten uit eigen middelen. De financiering vanuit de werkingsdotatie staat in voor de uitgaven voor lonen en sociale lasten (120.413 keuro), energie-uitgaven (5.602 keuro), energie-efficiëntie projecten (531 keuro) en andere algemene werkingskosten (373 keuro).

De financiering vanuit de inkomsten uit eigen middelen (46.331 keuro) staat in voor algemene werkingskosten, bijkomende spijsing van het pensioenfonds, huur van gebouwen en gronden, diverse belastingen, aankoop van gronden, nieuwbouw van gebouwen en verwerving van overige investeringsgoederen.

3. ISE ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Dit inhoudelijk structuurelement wordt gebruikt voor het onderhoud van de waterinfrastructuur. Een omvangrijk deel van dit onderhoud gebeurt via baggeren en wordt uitgevoerd door zowel het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, de afdeling Maritieme Toegang van het departement als De Vlaamse Waterweg.

De functionaliteit van de infrastructuur van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust en de waarde van ons patrimonium wordt bewaakt vanuit de principes voor een efficiënt beheer en onderhoud. Voor alle infrastructuren wordt een inspectieprogramma uitgevoerd om de kwaliteit in beeld te brengen en de prioriteiten inzake onderhoud, vervanging of investering te bepalen. Bijzondere aandacht in kader van het onderhoud aan waterinfrastructuur gaat naar de bedrijfszekerheid en beschikbaarheid van de primaire waterkeringen. We voerden onderhoudsbaggerwerken uit om diepgangbeperkingen te vermijden en de toegang tot de Vlaamse Kustjachthavens te garanderen.

Daarnaast werden ook onderhoudsbaggerwerken uitgevoerd door de afdeling Maritieme Toegang van het departement teneinde voldoende diepgang te voorzien voor de vlotte bevaarbaarheid van de maritieme toegang. Er werd verder ook ingezet op het verwijderen van alle obstakels die de maritieme toegang belemmeren. In het kader van slibverwerking werd de baggerspecie, waar mogelijk, gestort in zee (vaargeul kust) of in de Schelde. Het slib afkomstig van baggerwerken in de haven van Antwerpen werd verwerkt door AMORAS.

Vervolgens werden middelen voorzien voor de havenbedrijven voor het onderhoud van de zeesluizen en dit in uitvoering van het havendecreet.

Tot slot staat De Vlaamse Waterweg in voor het onderhoud van de waterwegen. Dit omvat de recurrente opdrachten voor het reguliere onderhoud van het patrimonium alsook de dringende interventies. Naast het onderhoud van de kunstwerken op bouwkundig of elektromechanisch vlak omvat dit ook het groen- en netheidsonderhoud en de winterdienst. Verder omvat dit ook het recurrente onderhoud voor het op diepte houden van de vaarweg in preferentiële aanslibbingszone via slibslepen en de onderhoudsbaggerwerken en speciebehandeling op locaties volgens de prioriteiten op het terrein. Dit omvat ook het onderhoud van de dienstvaartuigen, veren en dienstgebouwen.

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

3.2. Operationele doelstellingen

OD 1.3. Naar een geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel asset management

OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	249.313	233.113	233.101	249.190	230.770	253.583
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	7.097	7.097	7.096	7.097	7.097	7.096
Totaal	256.410	240.210	240.197	256.287	237.867	260.680

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten op jaareinde lagen 16.200 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking:

- 12.200 keuro VAK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MIH2VA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. investeringen in waterinfrastructuur;
- 4.000 keuro VAK, van MC0-1MIH2UA-WT naar MC0-1MIH2WX-Is om te voorzien in de financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender.

De VAK-uitvoering lag op jaareinde in lijn met de beschikbare kredieten.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 18.420 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 4.000 keuro VEK, van MC0-1MIH2UA-WT naar MC0-1MIH2WX-Is om te voorzien in de financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender.
- 25.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT komende van diverse begrotingsartikelen teneinde te voorzien in de acute vereffeningsnoden op jaareinde;
- 3.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2KB-WT om te voorzien in de vereffeningsnoden;
- 8.600 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) om te voorzien in de vereffeningsnoden;

- 8.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde voldoende vereffeningskredieten te voorzien voor de betaalnoden m.b.t. laadinfrastructuur;
- 1.087 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de financieringsnoden m.b.t. het faciliteren van het leerlingenvervoer door VVM De Lijn;
- 18.733 keuro VEK, via diverse herverdelingen van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in het kader van de premies zero-emissiewagens.

De effectieve VEK-uitvoering overschrijdt de beschikbare kredieten op jaareinde met 22.813 keuro. Dit is het gevolg van de boekhoudkundige verwerking van 'te ontvangen facturen' op jaareinde.

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MIHAUA-OW – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit artikel omvatten uitzonderlijke ontvangsten in het kader van het onderhoud en ontvangsten in het kader van terugbetalingen aan het Vlaams Gewest van schade veroorzaakt aan het patrimonium door derden.

Begrotingsuitvoering:

	(keuro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	115	0	0
BA-JR 2024	115	0	0
BU 2024	-13	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De vooropgestelde ontvangsten hebben zich in 2024 niet voorgedaan. Daar deze uitzonderlijk van aard zijn is hier geen concrete verklaring voor.

Het negatieve resultaat ten bedrage van 13 keuro is het gevolg van het afboeken van dubieuze debiteuren voor dit bedrag.

Uitgaven

MB0-1MIH2UA-WT – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden alle uitgaven inzake onderhoud en onderhoudsbaggerwerken in de havens en de maritieme toegang aangerekend. Deze uitgaven zijn noodzakelijk om de bestaande infrastructuur in de Vlaamse zeehavens in goede staat van werking te kunnen exploiteren en vooral om de

diepgang van de maritieme toegangswegen naar deze havens te waarborgen, zodat de bereikbaarheid van de havens gevrijwaard blijft. Onder andere de volgende contracten worden hierop vastgelegd:

- Baggercontract Kust;
- Baggercontract Schelde;
- Baggercontract Gent-Terneuzen;
- Veegbaggerwerken;
- Amoras.

Daarnaast worden hier de zogenaamde decreetkosten aangerekend. Het betreft een vergoeding aan de havenautoriteiten voor het regulier onderhoud van de zeesluizen en de maritieme toegang achter de zeesluizen. Tevens worden ook de onderhouds- en exploitatiekosten van de elektromechanische uitrusting van de maritieme waterwegen in het beheer van het Vlaams gewest aangerekend op dit begrotingsartikel.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	223.594	211.394	211.387	223.471	209.051	229.710

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten lagen op jaareinde 12.200 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 12.200 keuro VAK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MIH2VA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. investeringen in waterinfrastructuur;

De effectieve uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten.

De voornaamste uitgaven in 2024 betreffen:

- Uitvoeren van onderhoudsbaggerwerken in de maritieme toegangswegen tussen wielingen en de nieuwe zeesluis wintam en van onderhoudsbaggerwerken in de noordzee, de maritieme toegang en de havens van oostende en zeebrugge: 120.000 keuro;
- Exploitatiesubsidies aan de autonome en gemeentelijke havenbedrijven: 22.080 keuro;
- Uitvoeren van veegbaggerwerken, het ruimen van allerlei drijvend hout en voorwerpen, en het ruimen van olie op het wateroppervlak in de zeeschelde tussen de nieuwe zeesluis te wintam en de nederlandse grens: 7.015 keuro;
- Baggeren en afnemen van baggerspecie kanaal gent-terneuzen: 8.097 keuro.

De vereffeningskredieten lagen op jaareinde 14.420 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 25.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT komende van diverse begrotingsartikelen teneinde te voorzien in de acute vereffeningsnoden op jaareinde;
- 3.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2KB-WT om te voorzien in de vereffeningsnoden;

- 8.600 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar het combimobiliteitsfonds (MB0-1MEH2EE-WT) om te voorzien in de vereffeningsnoden;
- 8.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde voldoende vereffeningskredieten te voorzien voor de betaalnoden m.b.t. laadinfrastructuur;
- 1.087 keuro VEK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MEH2EY-IS in het kader van de financieringsnoden m.b.t. het faciliteren van het leerlingenvervoer door VVM De Lijn;
- 18.733 keuro VEK, via diverse herverdelingen van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in het kader van de premies zero-emissiewagens.

De effectieve uitvoering lag echter 20.659 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Dit is het gevolg van de boekhoudkundige verwerking van de 'te ontvangen facturen' op jaareinde.

MB0-1MIH2UB-LE – KAPITAAL AMORAS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de aflossing van het kapitaal in het kader van Amoras voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	7.097	7.097	7.096	7.097	7.097	7.096

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MC0-1MIH2UA-WT – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaams Gewest staat in voor de beveiliging van de bevolking en het patrimonium tegen het geweld van de zee, de stormvloeden en overstromingen.

Een degelijk onderhoud van de bestaande assets is de enige manier om de veiligheid van de bevolking en het patrimonium te verzekeren. Dit onderhoud wordt uitgevoerd ter realisatie van deze doelstelling om Vlaanderen te beschermen tegen overstromingen, waarbij de infrastructuur eveneens gebruikt wordt als schakel in recreatieve netwerken.

We voeren onderhoudsbaggerwerken uit om diepgangbeperkingen te vermijden en de toegang tot de Vlaamse Kustjachthavens te garanderen.

Het operationeel houden van de meetinfrastructuur van de Vlaamse Hydrografie en hydrometeorologie is van cruciaal belang voor de controle van de diepgang van de vaargeulen naar de Vlaamse havens en voor het ter beschikking stellen van de nodige weersinformatie aan de scheepvaart. Dit is cruciaal om een vlot en veilig scheepvaartverkeer te garanderen naar en van de Vlaamse havens.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	25.719	21.719	21.714	25.719	21.719	23.873

Inhoudelijke toelichting:

De beschikbare vastleggingskredieten lagen op jaareinde 4.000 keuro lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing omwille van de financiering van het tekort bij de aanbesteding van het P-klasse schip dat (deels) op dit artikel werd gecompenseerd.

In opdracht van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust werden de noodzakelijke onderhoudsbaggerwerken uitgevoerd in de Vlaamse kustjachthavens. Hiervoor is in 2024 een bedrag van 9.000 keuro vastgelegd. De meest noodzakelijke onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens van Nieuwpoort en Blankenberge, en de delen van Oostende en Zeebrugge, zijn uitgevoerd zodat MDK beperkingen in het gebruik van en de toegang tot de jachthavens kon vermijden.

In 2024 werd ook de 2de fase van de renovatie houten wandelweg te Nieuwpoort gegund. In totaal werd er in 2024 voor het gewone onderhoud van zeewaterkeringen en kust, jacht -en vissershavens 17.465 kEUR vastgelegd. Voor de Vlaamse hydrografie werd een totaal bedrag voorzien van 3.358 keuro. Op dit artikel wordt ook het opsporen en ruimen van conventionele en toxische explosieven langs de stranden van de Vlaamse kust voorzien, dit jaar voor een bedrag van 900 keuro.

3.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: De Vlaamse Waterweg

Omschrijving

De Vlaamse Waterweg nv behoort tot het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 23 december 2016. Het agentschap heeft als doel het beheren en exploiteren van de waterwegen, de infrastructuur en de gronden die gelegen zijn langs de waterwegen binnen de grenzen van het Vlaams Gewest, met uitzondering van de waterwegen en hun infrastructuur die worden beheerd door het Vlaams Gewest of een havenbedrijf.

Uitgaven

Voor onderhoud van de waterweginfrastructuur en om de bedrijfszekerheid van het waterwegennetwerk te garanderen werd in 2024 voor 67.181 keuro aan beleidsuitgaven gerealiseerd. Dit is 1.011 keuro meer dan wat werd voorzien bij BO 2024. De financiering is afkomstig vanuit de inkomsten uit eigen activiteiten (29.816 keuro) en vanuit de werkingstoelage (37.365 keuro).

4. ISE INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe waterinfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Stormen, in combinatie met de getijdenwerking, vormen één van de belangrijkste natuurlijke bedreigingen in de Noordzeeregio. Door de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid realiseerden we de doelstelling om de risico's op overstromingen duurzaam te minimaliseren en beveiligen we onze kust tegen een 1.000-jarige stormvloed. Bij deze realisatie zorgden we voor de noodzakelijke zandsuppleties, het herstel en beheer van zeewerende duinen, het renoveren en verhogen van zeedijken en het beveiligen van de kusthavens. Op deze wijze garandeerden we de structurele veiligheid van het kustgebied.

Bij de realisatie van deze investeringswerken versterkten we het multifunctioneel karakter van de kust en de kustjachthavens met aandacht voor een kwalitatieve exploitatie van het watersportgebeuren alsook voor een maximale toeristischrecreatieve beleving.

Waar mogelijk werden de investeringswerken door het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust zo klimaatneutraal mogelijk uitgevoerd. In de bestekken werden er randvoorwaarden opgenomen en mitigerende maatregelen opgelegd of beoordeeld in een afwegingskader.

Daarnaast engageerden we ons om verder intensief bij te dragen aan de strategische investeringen in de havens. De grootste projecten van de afdeling Maritieme Toegang zijn:

- Nieuwe Sluis Zeebrugge;
- Complex project Extra Containercapaciteit Antwerpen studies en voorbereidende werken;
- Aanleg en instandhouding Royerssluis.

Voor concrete projecten wordt verwezen naar het GIP2024.

Tot slot gaf het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg invulling aan projecten betreffende de modernisering van de waterwegen, scheepvaartmanagement, instandhouding van het patrimonium, bevordering van de binnenvaart, waterbeheersing, milieuzorg, bevordering medegebruik van de waterwegen, organisatieontwikkeling en technische ondersteuning. De transportcapaciteit op onze binnenwateren werd verhoogd. De twee voornaamste projecten zijn hier Seine-Schelde en opwaardering Albertkanaal.

4.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 6: Naar een slimmere en innovatievere infrastructuur

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

4.2. Operationele doelstellingen

OD 2.7. Personenmobiliteit over het water

OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

OD 3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegnetwerk

OD 6.3. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam waterwegnetwerk

OD 7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

OD 7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

OD 8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	195.127	291.385	207.036	234.595	206.288	221.603
Toe-lagen IS	235.793	220.214	621.288	145.377	187.471	187.408
Overige LE, PA, andere	2.500	4.500	4.500	2.500	4.500	4.500
Totaal	433.420	516.099	832.824	382.472	398.259	413.511

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK lagen op jaareinde 96.258 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit heeft enerzijds als reden dat de beschikbare kredieten op jaareinde de saldi van de VAK-ruiters meetellen, waar de kredieten bij de begrotingsaanpassing 2024 dit niet doen. De VAK-ruiters op voorliggend ISE sommen naar 84.345 en zijn als volgt opgedeeld:

- MB0-1MIH2VB-WT: 70.670 keuro;
- MC0-1MIH2VA-WT: 9.941 keuro
- MB0-1MIH2VA-WT: 3.734 keuro.

Anderzijds stijgen de ESR-VAK met 3.520 keuro, naar aanleiding van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 7.076 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VB-WT in het kader van de aanzuivering van het saldo m.b.t. de terugbetaling aan Nederland voor door deze staat gedane investeringen (Nieuwe Sluis Terneuzen);

- 12.200 keuro VAK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MIH2VA-WT teneinde te voorzien in de financiering van de acute noden;
- 5.800 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MIH2VA-WT teneinde te voorzien in de financiering van de acute noden.
- 2.000 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VA-PA voor uitvoering van de samenwerking met de VLM in het kader van de grondenbanken Gentse Kanaalzone en Moervaart.
- 7.200 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de premies voor zero-emissiewagens.
- 3.000 keuro VAK, van MB0-1MIH2SB-WT naar MB0-1MIH2VA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. investeringsprojecten in waterinfrastructuur;
- 280 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT m.b.t. de extra bijdrage door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om de verdere uitrol van het bouwwerk informatie management 'BIM' en ObjectTypenBibliotheek 'OTL' mee te faciliteren;
- 8.000 keuro VAK, van MC0-1MIH2VA-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender.

Tot slot werd er op artikel MB0-1MIH2VB-WT een technische VAK correctie doorgevoerd ten bedrage van 7.679 keuro teneinde de kasreeks m.b.t. de Nieuwe Sluis Terneuzen boekhoudkundig correct te verwerken.

De ESR-VAK uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

De ESR-VEK lagen op jaareinde 28.307 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 7.076 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VB-WT in het kader van de aanzuivering van het saldo m.b.t. de terugbetaling aan Nederland voor door deze staat gedane investeringen (Nieuwe Sluis Terneuzen);
- 2.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VA-PA voor uitvoering van de samenwerking met de VLM in het kader van de grondenbanken Gentse Kanaalzone en Moervaart.
- 280 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT m.b.t. de extra bijdrage door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om de verdere uitrol van het bouwwerk informatie management 'BIM' en ObjectTypenBibliotheek 'OTL' mee te faciliteren;
- 1.500 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MHH2RD-WT om te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in lijn met de noden;
- 566 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MDH5DY-IS teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de onvoorziene kosten bij de renovatie van de verkeerstoren op de luchthaven van Oostende-Brugge, ten gevolge van betonrot;
- 2.243 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MEH2EY-IS teneinde een bedrijfseconomische aansluiting te bekomen;
- 4.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de premies voor zero-emissiewagens.
- 8.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT om te voorzien in vereffeningskredieten voor de boekhoudkundige verwerking van 'te ontvangen facturen op jaareinde';
- 1.170 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-PA teneinde het intertemporeel VEK deficit weg te werken, resulterend uit het voorzien in een kantonnement in het kader van een juridische procedure;

- 8.000 keuro VEK, van MC0-1MIH2VA-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender;
- 548 keuro VEK, van MC0-1MIH2VA-WT naar MC0-1MIH2WY-IS om te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in lijn met de betaalnoden.

De ESR-VEK uitvoering lag op jaareinde 15.315 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Dit is het gevolg van enerzijds de boekhoudkundige verwerking van 'te ontvangen facturen' op jaareinde en anderzijds de correctie m.b.t. de boekhoudkundige verwerking van de kasreeks van de Nieuwe Sluis Terneuzen.

De toelagen lagen wat de vastleggingskredieten betreft 15.579 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 5.800 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MIH2VA-WT teneinde te voorzien in de financiering van de acute noden.
- 3.000 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MIH2WA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. 'De Waterbus'.
- 6.779 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MFH2LC-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. de premies voor zero-emissievoertuigen.

De hoge uitvoering betreft de VAK-afwikkeling op de investeringsmachtigingen van de Vlaamse Waterweg. Deze afwikkeling heeft als doel het historische encours in kaart te brengen op deze investeringsmachtigingen.

De toelagen lagen wat de vereffeningskredieten betreft 42.094 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 42.094 keuro VEK, komende van CB0-1CBD2AH-PR in het kader van relance.

De uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

Tot slot lagen de vastleggings- en vereffeningskredieten m.b.t. het participatieartikel op jaareinde 2.000 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 2.000 keuro VAK en VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VA-PA voor uitvoering van de samenwerking met de VLM in het kader van de grondenbanken Gentse Kanaalzone en Moervaart.

De uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

4.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MIHAVA-OP – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten uit participaties geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

	(keuro)
--	---------

	AO	TO	LO
BA 2024	18	0	0
BA-JR 2024	18	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De vooropgestelde ontvangsten uit participaties hebben zich niet gerealiseerd.

MB0-9MIHAVA-OW – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten aangerekend uit:

- Het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken;
- Het afleveren van vergunningen voor het exploiteren van water uit de in het Vlaams Gewest gelegen bevaarbare waterlopen, kanalen en havens;
- Betalingen van schaderegelingen volgens uit minnelijke schikkingen of uitspraken van rechtbanken; • De verkoop van gronden van het Vlaamse Gewest;
- De verkoop van gebouwen van het Vlaams Gewest;
- De ontvangsten in het kader van Europese subsidies.
- De terugstorting van teveel of ten onrechte geïnde bedragen voor onroerende voorheffing;
- Diverse en eerder toevallige ontvangsten in het kader van de maritieme toegang en de havens.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	6.671	0	0
BA-JR 2024	6.671	0	0
BU 2024	8.243	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De realisatie op voorliggend artikel lag in 2024 keuro 1.572 keuro hoger dan begroot. Dit voornamelijk te wijten aan afrekeningen van inkomsten uit watervangen Zeebrugge (1.825 keuro).

MB0-9MIHAVB-OP – SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend ontvangstenartikel wordt de boekhoudkundige verwerking voorzien van de vordering op Nederland in het kader van het project nieuwe sluis Gent-Terneuzen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	33.733	0	0
BA-JR 2024	33.733	0	0
BU 2024	41.502	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De realisatie op voorliggend begrotingsartikel ligt hoger dan bepaald bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van een technische correctie teneinde de kasreeks m.b.t. de Nieuwe Sluis Terneuzen correct te kunnen verwerken.

MB0-9MIHAVB-OW – SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de ontvangst vanuit het Havenbedrijf Gent in het kader van de nieuwe sluis Gent- Terneuzen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-9MIHAVV-OI – DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE LEEFMILIEU EN NATUUR (MINAFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel wordt de ontvangst geregistreerd afkomstig van het Minafonds.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	5.441	0	0
BA-JR 2024	5.441	0	0
BU 2024	5.441	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MC0-9MIHAVA-OW – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat diverse ontvangsten waaronder de ontvangsten uit strand, zeedijk- en jachthavenconcessies, inkomsten van schaderegelingen en inkomsten op basis van het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaatieve gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	2.509	0	0
BA-JR 2024	2.509	0	0
BU 2024	2.984	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel omvat diverse ontvangsten waaronder de ontvangsten uit strand, zeedijk- en jachthavenconcessies (266 keuro) en inkomsten op basis van het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaatieve gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken (2.648 keuro) en de verkoop van gronden van het Vlaamse gewest ten bedrage van 85 keuro.

Uitgaven**MB0-1MIH2VA-PA – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR**

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het voorschot aan de VLM in het kader van de grondenbankwerking. Vanaf 2023 wordt dit boekhoudkundig en begrotingstechnisch verwerkt volgens het opgelegde schema door het departement Financiën en Begroting.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.500	4.500	4.500	2.500	4.500	4.500

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggings- en vereffeningskredieten m.b.t. voorliggend artikel lagen op jaareinde 2.000 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 2.000 keuro VAK en VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VA-PA voor uitvoering van de samenwerking met de VLM in het kader van de grondenbanken Gentse Kanaalzone en Moervaart.

De uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

MB0-1MIH2VA-WT – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel zijn kredieten voorzien voor volgende uitgaven:

- Investeringsuitgaven en het buitengewoon onderhoud aangerekend voor de maritieme toegangswegen, de basisinfrastructuur, de eraan verbonden studies, alsook andere investeringsuitgaven ter uitvoering van het Vlaamse havenbeleid;
- De kosten verbonden aan de vereiste onteigeningen, onder andere in het kader van de Nieuwe Sluis Zeebrugge.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	113.000	121.638	117.901	136.920	110.085	112.078

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK lagen op jaareinde 8.638 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit heeft enerzijds als reden dat de beschikbare kredieten op jaareinde de saldi

van de VAK-ruiters meetellen, waar de kredieten bij de begrotingsaanpassing 2024 dit niet doen. De VAK-ruiter op voorliggend artikel bedraagt op jaareinde 3.734 keuro.

Anderzijds stijgen de ESR-VAK met 4.444 keuro, naar aanleiding van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 7.076 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VB-WT in het kader van de aanzuivering van het saldo m.b.t. de terugbetaling aan Nederland voor door deze staat gedane investeringen (Nieuwe Sluis Terneuzen);
- 12.200 keuro VAK, van MB0-1MIH2UA-WT naar MB0-1MIH2VA-WT teneinde te voorzien in de financiering van de acute noden;
- 5.800 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MIH2VA-WT teneinde te voorzien in de financiering van de acute noden.
- 2.000 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VA-PA voor uitvoering van de samenwerking met de VLM in het kader van de grondenbanken Gentse Kanaalzone en Moervaart.
- 7.200 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de premies voor zero-emissiewagens.
- 3.000 keuro VAK, van MB0-1MIH2SB-WT naar MB0-1MIH2VA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. investeringsprojecten in waterinfrastructuur;
- 280 keuro VAK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT m.b.t. de extra bijdrage door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om de verdere uitrol van het bouwwerk informatiemanagement 'BIM' en ObjectTypenBibliotheek 'OTL' mee te faciliteren;

De belangrijkste uitgaven waren in 2024:

- Royerssluis: 25.249 keuro;
- Beschikbaarheidsvergoeding Kieldrechtssluis: 18.055 keuro;
- Instandhouding van de Berendrecht- en Zandvliet sluizencomplex: 11.120 keuro;
- Instandhouding van de Kallossluis: 17.135 keuro;

De ESR-VAK uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

De ESR-VEK lagen op jaareinde 26.835 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 7.076 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VB-WT in het kader van de aanzuivering van het saldo m.b.t. de terugbetaling aan Nederland voor door deze staat gedane investeringen (Nieuwe Sluis Terneuzen);
- 2.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VA-PA voor uitvoering van de samenwerking met de VLM in het kader van de grondenbanken Gentse Kanaalzone en Moervaart.
- 280 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT m.b.t. de extra bijdrage door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om de verdere uitrol van het bouwwerk informatiemanagement 'BIM' en ObjectTypenBibliotheek 'OTL' mee te faciliteren;
- 1.500 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MHH2RD-WT om te voorzien in voldoende vereffeningskredieten in lijn met de noden;
- 566 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MDH5DY-IS teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de onvoorziene kosten bij de renovatie van de verkeerstoren op de luchthaven van Oostende-Brugge, ten gevolge van betonrot;

- 2.243 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MEH2EY-IS teneinde een bedrijfseconomische aansluiting te bekomen;
- 4.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MFH2LC-WT teneinde te voorzien in voldoende middelen ter financiering van de premies voor zero-emissiewagens.
- 8.000 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-WT om te voorzien in vereffeningskredieten voor de boekhoudkundige verwerking van 'te ontvangen facturen op jaareinde';
- 1.170 keuro VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MD0-1MHH2RA-PA teneinde het intertemporeel VEK deficit weg te werken, resulterend uit het voorzien in een kantonnement in het kader van een juridische procedure;

De effectieve uitvoering lag op jaareinde 1.993 keuro en is te wijten aan de boekhoudkundige verwerking van de 'te ontvangen facturen' op jaareinde.

MB0-1MIH2VB-PA – SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Teneinde niet meer te moeten werken via een ESR-correctie voor de effectieve uitgaven voor Vlaanderen in het kader van de bouw van de sluis Gent-Terneuzen, werd dit PA-artikel gecreëerd. Hier werden de voorschotten aangerekend die Vlaanderen aan Nederland betaalde. Op MB0-1MIH2VB-WT zullen de effectieve uitgaven worden opgenomen in functie van de uitvoering van de werken. Op die manier wordt alles ESR-matig correct verwerkt en dient er geen ESR-correctie meer opgenomen te worden.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MB0-1MIH2VB-WT – SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de ESR-aanrekenbare kosten voor Vlaanderen in het kader van de bouw van de sluis Gent-Terneuzen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	33.733	119.248	48.578	33.733	40.809	48.578

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK lagen op jaareinde 85.515 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit heeft enerzijds als reden dat de beschikbare kredieten op jaareinde de saldi van de VAK-ruiters meetellen, waar de kredieten bij de begrotingsaanpassing 2024 dit niet doen. De VAK-ruiter op voorliggend artikel had op jaareinde een saldo van 70.670 keuro.

Anderzijds stijgen de ESR-VAK en ESR- VEK met 7.076 keuro, naar aanleiding van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 7.076 keuro VAK en VEK, van MB0-1MIH2VA-WT naar MB0-1MIH2VB-WT in het kader van de aanzuivering van het saldo m.b.t. de terugbetaling aan Nederland voor door deze staat gedane investeringen (Nieuwe Sluis Terneuzen);

Tot slot werd er op artikel MB0-1MIH2VB-WT een technische VAK correctie doorgevoerd ten bedrage van 7.679 keuro teneinde de kasreeks m.b.t. de Nieuwe Sluis Terneuzen boekhoudkundig correct te verwerken.

De vereffeningskredieten volgen de beschikbare vastleggingskredieten op jaareinde.

MB0-1MIH2VX-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de overdrachten aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	73	73	0	73	73	10

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering heeft zich in VAK niet gerealiseerd. De effectieve vereffeningen lagen 63 keuro lager dan geraamd.

MB0-1MIH5VW-IS – DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft hier de investeringstoelage aan De Vlaamse Waterweg voor de leefbaarheidsprojecten.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.429	5.429	364.482	795	795	795

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten liggen op jaareinde 359.053 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Dit is het gevolg van de afwikkeling van de investeringsmachtigingen teneinde het historische encours in kaart te brengen.

MB0-1MIH5VY-IS – DE VLAAMSE WATERWEG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft hier de investeringstoelage aan De Vlaamse Waterweg.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	230.291	214.712	256.806	144.509	186.603	186.603

Inhoudelijke toelichting:

De toelagen lagen wat de vastleggingskredieten betreft 15.579 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 5.800 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MIH2VA-WT teneinde te voorzien in de financiering van de acute noden.
- 3.000 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MIH2WA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. 'De Waterbus'.
- 6.779 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MB0-1MFH2LC-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. de premies voor zero-emissievoertuigen.

De hoge uitvoering betreft de VAK-afwikkeling op de investeringsmachtigingen van de Vlaamse Waterweg. Deze afwikkeling heeft als doel het historische encours in kaart te brengen op deze investeringsmachtigingen.

De toelagen lagen wat de vereffeningskredieten betreft 42.094 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikking doorheen 2024:

- 42.094 keuro VEK, komende van CB0-1CBD2AH-PR in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

MC0-1MIH2VA-WT – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de investeringen in waterbouwkundige werken van het agentschap MDK aangerekend. Deze investeringen behelzen voornamelijk de realisatie van het Masterplan Kustveiligheid, hetgeen een cruciale schakel vormt bij de realisatie van de operationele doelstelling aangaande de bescherming van Vlaanderen tegen overstromingen. We zetten hierbij maximaal in op nature based solutions bij de realisatie van de kustverdediging. Bij de realisatie van deze oplossingen versterken we multifunctioneel karakter van de kust en de kustjachthavens met aandacht voor een kwalitatieve exploitatie van het watersportgebeuren alsook voor een maximale toeristisch-recreatieve beleving. Dit geeft invulling aan de doelstelling om de recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee te versterken.

Eveneens worden op dit begrotingsartikel de investeringsprojecten aangerekend op vlak van VTS-investeringen in de havengebieden en de maritieme toegangswegen en investeringen in de Vlaamse hydrografie. Het is een must om te beschikken over de meest accurate en kwalitatieve hydrografische en hydrometeorologische data. Er wordt dan ook ten volle ingezet op digitalisering van bestaande procedures. Zo kan opgenomen data in korte termijn verwerkt worden tot kwaliteitsvolle producten. Deze investeringen zorgen voor het verzekeren van een vlot en veilig scheepvaartverkeer van en naar de havens en garanderen een optimale werking van de nautische keten.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	48.394	50.499	40.557	63.942	55.394	60.947

Inhoudelijke toelichting:

Rekening houdende met het project Rechteroever Nieuwpoort dat in 2024 niet werd gerealiseerd omdat de financiële middelen voor deze investeringswerken uit de nog niet gerealiseerde grondtransacties moeten komen en het tekort voor de financiering van de aankoop van het P-klasse schip door DAB Vloot, werd vanuit dit begrotingsartikel 8.000 keuro aangewend voor de financiering van de aankoop van dit P-klasse schip. De betreffende investeringsprojecten die hierdoor niet meer vastgelegd konden worden in 2024 worden doorgeschoven naar het GIP 2025.

Het totaal vastgelegde bedrag inzake kustjachthavens bedraagt 16.054 keuro. De voornaamste vastlegging aangaande de kustjachthavens is de uitwateringsconstructie van de Blankenbergse Vaart, als onderdeel van het Masterplan Kustveiligheid. Deze constructie is een cruciaal element van de primaire

zeewering langs de Vlaamse Kust. Hiervoor werd een bedrag vastgelegd van 9.176 keuro.

5.403 keuro vloeide naar de Vlaamse hydrografie voor het oa. mogelijk maken van uitvoeren van hydrografische lodingen voor de controle van baggerwerken jachthavens, zeehavens en vaargeulen maar ook voor het inzetten van vaartuigen en dergelijke voor de peilingen.

Aangaande de investeringen in de begeleiding van de scheepvaart werd een bedrag van 2.140 keuro voor investeringen op gebied van ICT en technische installaties.

14.996 keuro ging naar waterbeheersingswerken waarbij in het kader van de realisatie van het Masterplan Kustveiligheid er verder gewerkt werd aan de stormvloedkering.

Tot slot bevat de beschikbare middelen op jaareinde ook de VAK-ruiter op voorliggend artikel. Per 31 december 2024 bedraagt deze ruiter 9.941 keuro.

Voor verdere details wordt verwezen de GIP rapportering.

4.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: De Vlaamse Waterweg

Omschrijving

De Vlaamse Waterweg nv behoort tot het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 23 december 2016. Het agentschap heeft als doel het beheren en exploiteren van de waterwegen, de infrastructuur en de gronden die gelegen zijn langs de waterwegen binnen de grenzen van het Vlaams Gewest, met uitzondering van de waterwegen en hun infrastructuur die worden beheerd door het Vlaams Gewest of een havenbedrijf.

Uitgaven

De uitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur worden afgestemd op de investeringstoelage en Europese en andere cofinanciering. Voor 2024 bedroegen de beleidsuitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur 279.382 keuro. De betaaluitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur voor 2024 bedroegen 286.463 keuro.

Deze middelen werden gebruikt voor de invulling van het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg. Het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg geeft invulling aan projecten betreffende de modernisering van de waterwegen, scheepvaartmanagement, instandhouding van het patrimonium, bevordering van de binnenvaart, waterbeheersing, milieuzorg, bevordering medegebruik van de waterwegen, organisatieontwikkeling en technische ondersteuning.

De uitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur worden afgestemd op de investeringsmachtiging, verkregen/te verwachten Europese subsidies en andere cofinanciering.

5. ISE SCHEEPVAARTVERKEER

Om de concurrentiepositie van de Vlaamse zeehavens te behouden, is het van essentieel belang dat ze optimaal toegankelijk blijven. We nemen onze verantwoordelijkheid op en nemen de regie van de nautische keten in handen en verzekeren de continuïteit van de nautische dienstverlening waarbij we schepen van en naar de Vlaamse havens vlot en veilig loodsen en beloodsen tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs.

We optimaliseren en innoveren de nautische dienstverlening en zetten hiertoe in op verschillende vlakken, zoals het onderzoek naar innovatieve en alternatieve beloodsingstechnieken, het optimaliseren van de operationele IT-infrastructuur, data uitwisseling en informatieverstrekking.

Om de mobiliteitsknoop te ontwarren, moeten we creatief zijn en komen tot duurzame oplossingen. Vervoer over water komt aan beide uitdagingen tegemoet. We centraliseren het personenverkeer over water en nemen initiatieven om het concept van de vervoerregio Antwerpen verder in Vlaanderen uit te rollen, waarbij zowel veerdiensten (autoveer vs. fiets-en voetgangersveer) als watertransport met kleinere, snellere schepen deel uitmaken van de scope.

5.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten

SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan

5.2. Operationele doelstellingen

OD 3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

OD 3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

OD 7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

OD 8.4: Samenwerken in quadruple-helix verband

5.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SCHEEPVAARTVERKEER, MVG excl. DAB

(keuro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven	54.526	57.026	55.831	54.526	54.026	55.595

WT, LO, PR						
Toe- lagen IS	55.141	68.833	69.381	55.141	69.381	69.381
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	109.667	125.859	125.212	109.667	123.407	124.975

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-VAK lagen op jaareinde 2.500 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 500 keuro VAK, van MC0-1MIH2WB-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender.
- 3.000 keuro VAK, van MB0-1MIH5VY-IS naar MC0-1MIH2WA-WT in het kader van de financieringsnoden m.b.t. 'De Waterbus'.

De VAK-uitvoering lag 1.195 keuro lager dan de beschikbare kredieten. Dit is voornamelijk het gevolg van de blokkering die het Agentschap Maritieme Dienstverlening heeft doorgevoerd in VAK en VEK teneinde de budgettaire overschrijding van de loonkredieten (MC0-1MAH2ZZ-LO) op te vangen. Deze budgettaire blokkering bedroeg 1.186 keuro VAK en VEK. Het restant ten bedrage van 9 keuro viel in onderbenutting.

De ESR-VEK lagen op jaareinde 500 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

- 500 keuro VEK, van MC0-1MIH2WB-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender.

De effectieve VEK-uitvoering lag 1.569 keuro hoger dan de beschikbare kredieten op jaareinde. Dit is, rekening houdende met bovenstaande vermelding m.b.t. de blokkering van de kredieten, het gevolg van een anomalieboeking ten bedrage van 2.755 keuro VEK teneinde de boekhoudkunde verwerking te faciliteren van de 'te ontvangen facturen'.

De toelagen liggen op jaareinde 14.240 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van:

- 4.000 keuro VAK en VEK, komende van MC0-1MIH2UA-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender;
- 8.000 keuro VAK en VEK, komende van MC0-1MIH2VA-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender;

- 500 keuro VAK en VEK, komende van MC0-1MIH2WA-WT naar MC0-1MIH2WX-IS teneinde te voorzien in de benodigde financiering voor de aanbesteding van de nieuwe loodsboot/tender;
- 482 keuro VAK en VEK, komende van SG0-1SKC2TG-PR naar MC0-1MIH2WX-IS in het kader van het sectoraal akkoord;
- 195 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR naar MC0-1MIH2WX-IS in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 21 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR naar MC0-1MIH2WX-IS in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 514 keuro VAK en VEK, komende van SG0-1SKC2TG-PR naar MC0-1MIH2WY-IS in het kader van het sectoraal akkoord;
- 230 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR naar MC0-1MIH2WY-IS in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 25 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR naar MC0-1MIH2WY-IS in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 548 keuro VEK, komende van MC0-1MIH2VA-WT in het kader van de acute betaalnoden bij DAB Loodswezen;
- 275 keuro VAK en VEK, komende van MC0-1MIH2WY-IS naar MC0-1MAH2ZZ-LO in het kader van het loontekort van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust.

De uitvoering ligt in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MC0-9MIHAWA-OW – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel behelst alle ontvangsten die voortkomen uit de werking van de Schelderadarketen (SRK). Meer specifiek zijn dit:

- VBS-ontvangsten (VerkeersBegeleidingsSysteem)
- Terugbetaling van door het gewest gedane uitgaven voor het herstel van schade veroorzaakt door derden aan varende eenheden, markeringen en infrastructuur. Participatie door Nederland in de studie en de bouw van de voorzieningen inzake de Walradarketen langs de Westerschelde en haar mondingen, cf. het "Radarverdrag".

Begrotingsuitvoering:

			(keuro)
	AO	TO	LO

BA 2024	18.950	0	0
BA-JR 2024	18.950	0	0
BU 2024	16.961	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De totale gerealiseerde ontvangsten op dit begrotingsartikel zijn onderverdeeld in 3 categorieën:

- VBS-ontvangsten (VerkeersBegeleidingsSysteem), in uitvoering van het "Decreet houdende de vergoeding, verschuldigd door de gebruikers van het verkeersbegeleidingssysteem voor vaartuigen". De tarieven zijn afhankelijk van de lengte van het schip. De totale ontvangst bedroeg in 2024 13.300 keuro.
- Terugbetalingen vanuit Nederland van de door Vlaanderen voorgefinancierde uitgaven m.b.t. de Schelderadarketen, conform het "Radarverdrag". Het betreft terugbetaling van personele-, exploitatie-, en investeringskosten, voor een totaalbedrag van 4.625 keuro in 2024.
- Terugbetaling van uitgaven voor het herstel van schade veroorzaakt door derden aan varende eenheden, markeringen en infrastructuur voor een totale ontvangst van 60 keuro in 2024.

Uitgaven

MC0-1MIH2WA-WT – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten aangerekend die verband houden met de Schelderadarketen en de werking van de havenkapiteindiensten.

De Schelderadarketen vormt het infrastructurele element van VTS-SM (Vessel Traffic Services Schelde en Mondingen). Dit verkeersbegeleidingssysteem is één van de belangrijkste instrumenten van het nautische vaarwegbeheer. Het volgt de scheepvaart van en naar de Vlaamse en Nederlandse Scheldehavens nauwgezet op en draagt zo bij tot het minimaliseren van het veiligheidsrisico voor de scheepvaart, de bevolking, het milieu en de infrastructuur in de maritieme vaarwegen. De ScheldeRadarKeten wordt gezamenlijk met de Nederlandse collega's beheerd. De modaliteiten zijn geregeld in het Radarverdrag en het Verlichtingsverdrag.

Het inrichten van personenmobiliteit over water in Vlaanderen, inclusief de exploitatie van de Waterbus in Antwerpen, wordt op dit begrotingsartikel aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	50.877	53.877	53.868	50.877	50.877	53.632

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingskredieten eind 2024 wijken af van de begrotingsopmaak omwille van onderstaande redenen:

- Tekort van ong. 3.000 keuro voor wat betreft de werking van de waterbus en de veerdiensten die zijn overgekomen vanuit De Vlaamse Waterweg. Deze tekorten zijn te wijten aan sterk gestegen personeels- en brandstofkosten die cf herzieningsformules in de nieuwe aanbestedingen worden doorgerekend door de uitbaters.. In kader van de personenmobiliteit over het water voor de uitbating van de Waterbus en de veerdiensten werd 16.573 keuro voorzien.

Via herverdeling werden de benodigde kredieten ten bedrage van 3.000 keuro in VAK voorzien, komende van MB0-1MIH5VY-IS.

Aanvullend werden op dit artikel volgende uitgaven aangerekend:

- Op 16 juli 2021 heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring verleend aan volgend uitvoeringsbesluit in uitvoering van artikel 32 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet, met name het "Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de toekenning van subsidies aan de havenbedrijven voor de havenkapiteinsdiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van milieu". Het besluit werd op 23 augustus 2021 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en regelt de subsidiëring voor de havenkapiteinsdiensten voor de periode 2021-2023. Op 17 mei 2024 werd een wijzigingsbesluit goedgekeurd van het besluit van 16 juli 2021 waarbij de toekenningsperiode verlengd werd met één jaar. In 2024 werd in dit kader 13.313 keuro vastgelegd.
- In kader van de terugbetaling a/d Nederlandse staat voor de verrichte uitgaven op de Westerschelde op Nederlands grondgebied en Scheldemonden: verlichting, bebakening, radar, ... voor het dienstjaar 2024, werd een bedrag vastgelegd van 10.250 keuro. Tevens werd een bedrag vastgelegd voor de terugbetaling van investeringskosten Schelderadarketen ten bedrage van 741 keuro.
- De nodige budgetten (7.781 keuro) werden besteed aan het functioneel en technologisch up-to-date houden van de operationele systemen. Werktuigbouwkundige elektrotechnische installaties, applicatiebeheer, nautische installaties, Private Cloud,... 5.051 keuro werd voorzien voor werken en projecten.

MC0-1MIH2WB-WT – TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de terugbetalingen aan het Nederlands Loodswezen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.649	3.149	1.963	3.649	3.149	1.963

Inhoudelijke toelichting:

De beschikbare vastleggingskredieten wijken af van de begrotingsaanpassing omwille van onderstaande herverdeling doorheen 2024:

- Blokkering ten bate van de budgettaire overschrijding op het loonartikel van MDK (MC0-1MAH2ZZ-LO) ten bedrage van 1.186 keuro

MC0-1MIH2WX-IS – DAB VLOOT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Toelage DAB Vloot.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	31.017	44.215	44.215	31.017	44.215	44.215

Inhoudelijke toelichting:

Zie bespreking van de begroting van DAB Vloot.

MC0-1MIH2WY-IS – DAB LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Toelage DAB Loodswezen

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	24.124	24.618	25.166	24.124	25.166	25.166
-----------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Inhoudelijke toelichting:

Zie bespreking van de begroting van DAB Loodswezen.

5.3.2. DAB's

DAB LOODSWEZEN

DAB Loodswezen heeft als kerntaak veilig en vlot loodsen en beloodsen van de scheepvaart tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs.

Ontvangsten

MCD-2MIHAWA-OP – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden participaties waaronder de terugbetaling van voorschotten aan het Nederlands loodswezen aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-2MIHAWA-OR – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de aanwending van het reservefonds aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO

BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-2MIHAWA-OW – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten uit de loodsgelden, loodsen op afstand en diensten en adviezen aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	100.426	0	0
BA-JR 2024	100.426	0	0
BU 2024	101.116	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd de vooropgestelde raming van ontvangsten uit loodsgelden, loodsen op afstand en diensten en adviezen gehaald.

MCD-2MIHAWB-OW – TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de onderlinge kostenverrekening tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Cfr. het tariefmutatievoorstel 2024 was de onderlinge kostenverrekening in het voordeel van het Nederlands loodswezen.

MCD-2MIHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De toelage biedt de DAB Loodswezen de mogelijkheid om zijn kerntaak "veilig en vlot loodsen en beloodsen van de scheepvaart tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs" uit te voeren en zich verder uit te bouwen tot een moderne en performante loodsenorganisatie, inclusief het reorganiseren van het proces loodsen en beloodsen met het oog op een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs. De toelage dekt de te lage tariefsetting, gegeven volumekortingen voor zowel Vlaamse als Nederlandse zijde, meeruitgave bij de keuze van Wandelaar Invest en 'gratis' dienstverlening naar andere ketenpartners.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	24.124	0	0
BA-JR 2024	25.166	0	0
BU 2024	25.166	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd een dotatie voorzien ten bedrage van 25.166 keuro.

MCD-2MIHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de diverse ontvangsten waaronder de Bunker Adjustment Factor aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	5.087	0	0
BA-JR 2024	9.787	0	0
BU 2024	10.102	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Omwille van de hoge brandstofprijzen waren de ontvangsten hoger dan geraamd.

Uitgaven**MCD-3MIH2WA-PA – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden waarborgen en participaties aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	3	3	0	3	3

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd een borgstelling gedaan in kader van het sociaal secretariaat die de lonen van de Nederlandse collega's uitbetaald.

MCD-3MIH2WA-RE – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt de spijziging van het reservefonds aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-3MIH2WA-WT – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten met betrekking tot de beloodsing te land aangerekend en uitgaven in kader van studies / consultancyopdrachten waaronder deze voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst met Nederland.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.610	5.869	5.853	4.610	5.656	5.779

Inhoudelijke toelichting:

De stijgende brandstofprijzen waren ook voelbaar in de kosten voor beloodsing te land.

MCD-3MIH2WB-WT – TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt de onderlinge kostenverrekening tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	932	486	486	932	486	486

Inhoudelijke toelichting:

Cfr. het tariefmutatievoorstel 2024 was de onderlinge kostenverrekening in het voordeel van het Nederlands loodswezen.

MCD-3MIH2WX-IS – DAB VLOOT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de kosten voor beloodsing over water aangerekend, cf. de dienstverlening door de DAB Vloot.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	37.565	41.565	41.565	37.565	41.565	41.565

Inhoudelijke toelichting:

Zie begroting van DAB Vloot.

MCD-3MIH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden specifieke investerings- en werkingskosten in het kader van het beloodsingsproces aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.187	2.937	2.937	3.187	3.798	3.855

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werden er investeringen uitgesteld om de bijkomende kosten van de beloodsing te water (DAB Vloot) te financieren.

Er was tevens een extra VEK vraag omwille van de vernieuwing van de SNMS toestellen die werd uitgerold in 2024 maar reeds werden besteld in 2023.

DAB VLOOT

DAB Vloot heeft als kerntaak het inzetten van bemande, bedrijfsklare vaartuigen ten behoeve van diverse maatschappelijke en externe dienstverleningen binnen de overheidsniche.

Ontvangsten

MCE-2MIHAWA-OR – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de ontvangsten uit reserves geregistreerd. Het betreft een technisch artikel dat momenteel niet toegepast wordt.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Uitvoering cf. begroting.

MCE-2MIHAWA-OW – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit artikel situeren zich de ontvangsten van de scheepvaartpolitie voor het inzetten van bemande schepen. Daarnaast worden hierop ook de schadeontvangsten en verkopen van (on)roerende goederen geboekt.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	2.078	0	0
BA-JR 2024	2.062	0	0
BU 2024	2.023	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de finale begroting.

De verwachte ontvangsten werden via aangepaste begroting eind 2024 licht bijgesteld op basis van de aangepaste raming.

MCE-2MIHAWW-OI – VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de interne stroom tussen VLIZ vzw en DAB Vloot aangerekend voor de uitbreiding van de inzet van het wetenschappelijk vaartuig Simon Stevin.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	380	0	0
BA-JR 2024	380	0	0
BU 2024	380	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

MCE-2MIHAWY-OI – DAB LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de interne stroom tussen DAB Loodswezen en DAB Vloot aangerekend voor o.a. de inzet van schepen in het kader van het beloodsen en het ruimer transport van loodsen over het water.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	37.565	0	0
BA-JR 2024	41.565	0	0
BU 2024	41.565	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de finale begroting.

Eind 2024 werd, net zoals voorgaande jaren een herschikking doorgevoerd teneinde het bedrag van de interne stroom te verhogen als compensatie voor het opvangen van hogere brandstof-, onderhouds- en logistieke uitgaven voor de beloodsingsprocessen.

De sinds de laatste structurele aanpassing van de interne stroom heel stek geïndexeerde loonuitgaven voor de beloodsing werden slechts heel beperkt gecompenseerd als gevolg van onvoldoende ontvangsten op de begroting van DAB Loodswezen. De overige loonuitgaven voor de beloodsing werden bij DAB Vloot gecompenseerd op de eigen investeringskredieten binnen begrotingsartikel MCE-3MIH2WA-WT.

MCE-2MIHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De toelage aan de DAB Vloot kadert in de maatschappelijke doelstelling om bemande schepen te voorzien in het kader van het uitvoeren van maatschappelijke kerntaken (SAR, bebakening, veerdiensten, hydrografie,...) en de continue modernisering en innovatie van de overheidsvloot.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	31.017	0	0
BA-JR 2024	44.215	0	0
BU 2024	44.215	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd een dotatie voorzien ten bedrage van 44.215 keuro. De belangrijkste bijstelling in plus van 12.500 keuro gebeurde in functie van de vastlegging voor de bouw en levering van een nieuwe loodsboot voor de Westpost.

Deze bijkomende dotatie werd als volgt gecompenseerd op de uitgavenbegroting van het agentschap MDK (zie begroting MDK):

- Artikel MC0-1MIH2VA-WT: 8.000 keuro VAK en VEK;
- Artikel MC0-1MIH2UA-WT: 4.000 keuro VAK en VEK;
- Artikel MC0-1MIH2WB-WT: 500 keuro VAK en VEK.

De bijkomende VAK-kredieten werden aan uitgavenzijde ingeschreven op artikel MCE-3MIH2WA-WT voor een bedrag van 12.500 keuro. De vereffeningskredieten die gepaard gingen met deze kredietherschikking werden toegevoegd aan het saldo van DAB Vloot.

De resterende verhoging van de dotatie is te wijten aan bijstellingen in het kader van de gevolgen van het sectoraal akkoord en indexaties.

MCE-2MIHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Begrotingsartikel met betrekking tot de ontvangsten n.a.v. uitgevoerde overeenkomsten/dienstverleningen (boeienwerk, hydrografische peilingen, bijkomende inzet veerboten, ter beschikking stellen schepen,...).

Begrotingsuitvoering:

(keuro)

	AO	TO	LO
BA 2024	2.193	0	0
BA-JR 2024	2.702	0	0
BU 2024	2.790	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de finale begroting.

Bijerschikking 2024 werd een bedrag van 2.702 keuro ingeschreven, vs. 2.193 keuro bij BA2024. Het gaat om een bijstelling in plus van 509 keuro in functie van verhoogde ontvangsten door vnl. het inrichten van een tijdelijke vervanging van de veerdienst in Schellebelle (2e jaarhelft 2024) door Vloot in afwachting van het afsluiten van een nieuwe concessieovereenkomst door MDK.

Uitgaven

MCE-3MIH2WA-RE – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op voorliggend begrotingsartikel worden de uitgaven in het kader van reserves met betrekking tot scheepvaartverkeer aangerekend. Dit wordt pro forma voorzien maar is momenteel niet van toepassing.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Constant beleid.

MCE-3MIH2WA-WT – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de werkingskosten voor o.a. onderhoud en herstelling van schepen, bebakening, gebouwen, logistiek en brandstof.

Eveneens worden op dit artikel de investeringen voor bebakening, gebouwen, aankoop van divers materieel en machines en informatica, specifieke studies en de vervangingsinvesteringen voor schepen aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	66.262	80.574	77.660	22.705	26.250	23.346

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt grotendeels in lijn met de begroting.

Eind 2024 werd een herschikking doorgevoerd, vnl. voor:

- het opvangen van stijgende brandstof-, onderhouds- en logistieke uitgaven voor de schepen die ingezet worden binnen het beloodsingsproces. (cf. toelichting bij ontvangstenartikel MCE-2MIHAWY-OI);
- de aankoop van een nieuwe loodsboot voor de Westpost, met enkel VAK-impact in 2024 (cf. toelichting bij ontvangstenartikel MCE-2MIHAZZ-OI).

De onderrealisatie is te verklaren omdat een gedeelte van de investeringsmiddelen werd geblokkeerd om het tekort op de loonkredieten op te vangen. Dit verklaart dus een lagere uitvoering ten opzichte van het definitieve budget.

MCE-3MIH2WC-WT – WANDELAAR INVEST

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de charterhuur en de verzekering van de SWATH beloodingsschepen van Wandelaar Invest NV aangerekend

Begrotingsuitvoering:

(keuro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	11.800	11.800	11.800	11.800	11.800	11.800

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

IX. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	12.100	8.801	0	187.045	187.035
BA-JR	12.100	8.801	0	187.627	187.617
BU	4.676	8.855	0	196.830	195.748

1.1. PROGRAMMA MA - MB0 - DEPARTEMENT MOW

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

MB0-9MAHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend die een duidelijke link vertonen met de apparaatsuitgaven. Zo worden onder meer op dit begrotingsartikel aangerekend:

- Terugbetaling van teveel betaalde lonen en vergoedingen;
- Ontvangsten uit de verkoop van roerende vermogensgoederen;
- Verkoop van departementale

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	12.100	0	0
BA-JR 2024	12.100	0	0
BU 2024	4.676	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij de begrotingsopmaak 2024 werd een éénmalige versnelling in de verkoop van gronden door De vlaamse Waterweg ingeschreven. Omwille van het feit dat dit destijds niet aan uitgavenzijde werd geventileerd betrof dit een besparingsmaatregel. Echter heeft deze versnelling zich niet effectief gerealiseerd.

Bijgevolg lagen de ontvangsten lager dan ingeschreven.

MB0-9MAHTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend van terugvorderingen bij de huidige werkgevers van personeelsleden met verlof voor opdracht. In het kader van de beheersvorming van de luchthavens Oostende-Brugge en Antwerpen worden daarnaast statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld aan de beide luchthavenexploitatie maatschappijen (LEM's). Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor de (private) LEM's. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge. Vanaf 2024 is een dergelijke regeling ook van toepassing voor het Eigen Vermogen Xperta (EV Xperta). In het kader van EV Xperta worden statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld. Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor het EV Xperta. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij het EV Xperta.

Begrotingsuitvoering:

/(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	8.801	0
BA-JR 2024	0	8.801	0
BU 2024	0	8.855	0

Inhoudelijke toelichting:

De toegewezen ontvangsten waren hoger (+54 keuro) dan bepaald bij de begrotingsaanpassing 2024:

- De toegewezen ontvangsten vanuit de LEM's bedroegen in uitvoering 5.688 keuro, ten opzichte van een geraamde ontvangst van 5.616 keuro (+72 keuro);
- De toegewezen ontvangsten vanuit het Eigen Vermogen Xperta bedroegen 3.077 keuro, ten opzicht van een geraamde ontvangst van 3.185 keuro (-108 keuro);

Tot slot waren er ook toegewezen ontvangsten in het kader van personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Regering met verlof voor opdracht en/of waarvan het salaris ten laste wordt genomen door andere overheden of vakorganisaties. Bij de begrotingsaanpassing werden in dit kader geen ontvangsten geraamd. De effectieve uitvoering bedroeg 90 keuro (+90 keuro).

Uitgaven

MB0-1MAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, lonen, toelagen en forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	44.956	48.112	50.074	44.956	48.112	50.074

Inhoudelijke toelichting:

De uiteindelijke beschikbare kredieten wijken 3.156 keuro af van de budgetten bij begrotingsaanpassing omwille van onderstaande herverdelingen:

- 1.350 keuro VAK en VEK, komende van MB0-1MAH2ZZ-WT in het kader van de realisatie van de ontvangsten resulterend uit de 6^e staatshervorming. Bij de begrotingsopmaak 2024 werden deze middelen aan uitgavenzijde ingeschreven in de begroting op artikel MB0-1MAH2ZZ-WT. Conform de afspraken bij de begrotingsopmaak 2024 kon het DMOW, bij effectieve realisatie van deze ontvangsten, deze middelen herverdelen naar het voorliggende loonartikel.
- 411 keuro VAK en VEK, komende van SA0-1SBA2AA-PR in het kader van het Europees Voorzitterschap 2024;
- 769 keuro VAK en VEK, komende van SG0-1SKC2TG-PR in het kader van het sectoraal akkoord;
- 560 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 4 keuro VAK en VEK, komende van komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 62 keuro VAK en VEK, komende van komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.

De uitvoering op jaareinde lag 1.962 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Het departement MOW heeft ter compensatie, en om maximaal binnen de goedgekeurde middelen te opereren, op jaareinde volgende budgetten (in VAK en VEK) laten blokkeren:

- 328 keuro VAK en VEK op artikel MB0-1MEH2EG-WT
- 31 keuro VAK en VEK op artikel MB0-1MDH2BA-WT
- 656 keuro VAK en VEK op artikel MB0-1MIH2SA-WT

De budgettaire blokkeringen sommeren naar 1.015 keuro VAK en VEK. Het verschil tussen de blokkeren en effectieve uitvoering betrof een budgettaire overschrijding.

MB0-1MAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden alle mogelijke werkingskosten aangerekend die nodig zijn voor de interne werking van het Departement.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	7.725	6.443	6.413	7.715	6.433	6.481

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggings- en vereffeningskredieten lagen op jaareinde 1.282 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen doorheen 2024:

- 1.350 keuro VAK en VEK naar MB0-1MAH2ZZ-LO in het kader van de realisatie van de ontvangsten resulterend uit de 6^e staatshervorming. Bij de begrotingsopmaak 2024 werden deze middelen aan uitgavenzijde ingeschreven in de begroting op voorliggend artikel. Conform de afspraken bij de begrotingsopmaak 2024 kon het DMOW, bij effectieve realisatie van deze ontvangsten, deze middelen herverdelen naar het loonartikel (MB0-1MAH2ZZ-LO);
- 49 keuro VAK en VEK, komende van SA0-1SBA2AA-PR in het kader van het Europees Voorzitterschap 2024;
- 17 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- 2 keuro VAK en VEK, komende van komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.

De VEK-uitvoering lag op jaareinde 48 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Dit is het gevolg van de boekhoudkunde verwerking van de 'te ontvangen facturen'.

MB0-1MAH4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, lonen en toelagen van de gedetacheerden en terbeschikkinggestelden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	8.801	3.926	8.390	8.801	3.926	8.390

Inhoudelijke toelichting:

In het kader van de beheersvorming van de luchthavens Oostende-Brugge en Antwerpen worden daarnaast statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld aan de beide luchthavenexploitatie maatschappijen (LEM's). Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor de (private) LEM's. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge.

Vanaf 2024 is een dergelijke regeling ook van toepassing voor het Eigen Vermogen Xperta (EV Xperta). In het kader van EV Xperta worden statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld. Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor het EV Xperta. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij het EV Xperta.

De inschatting van het benodigd budget bij BA2024 is gebeurd op basis van werkelijke uitvoering in 2023, aangevuld met een raming voor de budgetlast voor de terbeschikkinggestelde personeelsleden aan het Eigen Vermogen Xperta (EV Xperta).

Zoals de uitvoeringscijfers aantonen ligt de werkelijke realisatie in 2024 411 keuro lager dan geraamd. Gelet op het feit dat het uitgaven betreft via een fonds, kan er slechts uitgegeven worden wat er aan ontvangsten gerealiseerd wordt in het fonds.

1.2. PROGRAMMA MA - MC0 - AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	0	0	0	22.130	22.130
BA-JR	0	0	0	22.976	22.976
BU	0	0	0	24.409	24.278

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

MC0-1MAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de wedden van de personeelsleden van de afdelingen van MDK aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	19.754	21.086	22.547	19.754	21.086	22.547

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggings- en vereffeningskredieten lagen op jaareinde 1.332 keuro hoger dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

279 keuro VAK en VEK, komende van SG0-1SKC2TG-PR in het kader van het sectoraal akkoord;

251 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;

27 keuro VAK en VEK, komende van komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;

500 keuro VAK en VEK, komende van MC0-1MAH2ZZ-WT in het kader van de realisatie van de ontvangsten uit VBS (verkeersbegeleidingssysteem). Bij de begrotingsopmaak 2024 werden deze middelen aan uitgavenzijde ingeschreven in de begroting op artikel MC0-1MAH2ZZ-WT. Conform de afspraken bij de begrotingsopmaak 2024 kon MDK, bij effectieve realisatie van deze ontvangsten, deze middelen herverdelen naar het voorliggende loonartikel;

275 keuro VAK en VEK, komende van MC0-1MIH2WY-IS in het kader van de aanzuivering van de loonkredieten van Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust.

De effectieve uitvoering lag op jaareinde 1.461 keuro hoger dan de beschikbare kredieten. Dit werd deels (1.186 keuro, zijnde 81,1%) opgevangen door een budgettaire blokkering op artikel MC0-1MIH2WB-WT. Het restant betreft een budgettaire anomalieboeking.

MC0-1MAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene werkingskosten aangerekend van de afdelingen van MDK (bv. vorming, vergoedingen, diverse personeel gebonden kosten, informatica,...).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	2.376	1.890	1.862	2.376	1.890	1.731
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggings- en vereffeningskredieten lagen op jaareinde 486 keuro lager dan bij de begrotingsaanpassing 2024. Dit is het gevolg van volgende kredietherschikkingen:

500 keuro VAK en VEK, naar MC0-1MAH2ZZ-LO in het kader van de realisatie van de ontvangsten uit VBS (verkeersbegeleidingssysteem). Bij de begrotingsopmaak 2024 werden deze middelen aan uitgavenzijde ingeschreven in de begroting op artikel MC0-1MAH2ZZ-WT. Conform de afspraken bij de begrotingsopmaak 2024 kon MDK, bij effectieve realisatie van deze ontvangsten, deze middelen herverdelen naar het loonartikel (MC0-1MAH2ZZ-LO);

13 keuro VAK en VEK, komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in april 2024 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;

1 keuro VAK en VEK, komende van komende van CB0-1CBD2AB-PR in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies.

De uitvoering lag in lijn met de beschikbare kredieten op jaareinde.

1.3. PROGRAMMA MA - MCD - DAB LOODSWEZEN

DAB LOODSWEZEN

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	0	0	0	83.343	83.343
BA-JR	0	0	0	83.971	83.871
BU	0	0	0	82.379	82.246

Ontvangsten

MCD-2MAHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de terugvorderingen in kader van lonen en weddes aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

Uitgaven

MCD-3MAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en toelagen van de personeelsleden van de DAB Loodswezen aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	82.223	83.117	81.639	82.223	83.117	81.550

Inhoudelijke toelichting:

Op dit artikel worden de lonen en vergoedingen aangerekend.

MCD-3MAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden algemene werkings- en personeelskosten aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.120	854	740	1.120	754	696

Inhoudelijke toelichting:

Op dit artikel worden de algemene werkingskosten zoals huur, kantoorkosten etc. aangerekend.

1.4. PROGRAMMA MA - MCE - DAB VLOOT

DAB VLOOT

DAB Vloot heeft als kerntaak het inzetten van bemande, bedrijfsklare vaartuigen ten behoeve van diverse maatschappelijke en externe dienstverleningen binnen de overheidsniche.

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	0	0	0	38.210	38.210
BA-JR	0	0	0	39.856	39.856
BU	0	0	0	43.488	43.482

Uitgaven

MCE-3MAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, de toelagen en de forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van de DAB Vloot aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	36.281	37.777	41.413	36.281	37.777	41.400

Inhoudelijke toelichting:

De laatste wijziging betreft een verhoging die werd gecompenseerd door een aanpassing van de interne stroom Loodswezen-Vloot (cf. toelichting bij ontvangstenartikel MCE-2MIHAWY-OI) en diverse bijstellingen in het kader van de gevolgen van het sectoraal akkoord en indexaties (cf. toelichting bij ontvangstenartikel MCE-2MIHAZZ-OI)

De overschrijding in realisatie vs. de finale begroting is het gevolg van de sterk stijgende loonuitgaven (indexaties, endogene groei, wijzigende wetgeving, enz.) versus de niet-automatische bijstelling van de interne stroom Loodswezen-Vloot ter compensatie van deze stijgende loonuitgaven (cf. toelichting bij ontvangstenartikel MCE-2MIHAWY-OI).

MCE-3MAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de algemene werkingskosten aangerekend van de DAB Vloot (bv. vorming, vergoedingen, diverse personeel gebonden kosten, informatica,...).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.929	2.079	2.075	1.929	2.079	2.082

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

1.5. PROGRAMMA MA - MD0 - AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	0	0	0	103.433	103.433
BA-JR	0	0	0	106.170	106.170
BU	0	0	0	107.544	106.525

Uitgaven

MD0-1MAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met dit budget worden de wedden en de toelagen van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer betaald.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	89.276	91.988	93.416	89.276	91.988	93.416

Inhoudelijke toelichting:

Het totale jaarbudget op dit artikel (93.416 keuro) is 1.428 keuro hoger dan de uitvoering. Er werd een anomalie geboekt voor het verschil.

MD0-1MAH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor drie groepen van kosten binnen AWW:

- de aankopen van voertuigen en meubilair;
- de kosten voor ICT;
- de courante personeels- en werkingskosten zoals hospitalisatieverzekeringen, werving en selectie, brandstof, energie gebouwen, telefonie,

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	14.152	14.152	14.132	14.152	14.152	13.112

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK werd, op 20 keuro na, volledig vastgelegd. De realisatie van het VEK is 1.040 keuro lager dan voorzien.

MD0-1MAH4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen aangerekend van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer met verlof voor opdracht.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5	30	-4	5	30	-4

Inhoudelijke toelichting:

Er werd opgemerkt dat de code in Vlimpers voor een personeelslid foutief op MD0-1MAH4ZZ-LO werd aangerekend na terugkeer uit verlof voor opdracht. Voor de periode januari tot april was dit foutief aangerekend op MD0 1MA201. Daarom werden er correcties uitgevoerd op de aanrekeningen naar 1MA200 (MD0-1MAH2ZZ-LO). Hierdoor is daar een verschil ontstaan en is het uitvoeringsbedrag -4 keuro.

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

2.1. PROGRAMMA MI - MCD - DAB LOODSWEZEN

DAB LOODSWEZEN

Ontvangsten

MCD-2MIHAZZ-OG – OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het overgedragen overschot van vorige boekjaren aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCD-2MIHAZZ-OU – OVER TE DRAGEN TEKORT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt het over te dragen tekort van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	14.085	0	0
BA-JR 2024	14.085	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het over te dragen tekort bedroeg 14.085 keuro.

Uitgaven**MCD-3MIH2ZZ-OH – OVERGEDRAGEN TEKORT VORIGE BOEKJAREN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt het over te dragen tekort van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	14.085	14.085	0

Inhoudelijke toelichting:

Het over te dragen tekort bedroeg 14.085 keuro.

MCD-3MIH2ZZ-OV – OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het over te dragen overschot van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

2.2. PROGRAMMA MI - MCE - DAB VLOOT

DAB VLOOT

Ontvangsten**MCE-2MIHAZZ-OG – OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt het over te dragen overschot van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	59.794	0	0
BA-JR 2024	59.794	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het over te dragen overschot bedroeg 59.794 keuro.

MCE-2MIHAZZ-OU – OVER TE DRAGEN TEKORT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt het over te dragen tekort van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

Uitgaven

MCE-3MIH2ZZ-OH – OVERGEDRAGEN TEKORT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het overgedragen tekort van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel wordt pro memorie ingeschreven.

MCE-3MIH2ZZ-OV – OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het over te dragen overschot van het boekjaar aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	60.312	72.812	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd een verhoging van 12.500 keuro doorgevoerd ter financiering van de bouw van een nieuwe loodsboot voor de Westpost (zie toelichting bij ontvangstenartikel MCE-2MIHAZZ-OI).

X. LIJST MET AFKORTINGEN

(Tekst)

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werkings- en Toelagen (ESR-aggregaat)

XI. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

<u>Aard en titel</u>	Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van een onderzoeksinstantie voor scheepvaartongevallen op de Vlaamse binnenwateren
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, DVW en MDK
<u>Status</u>	Eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering medio 2025

<u>Aard en titel</u>	Verzameldecreet MOW IV
<u>Korte omschrijving</u>	Diverse technische aanpassingen aan sectorale wetgeving
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, AWV, MDK, DVW, De Lijn
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 20 maart 2024

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot oprichting van een Eigen Vermogen Xperta
<u>Korte omschrijving</u>	Dit decreet beoogt de oprichting van een Eigen Vermogen "Xperta" bij het departement Mobiliteit en Openbare Werken, dat als takenpakket zal hebben de uitvoering van technische ondersteuning op het vlak van mobiliteitsinfrastructuur enerzijds, dit binnen het kader van referentietaken aan de entiteiten mobiliteitsinfrastructuurbeheerders van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en andere beleidsdomeinen, en anderzijds de uitvoering van andere opdrachten inzake technische ondersteuning op het vlak

	van mobiliteitsinfrastructuur tegen betaling aan mobiliteitsinfrastructuurbeheerders.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 20 december 2023

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn en het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid en tot intrekking van het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit
<u>Korte omschrijving</u>	Dit decreet beoogt om het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn en het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid aan te passen aan de afspraken die er gemaakt zijn tussen de Vlaamse Regering en De Lijn in het kader van het openbaredienstencontract 2023-2027. Beide decreten worden ook aangepast met het oog op een meer efficiënte uitrol van het vervoer op maat, dat ook deel gaat uitmaken van de opdracht van de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn. De bepalingen van het hogervermelde decreet van 31 juli 1990 worden geactualiseerd in functie van gewijzigde regelgeving zoals het Bestuursdecreet en het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit wordt ingetrokken nu de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn zal instaan voor de aansturing van de Mobiliteitscentrale en het erbij horende contractbeheer.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW en De Lijn
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 21 februari 2024

<u>Aard en titel</u>	Decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellende in het kader van een proefproject
<u>Korte omschrijving</u>	Met dit decreet wordt een proefproject opgezet waarbinnen het mogelijk is om (bepaalde) herkeuringen

	te laten uitvoeren door erkende keurders bij erkende herstellende in plaats van bij een keuringsinstelling. Er wordt voorzien in een proefproject met een duurtijd van 5 jaar, met de mogelijkheid om met 5 jaar te verlengen bij een positieve evaluatie.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 9 mei 2024

<u>Aard en titel</u>	Decreet over de instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van een centraal fietsregister
<u>Korte omschrijving</u>	Het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de federale Staat heeft als doel de oprichting van een centraal fietsregister. Het centraal fietsregister en de daaraan verbonden diensten beogen het ontwikkelen van een landelijk uniform fietsregistratiesysteem ter preventie van fietsdiefstal en het bevorderen van het teruggeven van ontvreemde rijwielen aan hun eigenaar.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 20 december 2023

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot wijziging van het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit in dat verband en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
<u>Korte omschrijving</u>	Dit decreet wijzigt 2 decreten om deze in overeenstemming te brengen met de omzetting van richtlijn 2019/520 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer en ter facilitering van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over niet-betaling van wegentol in de Unie bij het decreet van 3 juni 2022 over elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer. Het voorziet eveneens in een gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2022/362 van het Europees parlement en de Raad van 24 februari 2022 tot wijziging van de Richtlijnen 1999/62/EG, 1999/37/EG en (EU) 2019/520 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, DFB en VLABEL

<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 30 april 2024

XII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Voorstel van resolutie over de invoering van een geïntegreerd ticket voor het openbaar vervoer

Van Els Robeyns, Annick Lambrecht, Bruno Tobback en Conner Rousseau

1449 (2022-2023) nr. 1

Dit voorstel werd aangenomen in plenaire vergadering

<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1671746>

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Basisbereikbaarheid in het openbaar vervoer 40-D (2023-2024) – Nr.1			
Aanbeveling 1 – Baseer toekomstige decreten voor ingrijpende hervormingsprojecten minimaal op de resultaten van de volgende elementen: (1) een evaluatie van de bestaande situatie, (2) een heldere toekomstvisie, (3) eenduidige, evenwichtige en realistische doelstellingen en (4) een realistische en efficiënte uitvoeringskalender.			
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Een meer diepgaande voorbereiding zou de complexiteit van bepaalde elementen vroeger zichtbaarder hebben gemaakt en hiermee geleid hebben tot minder onduidelijkheden en een meer realistische planning voor de opmaak van de uitvoeringsbesluiten. Dient te worden meegenomen in volgende hervormingsprojecten.		Gepland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)
Aanbeveling 2 – Test essentiële elementen van nieuwe concepten uit in proefprojecten, die op voorhand duidelijke doelstellingen meekrijgen en nadien voldoende tijd krijgen om geëvalueerd te worden.			
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 De te behalen doestellingen voor de proefregio's en de proefprojecten hadden, zeker in meer detail uitgewerkt kunnen worden. De focus lag hierdoor sterk op het plan en werkstructuur voor de vervoerregio's en te weinig op de operationele uitrol van innovatieve vervoeroplossingen voor het vervoer op maat in deze regio's. De hiervoor extra nodige middelen om deze projecten ten volle uit te rollen binnen het huidige netwerk, en de hier bijgevolg aan gekoppelde extra kosten, waren niet of onvoldoende		Gepland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

opgenomen. Dit is een belangrijk leerpunt om mee te nemen voor de toekomst.

Aanbeveling 3 – Veranker passende beleidsafstemming met andere beleidsdomeinen, zoals Omgeving, met het oog op een bijdrage tot het Vlaams Energie- en Klimaatplan en het toekomstig beleidsplan ruimte.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Door MOW en OMG wordt structureel samengewerkt rond de rapportering Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP), hier rond zijn de nodige afspraken gemaakt. Verder bestaat er het MOM (MOW-OMG) wat een overlegplatform is tussen MOW en OMG waarin structureel samengewerkt wordt, uitwisseling van kennis en afstemming van afspraken gebeurt. Naast deze bestaande initiatieven, zal maximaal ingezet worden om de samenwerking verder te bevorderen.		In uitvoering	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

Aanbeveling 4 – Aligneer nieuw beleid met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, alsook het principe dat niemand mag worden achterlaten (leave no one behind) uit de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties. Stuur Vizier 2030 in die zin bij.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap dat stelt dat iedereen op een gelijkwaardige wijze moet kunnen deelnemen aan de maatschappij vormt het uitgangspunt van de regelgeving rond aangepast vervoer (compensatiedecreet openbaredienstverplichting). Het principe van toegankelijkheid werden ook meegenomen in de regelgeving voor het bekomen van subsidies bij het uitbouwen van Hoppinpunten. Verder voorziet het bestek voor de Hoppincentrale voor		In uitvoering	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

de digitale kanalen dat de systemen veilig zijn en voldoen aan de eisen voor mensen met beperkingen. Ten minste wordt voldaan aan de laatste Europese richtlijn voor toegankelijke overheidswebsites en apps (EN 301 549).

Aanbeveling 5 – Voorzie bij ingrijpende hervormingsprojecten tijdig in een eenduidige en allesomvattende regelgevingsagenda en voer die binnen een redelijke termijn uit om de inwerkingtreding en toepassing op het terrein vlot te laten verlopen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Een meer diepgaande voorbereiding zou de complexiteit van bepaalde elementen vroeger zichtbaarder hebben gemaakt en hiermee geleid hebben tot minder onduidelijkheden en een meer realistische planning voor de opmaak van de uitvoeringsbesluiten.		Gepland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

Aanbeveling 6 – Voorzie bij grote hervormingsprojecten tijdig concrete taakomschrijvingen en een heldere rolverdeling.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Een meer diepgaande voorbereiding zou de complexiteit van bepaalde elementen vroeger zichtbaarder hebben gemaakt en hiermee geleid hebben tot minder onduidelijkheden en een meer realistische planning voor de opmaak van de uitvoeringsbesluiten.		Gepland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

Aanbeveling 7 – Voorzie bij grote hervormingsprojecten in een realistische projectplanning voor zowel de conceptuïtwerking als de implementatie, met aandacht voor de onderlinge afhankelijkheden van deelbeslissingen, strategische en operationele risicoanalyses met passende beheersmaatregelen, voortgangsrapportering en bijsturingsmogelijkheden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status

1	Een meer diepgaande voorbereiding zou de complexiteit van bepaalde elementen vroeger zichtbaarder hebben gemaakt en hiermee geleid hebben tot minder onduidelijkheden en een meer realistische planning voor de opmaak van de uitvoeringsbe-sluiten.	Ge-pland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)
---	--	----------	--

Aanbeveling 8 – Realiseer een goed uitgebouwd en aantoonbaar toezicht van het departement MOW op De Lijn als beheerder van het vervoersysteem.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Oprichting van een Vervoersautori-teit binnen DMOW	Uitge-voerd	
2	Jaarlijkse evaluatie en opvolging van het ODC 2023-2027	Afgerond voor het jaar 2023; voor het jaar 2024 wordt het rapport verwacht tegen het zomerreces 2025	In uitvoe-ring Het opvolgingsrapport voor het jaar 2023 werd opgemaakt en gepubliceerd op de website van de Vervoersautoriteit (https://www.vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken/beleidsthemas/vervoersaut oriteit) Het opvolgingsrapport voor het jaar 2024 wordt verwacht tegen het zomerreces 2025
3	Regelmatig overleg wordt georganiseerd met de AOT, FOD Mobiliteit & Brussels Mobilité	In uitvoe-ring	Periodiek overleg vindt plaats met de AOT, FOD Mobiliteit & Brussels Mobilité. Bijkomend worden bijkomende overlegmomenten omtrent specifieke thema's (bv. compensatieformule) ingepland.

Aanbeveling 9 – Waarborg, in samenspraak met de lokale besturen, een continue werking van de vervoerregioraden door passende ondersteuning te voorzien voor de uitvoering en opvolging van basisbereikbaarheid.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Het departement MOW heeft een toekomstvisie (vervoerregiowerking 2.o) opgesteld waarin hierop ingegaan wordt. Het uitvoeren van de in de Regionale Mobiliteitsplan-nen opgenomen acties is een gedeelde verantwoordelijkheid	Ge-pland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

van alle actoren. Alle actoren dienen dus in de komende meerjarenbegrotingen hiervoor de nodige middelen te voorzien. Voor de MOW-actoren zal dit via het GIP-verlopen, via bestaande subsidiesystemen aan steden/gemeenten bv. Hoppinpunten, fietspaden, ... en/of via eigen menskracht. Het team regionale beleidsmedewerkers (waaronder de administratieve voorzitters vallen) wordt best versterkt om de vervoerregiowerking optimaal te kunnen uitbouwen en dient de nodige middelen te hebben om jaarlijks een kwalitatieve monitoring te kunnen voeren en een evaluatie te kunnen uitvoeren zoals decretaal bepaald. nodige middelen te hebben om jaarlijks een kwalitatieve monitoring te kunnen voeren en een evaluatie te kunnen uitvoeren zoals decretaal bepaald.

Aanbeveling 10 – Voorzie in een periodieke opvolging van de doelstellingen opgenomen in de Vlaamse mobiliteitsvisie aan de hand van indicatoren met tussentijdse streefwaarden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Voor de operationalisering van de monitoring van de Vlaamse Mobiliteitsvisie 2040 wordt een koppeling gemaakt naar de 5 speerpunten die invulling geven aan de MOW-beleidsnota 2025-2029 (vanuit legislatuur overschrijdend perspectief)		Uitgevoerd	

2	Bij elk speerpunt wordt een analyse gemaakt van reeds bestaande en nieuwe KPI's		Uitgevoerd
3	De indicatoren worden opgenomen in het MoMo dashboard		In uitvoering Een aantal bestaande indicatoren zijn reeds opgenomen in MoMo, nieuwe zullen volgens het jaaractieplan van MoMo worden toegevoegd
4	De rapportage (i.e. het dashboard met de doelstellingen) wordt opgenomen door nieuw opgerichte transitienetwerken, de frequentie hiervan is nog vast te leggen	deadline vaststellen frequentie door transitienetwerken 12/2025	In uitvoering

Aanbeveling 11 – Zie erop toe dat de actieplannen van de regionale mobiliteitsplannen voorzien zijn van (1) een prioritering van acties, (2) de vereiste budgetten om deze te realiseren en (3) mijlpalen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	In al de mobiliteitsplannen is een prioritering van acties en inschatting van de nodige budgetten opgenomen. De granulariteit hiervan verschilt weliswaar en hoe verder in de toekomst gesitueerd hoe groter de onzekerheidsmarge. Verdere actie nog te plannen.	Gepland	Eerste rapportering over de acties en aanbevelingen is voorzien eind 2025 (aanbeveling gericht aan VR)

Aanbeveling 12 – Zorg dat de doelstellingen inzake modal shift en andere Vlaamse, grondwettelijk en internationaal verankerde doelstellingen kunnen gerealiseerd worden op basis van het principe van vraaggestuurd aanbod.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Basisbereikbaarheid heeft tot doel om tot een vraaggestuurd OV te komen. Via Hoppin wordt voluit ingezet op een modal shift weg van de eigen wagen.	In uitvoering	(aanbeveling gericht aan VR)

Aanbeveling 13– Voorzie in een regelmatige, periodieke monitoring van en rapportage over de werkelijke vervoersvraag en de eventuele discrepantie met het aanbod. Maak op basis hiervan duidelijk wat de budgettaire noden zijn om de dienstverlening bij te sturen en zo blinde vlekken en overaanbod te vermijden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Jaarlijkse evaluatie van de vervoersplannen in de 15 vervoerregio's	In uitvoering	De Lijn heeft in februari 2025 een eerste evaluatie van de vervoersplannen van de 15 vervoerregio's uitgevoerd. Hierbij wordt

			een vergelijking gemaakt tussen de periodes 06/01/2024 t.e.m. 30/06/2024 en 07/01/2023 t.e.m. 30/06/2023. Op basis van deze resultaten bekijken we de bijkomende vragen om het openbaar vervoer te versterken en/of blinde vlekken in bepaalde regio's aan te pakken. Hierover zal vervolgens gerapporteerd worden aan de Vlaamse regering in het najaar 2025.
2	Opmaak van een kader aanbodsautonomie	In uitvoering	De opmaak van dit kader is in voorbereiding.
Aanbeveling 14 – Het is aangewezen na te gaan of de a priori kostprijsberekening voor kernnet en aanvullend net overeenkomt met de werkelijke kost na uitvoering en hierover transparant te communiceren.			
	Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status Toelichting bij de status
1	Vanuit de Vervoersautoriteit wordt gewerkt aan de opmaak van een compensatie-formule		In uitvoering In het kader van de uitwerking van een compensatieformule is reeds overleg geweest met de AOT en FOD Mobiliteit. Deze collega's gaven aan dat het uitwerken van een compensatieformule een relatief lang en intens traject is. Daarom worden nu de nodige voorbereidingen getroffen zodat een compensatieformule beschikbaar is tegen het nieuwe ODC. Binnen dit traject zullen DMOW en De Lijn intens samenwerken om tot een transparante compensatieformule te komen.
2	Beschikbaar zijn van een opvolgingstool		In uitvoering De doelstelling om te voorzien in een (tussentijdse) opvolgingstool wordt nog steeds nagestreefd : deze is voorlopig opgezet in een development omgeving met als testjaar 2023. De issues waar we vandaag nog tegen lopen

zijn de verdeling naar de netten (door de fasering loopt ook de verdeling KN/AN gefaseerd, en zal deze pas finaal zijn bij de 100% uitrol van basisbereikbaarheid : lees 2025) + de opvolging van de kosten volgens de externe kostenmethodiek (door te werken met gewogen gemiddelde kostparameters). Eens we deze getackeld hebben, dient deze opvolgingstool nog overgezet te worden naar productie. We werken hiervoor nauw samen met de collega's van DAA, en hebben op regelmatige basis overleg om de vooruitgang en next steps te bespreken.

Aanbeveling 15 – Zorg voor voldoende detaillering van de verschillende vervoerslagen van basisbereikbaarheid in de BBT en maak in de begroting van De Lijn een onderscheid tussen exploitatiekosten, algemene werkingskosten en vervoersontvangsten, zodat het gevoerde beleid kan geëvalueerd worden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 In de begroting van De Lijn wordt reeds een aparte lijn voorzien voor de vervoersontvangsten. Daarnaast wordt in de begroting van De Lijn aan uitgavenzijde ook een opdeling gemaakt van de verschillende types aan werkings- en exploitatiekosten. De opmerking dat de opdeling van de verschillende vervoerslagen binnen basisbereikbaarheid nog beter naar voor kan komen in de BBT is terecht. De rol van De Lijn zal er in bestaan om hier toekomstgericht op voorbereid zijn, door vanuit het hernieuwd CO model de reële kosten automatisch te alloceren aan de verschillende vervoerslagen, met een onderscheid naar exploitatie- en werkingskosten zodat de link kan gelegd worden met de gedetailleerde begroting.		Gepland	Op vandaag zijn er nog geen stappen gezet in de opzet en ontwikkeling van een nieuw/aangepast CO model. Dit blijft nog wel steeds een doelstelling, want hierdoor zullen we in de toekomst tegemoet kunnen komen aan deze aanbeveling vanuit het auditrapport basisbereikbaarheid (bijv. detaillering in vervoerlagen). Op vandaag is dit slechts ten dele mogelijk en zal er aandacht moeten gaan achter het proces bij de registratie waardoor kosten/opbrengsten aan de correcte component gealloceerd kunnen worden

Aanbeveling 16 – Volg de reizigersaantallen gedetailleerd op en onderzoek de oorzaken van de evoluties om de invulling van de vervoersvraag te optimaliseren.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 De Lijn zal in 2024 naar een accuratere meting gaan van de opstappers en de bezetting van elke lijn. Hiervoor is de uitrol van de installatie van telcamera's lopende. Er zal eveneens een extrapolatie-algoritme in gebruik genomen worden die voor de ritten gereden door voertuigen die nog niet uitgerust zijn met een telcamera, een accurate inschatting maakt op basis van een model dat getraind wordt met telcamera data.		In uitvoering	De uitrol van telcamera's loopt volgens plan. Op dit moment kunnen we van meer dan 20% van de lijnen met meer dan 90% correctheid, uitspraken doen over de bezetting.

Aanbeveling 17 – Werk alle vormen van vervoer op maat met spoed uit en integreer ze in het aanbod van de hoppincentrale, ook op het vlak van tarifiering, reservatie en betaling.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Voor de verschillende types aanbod die op dit ogenblik nog niet geïntegreerd zijn in de Hoppincentrale lopen gesprekken met de stakeholders over hoe deze geïntegreerd kunnen worden in de Hoppincentrale en welke acties hiervoor (bv. regelgevend) voor nodig zijn om dit te kunnen realiseren. Bv. voor het flex+ vervoer moet eerst de mobiliteitsindicatiestelling op basis van capteerbare gegevens waarbij ook andere beleidsdomeinen een belangrijke rol spelen op punt gesteld worden en omgezet worden in regelgeving alvorens een inkanteling mogelijk is. Mits de nodige budgetten kan De Lijn de verdere integratie voorzien van publiek en privaat aanbod in een zogenaamde MaaS-applicatie.		In uitvoering	De VOM-deelvoertuigen worden volop uitgerold. Er werden 14 subsidieovereenkomsten getekend met de door de vervoerregio's aangeduide penhouders, meestal intercommunales. In 2023 werden ook de eerste subsidiedossiers behandeld. In 6 vervoerregio's werden de VOM-deelfietsen reeds volledig uitgerold. Met de uitrol van de VOM-deelwagens werd ook gestart in de 7 vervoerregio's die een aanbod voorzien.

Aanbeveling 18 – Neem de nodige doorstromingsmaatregelen om het openbaar vervoer te bevorderen en aldus de modal shift te realiseren.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
---------------------	--------------------------	--------	---------------------------

1	In de schoot van de 'Task Force doorstroming' wordt het programma opgesteld welke doorstromingsmaatregelen genomen zullen worden. De Lijn en AWV zijn vertegenwoordigd. Input vanuit de regionale mobiliteitsplannen wordt tevens meegenomen.	In uitvoering	TF Doorstroming betreft een continu proces. Voorstellen van maatregelen worden opgenomen in het GIP.
---	---	---------------	--

Aanbeveling 19 – Voorzie in een prioriteringsmechanisme voor de realisatie van alle hoppinpunten, opdat de cruciale hoppinpunten versneld worden ingericht.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	AWV heeft obv verschillende criteria (zie hoger) telkens een jaarprogramma opgemaakt. Hierbij wordt rekening gehouden met focuspunten vanuit het beleid (via DMOW) en realiseerbaarheid op het terrein.	In uitvoering	De inrichting van Hoppinpunten langs gewestwegen (AWV) is reguliere werking en verloopt obv een jaarprogramma, rekening houdend met specifieke focuspunten vanuit beleid (via DMOW).
2	Door de VVSG is in samenwerking met DMOW & AWV een Hoppin-academie opgericht specifiek gericht op mobiliteitsambtenaren van lokale besturen. Doel is om de continuïteit te waarborgen richting de nieuwe lokale legislatuur en ervoor te zorgen dat er voldoende budget in de meerjarenbegroting van lokale besturen wordt opgenomen zodat lokale besturen de komende jaren een versnelling kunnen plaatsen in de realisatie van kwaliteitsvolle Hoppinpunten.	In uitvoering	
3	Voorrang aan ontwikkeling van Hoppinpunten op carpoolparkings en P+R's conform het Regeerakkoord en de Beleidsnota	In uitvoering	De inrichting van HP op carpoolparkings en P+R's is een doorlopende actie en wordt in overleg met de VVR voorbereid.

Aanbeveling 20 – Ontwikkel de hoppinpunten tot volwaardige vervoersknooppunten door in te zetten op performant databeheer en een performante data-uitwisseling, opdat aan de gebruiker realtime-informatie kan worden aangeboden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Doorontwikkeling Hoppinpuntendatabank		In uitvoering	De doorontwikkeling van de HPdatabank is een doorlopende actie. In 2025 focussen we op de koppeling van de databank met de haltebestanden van De Lijn.

Aanpak van gevaarlijke punten voor een betere verkeersveiligheid

37-E (2021-2022) - Nr. 1

Aanbeveling 1 – Voldoende ambitieuze tussentijdse doelstellingen formuleren om Vision Zero tegen 2050 te kunnen halen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 In het Verkeersveiligheidsplan 2021-2025 zijn ambitieuze en tevens tussentijdse doelstellingen m.b.t. verkeersveiligheid geformuleerd: een reductie van het aantal verkeersslachtoffers van 25% tegen 2025, van 50% tegen 2030, geen voetgangers- en fietsdoden meer tegen 2040 en een Vision Zero tegen 2050.		Uitgevoerd	https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheid/splan-vlaanderen
2 Actualisatie Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen – periode 2026-2030		In uitvoering	Tegen begin 2026 wordt het huidige Vlaamse verkeersveiligheidsplan geactualiseerd. Hierbij zullen ook de in het vorige verkeersveiligheidsplan geformuleerde doelstellingen worden (her)bekeken.

Aanbeveling 2 – Maatregelen tijdig afstemmen op doelstellingen en bijsturen op basis van permanente evaluatie.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 In het Verkeersveiligheidsplan 2021-2025 zijn 9 prioritaire aandachtspunten en 37 concrete maatregelen opgenomen. De		In uitvoering	Voorbeelden van bijsturingen waren o.a.: - het opstarten van MIA Quick Scans sinds eind 2022 wat eind 2024-begin 2025 aanleiding gaf tot een

realisatie en effecten van de maatregelen worden opgevolgd aan de hand van een semestriële voortgangsrapportering, die als input dient voor het opmaken van een jaarlijks werkprogramma. Tussentijdse bijsturing van lopende maatregelen of het opstarten van nieuwe maatregelen is op basis van de semestriële voortgangsrapportering eveneens mogelijk.	nieuw pilootproject IDVO bij AWV, - Het versneld uitvoeren van de fietsbrochure in Q1-2023 - Aanpassingen aan de GAS-5 (GAS-snelheid) regelgeving - Heroriënteren van sensibiliseringscampagnes voor de promotie van fietsveiligheid - , ...
--	--

Aanbeveling 3 – Een duidelijke onderzoeks- en beleidscyclus opmaken en uitvoeren. Opeenvolgende onderzoeksagenda's baseren op de grondige evaluatie van beleidsplannen. Nieuwe onderzoeksagenda's opmaken in functie van beleidsbepaling. Onderzoeksagenda en beleidsplannen elkaar wederzijds laten voeden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 De maatregel "36. Onderzoeksresultaten worden benut in concrete beleidsacties" in het Verkeersveiligheidsplan 2021-2025 werd concreet doorvertaald in een longlist van mogelijke onderzoeken op basis van voorstellen vanuit de Task Force, het Vlaams Forum voor Verkeersveiligheid en tevens gebaseerd op de diepgaande omgevings- en data-analyse door het DMOW. In overleg met de minister werd deze longlist, in overeenstemming met de beleidsprioriteiten van de minister en op basis van de noden gedetecteerd in de voorbereidende analyse, tot een shortlist herleid en door de minister goedgekeurd (waarna toelichting aan de		In uitvoering	https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheid/sonderzoek https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheid/sonderzoek/taskforce-verkeersveiligheid

Taskforce Verkeersveiligheid volgde).			
2	Opstart nieuwe raamovereenkomst verkeersveiligheidsonderzoek, met in dit kader belangrijke onderzoeksopdrachten: - Evaluatie VPV 2021-2025 (aanvullend bij eerder uitgevoerde bevraging bij de stakeholders) - Omgevingsanalyse VPV 2026-2030 (aanvullend bij het betrekken van de stakeholders via focusgroepen)	In uitvoering	Voor de uitvoering van het verkeersveiligheidsonderzoek in het kader van de onderzoeksagenda wordt vandaag gebruik gemaakt van een raamovereenkomst, die gesloten is voor een periode van 4 jaar en loopt tot september 2028. De opdracht Evaluatie VPV 2021-2025 heeft betrekking op uitvoering van een: - Benchmark van verkeersveiligheidsplannen uit een aantal andere regio's/landen, - Effectevaluatie van verkeersveiligheidsmaatregelen. De opdracht Omgevingsanalyse VPV 2026-2030 heeft betrekking op: - Een doorgedreven analyse van de (evolutie) van de verkeersongevallen, naar o.m. locatie, tijdstip, slachtofferkenmerken en ongevalskenmerken. - Een analyse van risicofactoren, KPI's en gekende ongevalsfactoren en -oorzaken. - Identificeren van toekomstige trends en ontwikkelingen, waarmee het plan rekening dient te houden om het zo future-proof te maken. - Bepalen van prioritaire aandachtspunten, voortvloeiend uit de analyse van voorgaande elementen. Onderzoek naar de wijze waarop steden en gemeenten GAS snelheid integreren in het lokale verkeersveiligheidsbeleid
Aanbeveling 4 – Verschillende reactieve en proactieve maatregelen evalueren in het verkeersveiligheidsbeleid in functie van de kosten-baten en bijdrage aan verkeersveiligheid.			
Omschrijving acties	Uitvoering	Status	Toelichting bij de status
	g gepland tegen		

1	Het Verkeersveiligheidsplan 2021-2025 omhelst logischerwijs een evenwichtige samenstelling van een reactief en een proactief maatregelenpakket. Waar de gevaarlijke punten-aanpak uiteraard als reactief te duiden is, wordt dit anderzijds aangevuld met proactieve maatregelen op het vlak van zowel educatie als sensibilisering, maar evengoed via het uitvoeren van verkeersveiligheidsaudits en – inspecties van het wegennet.	Uit-gevoerd	https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheidsplan-vlaanderen
2	Bij de opmaak van het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 werd op basis van de informatie uit het Europese SafetyCube project een inschatting van de te verwachten impact van de maatregelen gemaakt.	Uit-gevoerd	
3	Binnen het geplande raamcontract voor kwaliteitsadvies (zie ook 2.1 hierna) wordt de bijkomende mogelijkheid van kwaliteitsadvies bij infrastructuurwerken en verkeersveiligheidsaudits en – inspecties mogelijk gemaakt.	Uit-gevoerd	Bij het beoordelen van de offertes voor kwaliteitsadvies bij infrastructuurwerken werden 5 experten voor het luik MIA Quick Scans geselecteerd en werden opdrachten aan hen toegekend. Voor de verkeersveiligheidsaudits en – inspecties waren de offertes inhoudelijk te verschillend om de opdracht te kunnen gunnen.
4	Evaluatie VPV 2021-2025	In uitvoering	De opdracht Evaluatie VPV 2021-2025 heeft betrekking op uitvoering van een: - Benchmark van verkeersveiligheidsplannen uit een aantal andere regio's/landen,

	- Effectevaluatie van verkeersveiligheidsmaatregelen.
--	---

Aanbeveling 5 – Evidence-based beleid in de praktijk brengen en monitoring- en evaluatiereflex op permanente basis uitbouwen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 is gebaseerd op een uitgebreide analyse van de beschikbare verkeersveiligheidscijfers en een interne analyse van de uitvoering van het voorgaande verkeersveiligheidsplan.		Uitgevoerd	https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1626161773/BIJLAGE_2_-_Tabellen_prioritaire_aandachtspunten_napyn4.pdf
2 Daarnaast is de selectie van de huidige shortlist van de onderzoeksagenda verkeersveiligheid in overeenstemming met de maatregelen van het Verkeersveiligheidsplan 2021-2025.		Uitgevoerd	https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheidsonderzoek
3 De semestriële monitoring werkt als Early Warning System voor het bijsturen van de maatregelen		In uitvoering	https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/semestriële-voortgangsrapportering
4 Evaluatie VPV 2021-2025		In uitvoering	De opdracht Evaluatie VPV 2021-2025 heeft betrekking op uitvoering van een: - Benchmark van verkeersveiligheidsplannen uit een aantal andere regio's/landen, - Effectevaluatie van verkeersveiligheidsmaatregelen.
5 Omgevingsanalyse VPV 2026-2030		In uitvoering	De opdracht Omgevingsanalyse VPV 2026-2030 heeft betrekking op: - Een doorgedreven analyse van de (evolutie) van de verkeersongevallen, naar o.m. locatie, tijdstip, slachtofferkenmerken en ongevalskenmerken.

			- Een analyse van risicofactoren, KPI's en gekende ongevalsfactoren en -oorzaken. - Identificeren van toekomstige trends en ontwikkelingen, waarmee het plan rekening dient te houden om het zo future-proof te maken. - Bepalen van prioritaire aandachtspunten, voortvloeiend uit de analyse van voorgaande elementen.
6	Extra evaluatiemogelijkheid en worden voorzien via het nieuwe raamcontract adviesverlening.	Uit-gevoerd	Bij het beoordelen van de offertes voor kwaliteitsadvies bij infrastructuurwerken werden 5 experts voor het luik MIA Quick Scans geselecteerd en werden opdrachten aan hen toegekend. Voor de verkeersveiligheidsaudits en -inspecties waren de offertes inhoudelijk te verschillend om de opdracht te kunnen gunnen.

Aanbeveling 6 – Verkeersveiligheid altijd laten primeren bij beleidskeuzes, wat moet blijken uit de genomen maatregelen en de uitvoering.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Actualisatie Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen – periode 2026-2030		In uitvoering	Tegen begin 2026 wordt het huidige Vlaamse verkeersveiligheidsplan geactualiseerd. Dit zal ook aanleiding geven tot een geactualiseerd maatregelenpakket.
2 Verkeersveiligheid werd als 1 van de 5 speerpunten binnen het beleidsdomein MOW naar voor geschoven.		In uitvoering	De 5 naar voor geschoven speerpunten binnen het beleidsdomein MOW zijn: - Verkeersveiligheid - Duurzaam en vlot personenvervoer - Duurzaam en vlot goederenvervoer - Performante infrastructuur - Omgaan met klimaatverandering

Aanbeveling 7 – De noodzakelijke VTE's inzetten om de regierol van het departement MOW waar te maken.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Oprichting transitienetwerken (netwerken gebouwd rond onze maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst)		In uitvoering.	Met de transitienetwerken willen we meer programmatorisch en geïntegreerd samenwerken over entiteiten en beleidsdomeinen heen voor uitdagingen die niet (efficiënt en optimaal) binnen één entiteit of beleidsdomein opgenomen kunnen

overeenkomstig de vijf speerpunten binnen het beleidsdomein MOW, waarbij “verkeersveiligheid” één van de speerpunten is.		worden. Het trekkerschap hiervan ligt bij het departement MOW. AWW maakt standaard deel uit van het kernteam van dit transitienetwerk.	
Aanbeveling 8 – De nieuwe governancestructuur moet daadkrachtig optreden, zichzelf tijdig evalueren en indien nodig bijsturen. Relevante actoren zoals het AWW moeten maximaal betrokken worden.			
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 We blijven luisteren naar diverse belanghebbenden en delen onderling ervaring en kennis met mekaar uit. De verkeersveiligheidsexperts en mobiliteitsdeskundigen binnen de Taskforce Verkeersveiligheid, waaraan het AWW sinds eind 2022 ook stelselmatig deelneemt, maken hun prioriteiten helder en formuleren hun adviezen bij de ontwerp teksten voor afwegingskaders, vademecums en geplande initiatieven. Bij de verkeersveiligheidstafels met lokale overheden en lokale politie hebben we gefocust op doorgedreven verkeersveiligheidsanalyses per provincie tot op gemeentelijk niveau.		Uitgevoerd	<u>Legislatuur 2019-2024:</u> https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheidsonderzoek/taskforce-verkeersveiligheid <u>Legislatuur 2025-2029:</u> De opstart van de nieuwe stuurgroep voor de governance bij het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2026-2030 is in voorbereiding, in overleg met het kabinet De Ridder. Tegen midden 2026 sluiten we een verkeersveiligheidspact af met de lokale besturen.
2 Oprichting transitienetwerken (netwerken gebouwd rond onze maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst) overeenkomstig de		In uitvoering	Met de transitienetwerken willen we meer programmatorisch en geïntegreerd samenwerken over entiteiten en beleidsdomeinen heen voor uitdagingen die niet (efficiënt en optimaal) binnen één entiteit of beleidsdomein opgenomen kunnen worden. Het trekkerschap hiervan ligt

	vijf speerpunten binnen het beleidsdomein MOW, waarbij “verkeersveiligheid” één van de speerpunten is.		bij het departement MOW. AWV maakt standaard deel uit van het kernteam van dit transitienetwerk.
3	Actualisatie Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen – periode 2026-2030	In uitvoering	Tegen begin 2026 wordt het huidige Vlaamse verkeersveiligheidsplan geactualiseerd. Hierbij zal ook AWV, voor wat betreft de infrastructuurinsteek, een belangrijke rol vervullen.

Aanbeveling 9 – Duidelijkheid brengen bij investeringen die gelinkt zijn aan verschillende doelstellingen, GIP opwaarderen tot performante realisatietool, stappen zetten in realisatie prestatiebegroting.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Via het GIP worden de investeringen binnen het beleidsdomein MOW opgevolgd.		In uitvoering	Het geïntegreerd investeringsprogramma is het instrument in het beleidsdomein dat gebruikt zal worden voor de sturing van de keuzes voor investeringen en prioriteiten. Zoals voorzien in het regeerakkoord is de investeringscel bij het departement MOW ondertussen opgericht. Deze linkt investeringskeuzes aan beleidskeuzes en kijkt modusneutraal, vraaggericht en kritisch naar alle voorstellen die binnen het beleidsdomein MOW ingediend worden. Op basis van die analyse zal de investeringscel van het departement MOW-projecten voorleggen die een maximaal hefboomeffect hebben. Enkel de projecten die in het GIP opgenomen worden, zullen nog uitgevoerd worden. We koppelen dit GIP expliciet aan de meerjarenraming waardoor we enkel keuzes maken waarvan we weten dat ze ook budgettair afgedekt zullen zijn en we tegelijk ook een verantwoording geven voor de investeringskredieten die in de Vlaamse begroting ingeschreven zijn.

Aanbeveling 10 – Inzetten op performanter kennisbeheer en datasystemen, en systematische uitwisseling tussen AWV en departement MOW.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Systematische informatie-uitwisseling tussen DMOW en AWV		Uitgevoerd (jaarlijks her-haald)	

over de nieuwe dynamische lijst zelf loopt al sinds de start van de opmaak van de dynamische lijst. DMOW zorgt er ook bijkomend voor dat bij opmaak van de nieuwe dynamisch lijst het KIM-nummer reeds wordt toegevoegd, zodat direct duidelijk wordt of het al dan niet een nieuw gevaarlijk punt betreft.

Aanbeveling 11 – Nieuwe data-architectuur implementeren en opmaakproces optimaliseren.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 De operationalisering van de eerder uitgevoerde architectuuranalyse is lopend.		In uitvoering	Een eerste mijlpaal is de afwerking van een tool die de controle van de gevaarlijke punten, evenals de opmaak van de dynamische lijst (en hiermee samenhangende info) via verdere automatisering faciliteert. Een tweede mijlpaal is de afwerking van de functionele analyse, die nu uitgewerkt wordt.

Aanbeveling 12 – Het historisch programma zo vlug mogelijk afwerken en de kosten verder beheersen. Voor de projecten in ontwerpfase eerst de toegevoegde waarde van uitvoering nagaan.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Afwerken historisch programma		In uitvoering	Momenteel zijn 804 van de 809 punten van de historische lijst gevaarlijke punten afgerond. Op 4 locaties zijn de (voorbereidende) werken aangevat. Op één laatste locatie is de ingreep nog in voorbereiding.

Aanbeveling 13 – Een eindevaluatie van het historisch programma uitvoeren, waarbij vooral het effect wordt nagegaan van de soort ingrepen en de type-oplossingen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Uitvoering onderzoek "Effectevaluatie historische en dynamische		Uitgevoerd	Onderzoeksrapport beschikbaar via https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/veiligheidsonderzoek/effectevaluatie-aanpak-gevaarlijke-punten (met als voorwerp

gevaarlijke puntenlijst”	van de opdracht enerzijds een eindevaluatie van de historische gevaarlijke puntenlijst én anderzijds een tussentijdse effectevaluatie van de aanpak van gevaarlijke punten via jaarlijkse dynamische gevaarlijke puntenlijsten).
--------------------------	--

Aanbeveling 14 – Een transparante werking opzetten van de dynamische lijsten voor monitoring, evaluatie, budget en communicatie.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Publicatie dynamische gevaarlijke puntenlijst op vlaanderen.be én op wegenenverkeer.be		Uit-gevoerd (jaarlijks herhaald)	https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/gevaarlijke-punten https://wegenenverkeer.be/veilig-op-weg/gevaarlijke-punten
2 Dynamische gevaarlijke puntenlijst(en) als open data beschikbaar		Uit-gevoerd (jaarlijks herhaald)	https://www.vlaanderen.be/datavindplaats

Aanbeveling 15 – De dynamische werking van de lijsten bewaken. Daarvoor dient het AWV beter te prioriteren via een doorgedreven permanente monitoring en analyse. Hardnekkige punten (punten die meermaals punten voorkomen op de jaarlijkse dynamische lijst) en punten met een hoge prioriteitscore moeten daarbij voorrang krijgen op de eenmalige punten of punten met lage prioriteitscores. Alle punten moeten worden opgevolgd, maar de operationele planning moet steunen op voldoende onderbouwde prioritering. Er moet worden nagegaan of een punt na een aanpak via quick win nog voldoende potentieel heeft op verbetering om de geplande structurele ingreep, inclusief de kostprijs, te verantwoorden.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Prioritering hardnekkige gevaarlijke punten			Locaties waar veel ongevallen gebeuren, komen op de lijst van gevaarlijke punten te staan. AWV werkt met een dynamische lijst, gebaseerd op recente ongevalsgegevens. Op de dynamische lijst gevaarlijke punten wordt een hoger gewicht toegekend aan ongevallen met kwetsbare weggebruikers. De punten op deze lijst worden systematisch aangepakt door AWV. Na de doorrekening van de dynamische lijst gevaarlijke punten, vindt er voor die locaties waarbij de oorzakelijke factor onduidelijk is aanvullende verkeerskundige onderzoeken. Dit om te bepalen welke ingrepen nodig zijn om de

	verkeersveiligheid te verhogen. De dynamische lijst gevaarlijke punten is vernieuwd en telt 264 locaties. Sinds de start van de dynamische lijst pakte AWW 399 punten aan, dat is gemiddeld één gevaarlijk punt om de zes dagen. Elk jaar verdwijnen er gevaarlijke locaties, maar er komen ook elk jaar nieuwe bij. Een kruispunt kan bijvoorbeeld door een gewijzigde verkeerssituatie meer verkeer krijgen, waardoor de kans op ongevallen stijgt. 110 punten (42%) op de lijst zijn ondertussen aangepakt en op 44 punten (17%) zijn werken in uitvoering of op korte termijn gepland.
--	---

Aanbeveling 16 – Het opvolgingssysteem in KIM verder uitwerken met het oog op permanente monitoring en evaluatie, en op een performantere data-uitwisseling tussen de entiteiten voor de dynamische lijst.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Zie aanbeveling 10		Uitgevoerd	

Aanbeveling 17 – Een effectevaluatie opzetten, waarbij de quick wins, de structurele ingrepen en de punten met een dubbele aanpak worden geëvalueerd.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Uitvoering onderzoek “Effectevaluatie historische en dynamische gevaarlijke puntenlijst”		Uitgevoerd	Onderzoeksrapport beschikbaar via https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheidsonderzoek/effectevaluatie-aanpak-gevaarlijke-punten (met als voorwerp van de opdracht enerzijds een evalueatie van de historische gevaarlijke puntenlijst én anderzijds een tussentijdse effectevaluatie van de aanpak van gevaarlijke punten via jaarlijkse dynamische gevaarlijke puntenlijsten).

**Spartacuslijn 1 (Hasselt-Maastricht) - Onderbouwing van de keuze voor een trambus
40-A (2023-2024) – Nr.1**

Aanbeveling 1 – Onderzoeken welke bijkomende maatregelen kunnen worden genomen om het openbaar vervoer in Limburg alsnog performant(er) te maken, opdat het een alternatief kan zijn voor de auto en de doelstellingen 'modal shift' en 'vermindering van aantal voertuigkilometers' gerealiseerd worden.

	Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Opmaak van een nieuwe projectdefinitie HOV Lijn 1	2025	Uitgevoerd	In het najaar van 2023 is studieopdracht opgestart door De Werkvennootschap. Er is gestart met een inventarisatie en analyse, aangevuld met verkennende gesprekken met de betrokken administraties en lokale besturen. Begin 2024 heeft gebiedsgericht ontwerpend onderzoek plaatsgevonden, inclusief bespreking van bevindingen in werksessies met de betrokken administraties en lokale besturen. In het najaar 2024 wordt hiervan een synthese gemaakt. In het voorjaar 2025 heeft De Werkvennootschap het voorstel van nieuwe projectdefinitie HOV Lijn 1 Hasselt-Maastricht afgerond. De stand van zaken is reeds besproken met de betrokken administraties in een werksessie op 27 februari 2025. Het doel was te komen tot een ambitieus maar evengoed haalbaar/betaalbaar HOV-project. De meerwaarde wordt aangetoond op basis van cijfers van reizigerspotentieel, via doorrekeningen met het regionaal verkeersmodel (RVM). Het voordeel van de keuze voor een busgebaseerd systeem is de kans tot slimme fasering en spreiding in de planning. In de huidige aanpak van De Werkvennootschap kan er gewerkt worden met 'quick wins' gericht op de doorstroming van het HOV op korte termijn. Dit maakt het project meer haalbaar, zowel naar noodzakelijke vergunningen en budgetten. Het is de ambitie om in 2025 een meerjarig geïntegreerd investeringsprogramma (GIP) op te maken en goed te keuren bij begrotingsaanpassing 2025

				die een overzicht geeft van alle projecten waaraan gewerkt wordt de komende legislatuur. Op basis van het voorstel van nieuwe projectdefinitie voor HOV Lijn 1 zal beslist moeten worden of dit project een prioriteit is om deze legislatuur extra middelen voor bepaalde infrastructurele ingrepen voor vrij te maken.
2	Afstemming met VVM De Lijn en team MOW invm verder uitwerk (H)OV-netwerk in functie van 'modal shift' doelstellingen (cfr. RMP VVR Limburg)	2025	In uitvoering	Zie tekst onder Aanbeveling 1, actie 1

Aanbeveling 2 – Het kostenplaatje van de trambus volledig in kaart brengen, bijvoorbeeld aan de hand van de life cycle cost. Ook rekening houden met studiekosten.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Opmaak SSK-raming nieuwe projectdefinitie HOV Lijn 1 deel infrastructuur DWV	2025	Uitgevoerd	Zie tekst onder Aanbeveling 1, actie 1
2 Opmaak raming deel infrastructuur (laadinfra, stelplaats, etc.) + exploitatiekosten (rollend materiaal, exploitatie en laadconcept, etc) VVM De Lijn	2025-2026	Gepland	-

Aanbeveling 3 – Onzekerheden en risico's, aangeduid in de vergelijkende studie, verder onderzoeken en zo nodig de beslissing heroverwegen en explicieter motiveren.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Zie actie 1 bij aanbeveling 1			

Aanbeveling 4 – Alle kwaliteitseisen van een busgebaseerde HOV-oplossing waarmaken (bedding, voertuig, halten) en zich niet beperken tot quick wins.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
---------------------	--------------------------	--------	---------------------------

1	Voorstel tot opnemen project in meerjarige GIP	2025-2029	Uitgevoerd	Zie tekst onder Aanbeveling 1, actie 1
---	--	-----------	------------	--

Aanbeveling 5 –Transparant communiceren over het tijdspad van het ideale scenario.

	Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Terugkoppeling onderzoek naar betrokken administraties en/of stakeholders in functie van transparante communicatie	2025	Uitgevoerd	Zie tekst onder Aanbeveling 1, actie 1

**XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET
GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'**

Er zijn geen arresten.